

An aerial photograph of a city, likely Heerhugowaard, showing a large river system, residential areas, and a prominent green park area with several ponds. The text is overlaid on the image.

Primaire
begroting 2021

Gemeente
Heerhugowaard

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Uitgangspunten begroting 2021	4
Ontwikkelingen.....	5
Leeswijzer	8
Programma 0 Bestuur en ondersteuning.....	10
Programma 1 Veiligheid	29
Mindmap: Programma 1 Veiligheid	33
Programma 2 Verkeer en vervoer	39
Programma 3 Economie	46
Programma 4 Onderwijs.....	51
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie en openbaar groen	59
Programma 6 Sociaal Domein	69
Programma 7 Duurzaamheid	84
Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	91
Moties.....	101
Paragrafen	104
Budgetcyclus en risicomanagement.....	134
Communicatie/ Participatie / Actief Burgerschap.....	135
Financiële overzichten.....	184
Bijlagen	190

Voorwoord

Voor u ligt de primaire begroting 2021. Vorig jaar schreef ik u dat 2020 een bijzonder jaar zou worden. Per 1 januari 2020 zijn gemeente Langedijk en Heerhugowaard ambtelijk gefuseerd tot de Werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard.

Ook schreef ik u dat we scherper aan de wind gingen varen, om de substantiële onder uitputting van onze budgetten aan te pakken en de zorgen om de stijgende kosten nader te analyseren.

Destijds kon ik nog niet vermoeden hoe bijzonder het jaar 2020 zou worden. De effecten van Covid-19 op het maatschappelijke en bestuurlijke leven zijn enorm. In onze gemeente lopen de jeugdzorgkosten op en zijn de financiële gevolgen van de invoering van het abonnementstarief Wmo fors.

Dit alles brengt uiteraard effecten voor 2021 met zich mee. Het zorgt ervoor dat onze begroting nu niet structureel in evenwicht meer is. Er is een nadere analyse voor nodig op basis van de komende decembercirculaire en we verwachten scherpe keuzes te moeten maken over wat we structureel gaan begroten. Dit doen wij samen met u als raad.

Dit is de reden dat er nu een primaire begroting voorligt. Uitgangspunt van deze primaire Begroting 2021 is een acceptatie van het tijdelijke tekort. Er is gekeken naar welke uitgaven die wij onvermijdelijk, onvoorzien en onontkoombaar achten. Deze uitgaven komen terug in de primaire begroting. Om de begroting structureel weer in evenwicht te brengen wordt het proces voor een secundaire begroting direct opgestart.

Omdat we per 2022 bestuurlijk willen fuseren met de gemeente Langedijk, zal er vanuit het college en vanuit de raad veel met onze Langedijkse collega's afgestemd moeten worden. Besluiten over de primaire en secundaire begroting zullen nog door de afzonderlijke raden

plaatsvinden, maar hebben hun doorwerking naar de nieuwe gemeente Dijk en Waard in 2022 en verder. Als college ervaren wij hierin een prettige samenwerking, ook nu er lastige keuzes gemaakt moeten worden.

Dit alles wil niet zeggen dat we ons hoofd laten hangen. Integendeel. Nog steeds investeren we veel in het welzijn en de veiligheid van onze inwoners en de leefbaarheid, duurzaamheid en vitaliteit van onze mooie gemeente. Wij willen samen het verschil maken in Heerhugowaard, onze stad van kansen!

Bert Fintelman
Wethouder Financiën

Uitgangspunten begroting 2021

Algemeen

Bij het opstellen van de Programmabegroting 2021 is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- algemeen prijspeil 2020
- loonsom begroot op basis van huidige cao (2019 – 2020)
- gemeenschappelijke regelingen 2,3% (m.u.v. GGD daarvoor geldt 2,4%)
- onroerende zaakbelasting (ozb) 1,58%
- leges/retributies 1,7%
- huurverhoging 1,7%
- rente kortlopende geldleningen 0%

Loonsom

In de begroting 2021 en verder is rekening gehouden met de financiële effecten van de cao 2019 – 2020. Dit betekent dat er nog geen rekening is gehouden met eventuele effecten van een nieuwe cao.

Gemeenschappelijke regeling

De bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen is, overeenkomstig de regionale afspraak, met maximaal 2,3% verhoogd voor de loon- en prijsontwikkelingen.

Voor de GGD geldt een percentage van 2,4% voor loon- en prijsontwikkelingen. Dat komt omdat de verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is vastgesteld op 74%. Dit is in overeenstemming met de spelregels uit de FUGR.

Gemeentefonds

In de begroting wordt geen rekening gehouden met algemene prijsstijgingen. We gaan uit van het prijspeil in het gemeentefonds, hierin wordt de uitkering berekend tegen constante prijzen. Algemene prijsstijgingen en -dalingen worden gecompenseerd door het accres van het gemeentefonds.

Bij de berekening van de gemeentefondsuitkering wordt uitgegaan van de laatst bekende circulaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken; de septembercirculaire 2020.

Onroerende zaakbelasting

De onroerende zaakbelastingen wordt verhoogd met de ontwikkeling van de consumentenprijsindex (cpi) van 1,58%. Daarnaast houden we rekening met de waardeontwikkeling van de WOZ-objecten en de uitbreiding van het areaal (groei).

Leges/retributies

De tarieven van de rioolheffing zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2016-2020. Bij de leges gaan we uit van kostendeckende tarieven. De overige rechten worden verhoogd met de ontwikkeling van de consumentenprijsindex (cpi) van 1,7%

Financiering

De volgende rentepercentages zijn gehanteerd in de begroting 2021:

- langlopende geldleningen (0,5%)
- kortlopende geldleningen (0%)
- omslagrente (2%)
- rente bouwgrondexploitaties (1,23%)

Ontwikkelingen

Voor u ligt de Programmabegroting 2021, inclusief het meerjarenperspectief 2022-2024. In deze primaire begroting worden de hoofdpunten uit de programmabegroting voor u op een rijtje gezet.

1. Financieel meerjarenperspectief

Het financieel meerjarenbeeld in de Kadernota 2021-2024 is negatief. De voornaamste oorzaak hiervan is het verwerken van het structureel tekort dat zich heeft ontwikkeld op het Sociaal Domein. De rijksmiddelen zijn niet toereikend om de lasten voor de Jeugdzorg en de Wmo te dekken.

Het meerjarenperspectief voor de primaire begroting 2021 ziet er als volgt uit:

Bedragen x €1.000				
	2021	2022	2023	2024
Resultaat voor bestemming	-10.512	-7.298	-6.191	-5.770
Mutatie reserves	4.491	2.675	1.438	1.228
Resultaat na bestemming	-6.021	-4.623	-4.753	-4.542
Waarvan incidenteel	-745	-82	0	0
Structureel begrotingssaldo	-5.276	-4.541	-4.753	-4.542

2. Algemene uitkering

Naar aanleiding van het verschijnen van de mei- en septembercirculaire 2020 zijn de effecten op het meerjarenperspectief in de onderstaande tabel opgenomen.

Effect algemene uitkering (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Effect meicirculaire 2020	1.125	1.619	1.089	613
Effect septembercirculaire 2020	99	-324	-163	53
Effect algemene uitkering op begrotingssaldo	1.224	1.295	926	666

2.1 Meicirculaire 2020

Op 29 mei 2020 is de meicirculaire van het Gemeentefonds gepubliceerd. De effecten van deze circulaire worden via deze begrotingswijziging vertaald naar de begroting 2021 - 2024. De mutaties als gevolg van taakmutaties en de mutaties van decentralisatie- en integratie-uitkeringen hebben geen effect op het meerjarenperspectief maar worden overgeheveld naar de betreffende taakvelden. De effecten als gevolg van hogere uitkeringsfactoren en hogere verdeelmaatstaven als gevolg van verwachte groei komen wel ten gunste van het begrotingsresultaat.

2.2 Septemercirculaire 2020

De septemercirculaire 2020 is volgens planning op Prinsjesdag verschenen. In onderstaande tabel de mutaties ten opzichte van de stand van de algemene uitkering bij de meicirculaire 2020:

	2021	2022	2023	2024
Meicirculaire 2020	92.064.305	93.041.424	93.045.354	93.194.947
Septemercirculaire 2020	92.143.375	92.697.244	92.862.945	93.228.204
Effect septemercirculaire 2020	79.069	-344.181	-182.409	33.258

Voor de goede orde: een positief bedrag is een toename.

De verschillen zijn als volgt te verklaren:

	2021	2022	2023	2024
Uitkeringsfactor	161.950	323.900	161.950	53.983
Taakmutaties	-73.873	-74.273	-74.452	74.719
Suppletie overheveling IUSD	-63.001	0	0	0
Decentralisatie-uitkeringen	53.993	53.993	53.993	53.993
Totaal verschil septemercirculaire 2020	79.069	344.181	182.409	33.258

Ook geldt dat er taakmutaties en nieuwe decentralisatie-uitkeringen zijn. Per saldo zal het effect op het meerjarenperspectief bestaan uit de hogere of lagere uitkeringsfactor. Voor 2021 zijn deze positief maar voor 2022 en 2023 negatief. In de primaire begroting 2021 zijn de consequenties van de septemercirculaire 2020 verwerkt.

3. De nieuwe Omgevingswet

Per 1 januari 2022 is een nieuwe wet van kracht: de Omgevingswet. Na de decentralisatie op het sociale werkveld staan alle gemeenten voor een nieuwe grote uitdaging: die op het ruimtelijke werkveld of fysieke domein.

Primaire begroting 2021 Gemeente Heerhugowaard

Een opgave die ook nog eens allerlei (nieuwe) thema's dit werkveld intrekt, zoals (circulaire) economie, duurzaamheid (energie, klimaat), leefbaarheid en sociale inclusiviteit. Een gegeven waardoor we thema overstijgend en integraal moeten samenwerken op al deze ambities voor de toekomst.

Complex? Ja en nee, want de nieuwe Omgevingswet brengt 26 wetten terug naar 1 wet. Maar bij deze uitdaging hoort vooral een nieuwe manier van denken en werken. Dat betekent een cultuurverandering, tussen de gemeente en samenleving, tussen raad, bestuur, ambtelijke organisatie en inwoners, (vrijwilligers)organisaties en ondernemers onderling. Verder biedt de wet meer ruimte voor particuliere ideeën. Dit komt doordat meer algemene regels gelden, in plaats van gedetailleerde vergunningen. Het doel staat voorop en niet het middel om er te komen. De houding bij het beoordelen van plannen wordt 'ja mits' in plaats van 'nee tenzij'. Zo ontstaat ruimte voor bijvoorbeeld bedrijven en organisaties om met ideeën te komen.

Gemeente Heerhugowaard en de nieuwe Omgevingswet

In 2017 is Heerhugowaard gestart met de projectmatige aanpak van de invoering van de Omgevingswet, samen met de gemeente Langedijk. In 2021 worden belangrijke producten opgeleverd, zodat Heerhugowaard en Langedijk organisatorisch, beleidsmatig en met de juiste middelen operationeel zijn in 2022. Voor de berekening van de kosten van de invoering is gebruik gemaakt van het Financieel Dialoogmodel van de VNG. De grootste kosten zitten in personele kosten, zowel inhoudelijk als voor ondersteuning, zoals ICT.

4. Doorontwikkeling decentralisaties

Sinds 1 januari 2015 is de gemeente, en niet langer het Rijk, verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen die langdurige zorg nodig hebben, de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en de jeugdzorg. De zogenaamde decentralisaties.

Voor de Jeugdhulp geldt dat na de transitie van 2015 een transformatieontwikkeling is ingezet. Deze wordt doorontwikkeld. Dit doet

Heerhugowaard op lokaal niveau, maar Heerhugowaard werkt ook samen met de gemeenten binnen Regio Alkmaar.

Voor de Participatiewet is de uitvoering belegd bij Halte Werk. Een uitvoeringsscenario, zoals door Berenschot beschreven, is door de raad vastgesteld. In 2021 werken we aan een succesvolle implementatie van het scenario. Samenwerking van de uitvoeringsstructuur participatiewet. Een tweede speerpunt is de veranderopgave van de Wet Inburgering.

Invoering abonnementstarief Wmo

De besluitvorming over het abonnementstarief is afgerond en de wet wordt 1 januari 2020 van kracht. De VNG ondersteunt gemeenten bij de invoering, samen met het CAK en het Ketenbureau i-Sociaal Domein. De VNG heeft zich steeds verzet tegen het invoeren van het abonnementstarief, maar de maatregel is ongewijzigd ingevoerd. Via een landelijke monitor worden de Wmo-uitgaven in beeld gebracht. Aan de hand van de uitkomsten spreekt de VNG straks met de minister over passende maatregelen, indien de financiële gevolgen groter blijken dan eerder begroot.

Leeswijzer

Het volgende geven wij u mee voor het doornemen van deze begroting:

Primaire begroting

Zoals met u afgestemd worden onderwerpen nader met de raad besproken richting het opstellen van een secundaire sluitende begroting. Onderwerpen in deze primaire begroting gemarkeerd met een * komen ook terug in het proces naar een secundaire begroting.

Leesbaarheid

Het onderdeel Programma's in deze begroting ogen en lezen anders dan voorheen. Dit naar aanleiding van de werksessies met de raads werkgroep Leesbare begroting die in de afgelopen maanden plaatsvond.

Het Programma onderdeel 1 Veiligheid is samen met de werkgroep Leesbare begroting opgezet. In een aantal werksessies is de definitie van leesbaarheid verkend en is meetbaarheid met behulp van indicatoren met elkaar besproken. De opzet van dit programma is leidraad geworden voor het opstellen van de andere programma's. In programma 1 zijn nu ook niet-BBV effectindicatoren opgenomen. Tevens bevat dit programma een visualisatie in de vorm van een mindmap.

De uitgangspunten die zijn gebruikt voor het opstellen van de begroting :

- De belangrijkste doelen en activiteiten voor 2021 zijn opgenomen
- Going concern zaken zijn niet opgenomen. Deze kunt u terugvinden in de bestuurlijke termijn agenda (BTA) waar uw raad haar rol in vervult.

Opzet van de Programma's:

Inleiding Korte omschrijving van het programma

Doelen Welke doelen heeft de raad. Deze zijn genummerd.

Wat willen we bereiken?

Welke doelstellingen willen we in 2021 bereiken. Deze zijn identiek aan de doelen en ook genummerd.

Wat gaan we er voor doen?

Welke activiteiten in 2021 gaat de organisatie uitvoeren om de uiteindelijke doelen te bereiken. Deze worden genummerd en zijn aan de doelstellingen gerelateerd.

Hoe gaan we dit meten?

Alle indicatoren hebben een duiding over het belang voor HHW/LD en of er beleid op wordt gevoerd.

Wat mag het kosten?

De tabel geeft de begroting 2021 en verder weer. Een toelichting wordt gegeven op onderdelen.

Verbonden partijen

Met welke partijen werkt de gemeente samen en heeft zij taken aan uitbesteed.

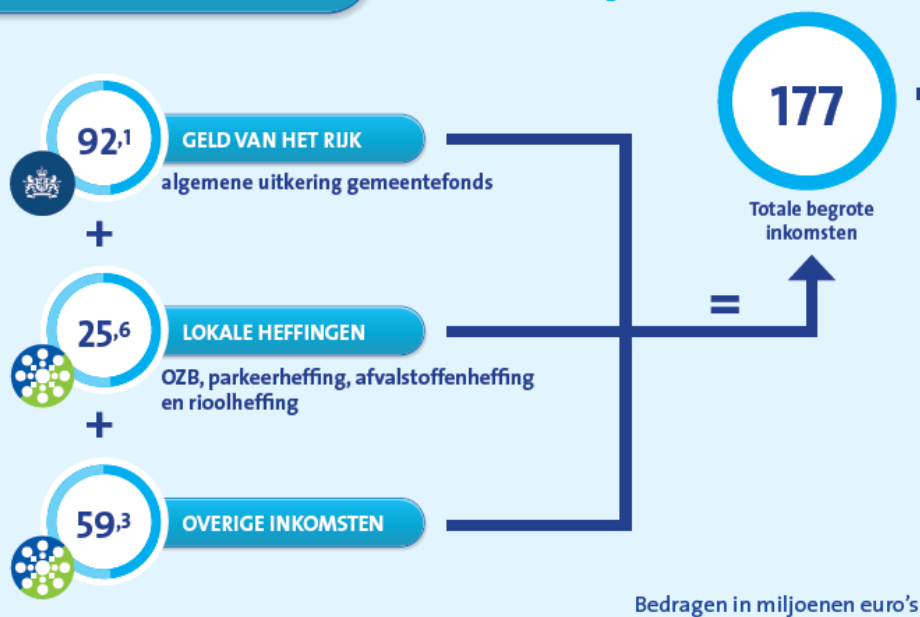

Begroting 2021

HEERHUGOWAARD

INKOMSTEN

Waar komt het geld vandaan?

UITGAVEN

Waar gaat het geld naar toe?

Bestuur en Ondersteuning	31,9
Veiligheid	6,2
Verkeer en Vervoer	11,5
Economie	1,4
Onderwijs	7,1
Sport, Cultuur, Recreatie en Openbaar groen	15,2
Sociaal Domein	69,9
Duurzaamheid	11,3
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing	22,4

Bedragen in miljoenen euro's

177

WOONLASTEN

(GEMIDDELD PER HUISHOUDEN PER JAAR)

OZB-belasting € 247,-

Rioolheffing € 206,-

Afvalstoffenheffing € 296,-

Definitieve vaststelling door de Raad in december 2020

Heerhugowaard
Stad van kansen

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Bestuurlijke Fusie Langedijk en Heerhugowaard

De eerste stap in het kader van de fusie tussen de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard is in 2020 gezet door het samengaan van beide ambtelijke organisaties in de nieuwe werkorganisatie. Deze ambtelijke fusie is de voorloper van de bestuurlijke fusie. De bestuurlijke fusie wordt in 2020 en in 2021 voorbereid. De wet Arhi is hierbij onze leidraad. Met deze fusie zetten de gemeenten in op het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en het maatschappelijk middenveld. Ook zetten de gemeenten in op het verlagen van de kwetsbaarheid van de organisatie en het versterken van de regionale positie.

De bestuurlijke fusie leidt op 1 januari 2022 tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Een nieuwe gemeente die sterk en innovatief is, meer publieke waarde creëert, waarin ruimte is voor mens en natuur en iedereen meetelt.

De bestuurlijke fusie vergt extra ambtelijke capaciteit. Naast de 'normale' gemeentelijke taken is de gezamenlijke ambtelijke werkorganisatie bezig met harmonisatie-werkzaamheden. Ook wordt een strategische visie voor de nieuwe gemeente voorbereid. Het behandelingstraject voor het wetsvoorstel is op dit moment in voorbereiding.

Een gevolg van de bestuurlijke fusie is de organisatie van herindelingsverkiezingen. Deze vinden november 2021 plaats. De grootste gemeente, in dit geval Heerhugowaard, is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze verkiezingen. Het organiseren van herindelingsverkiezingen is een complex proces en vraagt extra specialistische kennis en capaciteit. Tevens zal er aandacht worden besteed aan opkomst bevorderende maatregelen.

Primaire begroting 2021 Gemeente Heerhugowaard

Bij herindelingsverkiezingen ligt de opkomst vaak lager dan bij de reguliere gemeenteraadsverkiezingen.

Verkiezingen

Een gevolg van de bestuurlijke fusie is de organisatie van herindelingsverkiezingen. Deze vinden in november 2021 plaats. De grootste gemeente, in dit geval Heerhugowaard, is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze verkiezingen. Het organiseren van herindelingsverkiezingen is een complex proces en vraagt extra specialistische kennis en capaciteit. Tevens zal er aandacht worden besteed aan opkomst bevorderende maatregelen. Bij herindelings-verkiezingen ligt de opkomst vaak lager dan bij de reguliere gemeenteraadsverkiezingen.

Kernenbeleid

Wat we voor onze samenleving doen, doen we met die samenleving. Heerhugowaard zorgt dat haar inwoners en ondernemers zich erkend en herkend weten. De gemeente wordt van centrale en bepalende speler steeds meer een meewerkend partner voor de samenleving. Hierdoor geven wij met het kernenbeleid en participatiebeleid een nieuwe impuls aan de participatiesamenleving.

Met de ervaringen die we in het komend jaar opdoen, werken we samen met Langedijk aan een gedragen advies voor de nieuwe gemeente Dijk en Waard. De werkwijze is gebaseerd op de vastgestelde uitgangspunten en het toekomstperspectief zoals geschetst in het herindelingsadvies.

De doelen

1. De gemeente geeft met democratische vernieuwing, het kernenbeleid en participatiebeleid een nieuwe impuls aan de participatiesamenleving;
2. De ambtelijke werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard doorontwikkelen en voorbereiden op de bestuurlijke fusie;
3. De start van de nieuwe gemeente Dijk en Waard per 1 januari 2022;

Wat willen we bereiken?

1. Een betere verbinding tussen samenleving, raad, bestuurders en organisatie door het vergroten van de gezamenlijke betrokkenheid;
2. De ambtelijke werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard doorontwikkelen in voorbereiding op de bestuurlijke fusie;
3. De start van de nieuwe gemeente Dijk en Waard per 1 januari 2022;

Wat gaan we er voor doen?

- 1.1 In de komende periode experimenteren en leren we. Onder andere bij het opstellen en uitwerken van de gebiedsvisie voor Centrumwaard. Op basis van ervaringen en evaluatie geven we vorm aan de werkwijze die ondersteunt bij het invullen van een faciliterende overheid. Belangrijke uitgangspunten daarin zijn: gelijkwaardigheid, vertrouwen, maatwerk en ruimte voor initiatieven;
  - 1.2 Een bij de werkwijze passende 'toolkit'. Deze toolkit ondersteunt om een faciliterende overheid en een (f)luisterend bestuur in te vullen;
  - 1.3 Vanuit de ervaringen die in de komende periode worden opgedaan, wordt in het derde kwartaal van 2021 aan de gemeenteraden Langedijk en Heerhugowaard) een advies voorgelegd hoe de nieuwe gemeente Dijk en Waard invulling kan blijven geven aan democratische vernieuwing en kernenbeleid.
-
- 2.1 Uitvoering geven aan het bedrijfsplan ambtelijke fusie;
  - 2.2 Realiseren van een gemeenschappelijke informatievoorziening;
  - 2.3 Standaardiseren van werkwijzen en processen.
-
- 3.1 Procedure zoals omschreven in de wet Arhi volgen en uitvoeren;
  - 3.2 Blijven zorgdragen voor voldoende draagvlak voor de bestuurlijke fusie.

Prestatie indicatoren

U treft hieronder de indicatoren aan die door de BBV verplicht zijn gesteld.

taakveld	indicator	eenheid	periode	waarde	bron	omschrijving
Bestuur en ondersteuning	Formatie	fte per 1.000 inw.	2020	6,80	eigen gegevens	Dit getal is gebaseerd op de geraamde overhead en totale lasten van de begroting 2020.
Bestuur en ondersteuning	Bezetting	fte per 1.000 inw.	2020	5,86	eigen gegevens	Dit getal is gebaseerd op de geraamde overhead en totale lasten van de begroting 2020.
Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inw.	2021	650,77	eigen begroting	op basis van bijdrage aan WLH afgezet tegen aantal inwoners 2020.
Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van de totale loonsom	-	-	eigen begroting	Het is nog onduidelijk wat de inhuur voor 2021 zal zijn. Dit wordt nog onderzocht. Rond november zal hier meer duidelijk over komen.
Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van de totale lasten	2021	9,98	eigen begroting	Dit getal is gebaseerd op de geraamde overhead en totale lasten van de begroting 2020.

De verdeling van formatie en bezetting is op basis van vastgestelde verdeelsleutel. Alle medewerkers (excl. bestuur en griffie) hebben een dienstverband met de WLH waardoor fysiek onderscheid maken tussen werknemers voor de gemeente Langedijk of gemeente Heerhugowaard niet meer mogelijk is.

Verbonden partijen

De verbonden partijen worden in de paragraaf verbonden partijen nader toegelicht

verbonden partij	vestigingsplaats	openbaar belang
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	Het laten uitvoeren van de wettelijk verplichte taak tot beheer van het gemeentearchief.
Werkorganisatie Langedijk & Heerhugowaard	Heerhugowaard	De organisatie die werkt voor de gemeente Langedijk en Heerhugowaard.
Cocensus	Alkmaar	Samenwerking (uitvoeringswerkzaamheden) op het gebied van belastingen. Het betreft de uitvoering van de wet WOZ (herwaardering), de aanslagoplegging, de afhandeling van bezwaren beroepschriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. alsmede de contacten met de Waarderingskamer, CBS, dataland en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschap).
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Den Haag	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van de overheden.
NV Houdstermaatschappij GKNH (Gasbedrijf Kop Noord Holland)	Amsterdam	Het beheren van de aandelen van de deelnemende gemeenten in de belegging NV NUON en Alliander NV
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord NV	Alkmaar	Optimale benutting van de economische potenties van Noord-Holland Noord door professionele wervingskracht en versterking van de kernkwaliteiten van de regio, die moeten leiden tot extra autonome groei van arbeidsplaatsen in de regio en meer nieuwe vestigingen.
Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Den Haag	<ol style="list-style-type: none"> 1. De Vereniging heeft ten doel haar leden collectief en individueel bij te staan bij de vervulling van hun bestuurstaken. 2. De Vereniging heeft voorts tot doel voor de leden of groepen van leden afspraken te maken met andere overheden over het arbeidsvoorwaardenbeleid in de overheidssector en overeenkomsten inzake de arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector gemeenten aan te gaan met werknemersorganisaties. De Vereniging bindt een lid dat zijn lidmaatschap heeft opgezegd gedurende de in artikel 6, sub b, bedoelde opzeggingstermijn niet aan overeenkomsten waarvoor de onderhandelingen zijn aangevangen op of na de datum van de opzegging, voor zover het lid in de kennisgeving daarvan de wens niet langer gebonden te worden nadrukkelijk heeft aangegeven. 3. De Vereniging heeft tevens ten doel het behartigen van de belangen van haar leden welke samenhangen met de door hen uitgevoerde bestuurs- en beheerstaken alsook de met deze taken samenhangende:

		<p>a. voorwaarden, tarieven en prijzen voor (onder andere energie gerelateerde) producten en diensten, alsmede;</p> <p>b. de overige aan het gebruik van hierboven genoemde producten gerelateerde kosten en voorwaarden.</p> <p>Dit alles in de meest ruime zin des woords.</p>
Alliander NV	Diemen	Alliander staat voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.

Wat mag het kosten?

Taakveld	raming 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
<i>LASTEN</i>					
010 - Bestuur	-2.903	-4.038	-3.853	-3.853	-3.853
020 - Burgerzaken	-1.502	-1.193	-1.002	-1.092	-1.092
030 - Beheer overige gebouwen en gronden	-589	-442	-442	-442	-442
040 - Ondersteuning organisatie (overhead)	-15.776	-17.887	-17.710	-17.750	-17.750
050 - Treasury	-3.385	-3.318	-3.010	-2.966	-2.966
064 - Belastingen Overig	-542	-590	-590	-590	-590
080 - Overige baten en lasten	-6.311	-4.445	-3.576	-2.458	-2.679
091 - Onvoorzien	-75	-75	-75	-75	-75
Totaal lasten	-31.083	-31.988	-30.258	-29.226	-29.447
<i>BATEN</i>					
010 - Bestuur	104	885	885	885	885
020 - Burgerzaken	425	464	479	479	479
030 - Beheer overige gebouwen en gronden	487	357	357	357	357
040 - Ondersteuning organisatie (overhead)	938	938	938	938	938
050 - Treasury	5.534	5.430	5.350	5.247	5.247

061 - OZB woningen	6.100	6.462	6.462	6.462	6.462
062 - OZB niet-woningen	5.949	6.527	6.527	6.527	6.527
063 - Parkeerbelasting	254	254	254	254	254
064 - Belastingen Overig	94	94	94	94	94
070 - Algemene uitkering/overige uitkeringen	89.625	92.143	93.082	93.248	93.613
080 - Overige baten en lasten	0	49	49	49	49
Totaal baten	109.510	113.603	114.477	114.540	114.905
Saldo van baten en lasten	78.425	81.613	84.217	85.312	85.456
Toevoegingen aan reserves	-3.501	-3.635	-3.778	-3.968	-4.158
Onttrekkingen aan reserves	7.439	7.065	5.462	4.302	4.302
Resultaat	82.363	85.043	85.902	85.646	85.600

Financiële ontwikkeling

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
- Primitieve begroting	79.075	80.954	83.131	83.685
- Slotwijziging 2019	-323	-156	-386	-293
- Opgenomen mutaties	842	1.228	770	509
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	933	1.259	801	540
Opkomstbevordering en verkiezingen € 60.000 opkomstbevordering (€ 45.000 brochures/verkiezingskranten + € 15.000 verkiezingsdebatten) en € 10.000 organisatie verkiezingsavond	-70	0	0	0
Verkiezingen In 2021 zijn Incidenteel hogere kosten in verband met verkiezingen Tweede Kamer en de bestuurlijke verkiezingen van de nieuwe gemeente Dijk & Waard. 2023 en 2024 zijn eveneens verkiezingsjaren. De hogere kosten worden dan evenwel door de beide gemeenten gedragen (eenderde/ twee-derde).	-110	45	-45	-45
Algemene uitkering: septembercirculaire 2020 Op Prinsjesdag is de septembercirculaire 2020 verschenen. De effecten op de ontwikkeling van het gemeentefonds naar aanleiding van het presenteren van de Miljoenennota zijn hierin opgenomen. Een nadere toelichting is opgenomen in de Inleiding van dit document.	99	-324	-162	53
Verhuuropbrengsten grond De voorraad te verpachten grond is significant afgenomen in 2020 door het in exploitatie nemen van deze grond voor het bestemmingsplan De Draai.	-130	-130	-130	-130
Mutaties legesverordening Jaarlijks wordt een schatting gemaakt van de opbrengsten uit de legesverordening. De schatting is gebaseerd op diverse verschillende variabelen zoals aantallen. De voorliggende wijziging in opbrengsten is exclusief een mogelijke indexatie.	14	0	0	0

<p>Stelpost informatiebeveiliging</p> <p>Deze post was dubbel opgenomen. Eerst in de kaderbrief 2019 als onderdeel van Generieke informatievoorziening/Digitale informatie. Later nogmaals in de begroting 202020. Met deze mutatie valt dit bedrag vrij ten gunste van het resultaat.</p>	49	49	49	49
<p>Bijdrage WLH - organiseren verkiezingen</p> <p>De gemeente Heerhugowaard is als grootste gemeente aangewezen om de herindelingsverkiezingen te organiseren. Hiervoor is externe tijdelijke ondersteuning nodig in 2021. De kosten bedragen € 44.000.</p>	-44	0	0	0
<p>Algemene uitkering: meicirculaire 2020</p> <p>Op 31 mei jl. is de meicirculaire 2020 verschenen. De effecten van deze circulaire worden via deze begrotingswijziging vertaald naar de begroting 2021 - 2024. De mutaties als gevolg van taakmutaties en de mutaties van decentralisatie- en integratie-uitkeringen hebben geen effect op het meerjarenperspectief maar worden overgeheveld naar de betreffende taakvelden. De effecten als gevolg van hogere uitkeringsfactoren en hogere verdeelmaatstaven als gevolg van verwachte groei komen wel ten gunste van het begrotingsresultaat.</p>	1.125	1.619	1.089	613
<p><i>- Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i></p>	-91	-31	-31	-31
<p>Harmonisatie raadseigen producten nieuwe gemeenteraad + verkiezingen</p> <p>Op 1 januari 2022 zullen de gemeentes Langedijk en Heerhugowaard opgaan in de nieuwe gemeente. Hiervoor dienen de raadseigen producten geharmoniseerd worden. Conform besluitvorming van de raden in beide gemeenten wordt hierbij het financieel effect opgenomen.</p>	-60	0	0	0
<p>Jongerenraad</p>	-12	-12	-12	-12

Zowel in Langedijk als Heerhugowaard is opdracht gegeven om jongerenparticipatie vorm te geven. Er is een start gemaakt met een gezamenlijke jeugd- en jongerenraad. Op dit moment is er voor HHW (vanuit griffie) & LD (vanuit jeugdparticipatiebudget) een bedrag gereserveerd wat specifiek bijdraagt aan het lesprogramma en jaarlijkse jeugdraad.				
Verhoging bijdrage VNG en GGU De bijdragen aan de VNG en de GGU zijn verhoogd. Deze verhoging dient verwerkt te worden in de begroting.	-19	-19	-19	-19
- 2e tussenrapportage 2020	1.354	1.319	958	648
- <i>Mutaties < € 10.000</i>	22	22	22	22
Kosten lijkschouwingen Uit de jaarrekening blijkt dat de kosten van lijkschouwingen structureel te laag zijn begroot.	25	25	25	25
Presentiegelden Raad Naar aanleiding van een financiële analyse blijkt dat de kosten door autonome ontwikkelingen gestegen zijn, maar het begrote budget gelijk is gebleven. Met deze aanpassing wordt het begrote budget verhoogd om tot een er een realistischer begroting te komen.	-3	-3	-3	-3
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	331	388	388	388
Accountantskosten Naar aanleiding van een financiële analyse blijkt dat de kosten in het afgelopen jaar gestegen zijn, maar het begrote budget gelijk is gebleven. Met deze aanpassing wordt het begrote budget verhoogd om tot een realistischer begroting te komen.	-21	-21	-21	-21
OZB De baten voor OZB zullen hoger zijn dan begroot. Dit komt voornamelijk door een hoger tarief en hogere WOZ waarde voor woningen en niet woningen (gebruikers).	409	409	409	409
WKR eindheffing Raad/College	-57	0	0	0

<p>Door de overgang van de ambtenaren naar de nieuwe werkorganisatie is de fiscale loonsom die achterblijft bij de gemeente relatief gering. Hierdoor is de vrije ruimte ook gering. Door de onkostenvergoeding voor college en raad wordt de vrije ruimte overschreden. Dit heeft een eindheffing van 80% ten gevolg. Hierdoor wordt er een overschrijding verwacht.</p>				
- Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)	1.001	909	548	238
<p>Tijdelijke huisvesting De Nieuwe Draai</p> <p>De permanente nieuwbouw van de school is per 1-8-2020 niet mogelijk i.v.m. het tempo van bouwrijp maken van het zuidelijk gedeelte van De Draai. Ten tijde van het opstellen van de Kaderbrief 2018 was het idee dat alleen in het eerste jaar tijdelijke huisvesting nodig zou zijn. Uiteindelijk is er, samen met Blossse, besloten om de school de eerste 3 schooljaren in een tijdelijke huisvesting onder te brengen. De permanente school zal op 1 augustus 2023 gereed zijn. De in de Kaderbrief 2018 toegekende middelen (stelpost bij Bestuur en Ondersteuning en een reservering bij onderwijs), voor de periode 2020 - 2023 worden ingezet voor tijdelijke huisvesting.</p>	310	310	310	0
<p>Rechtspositie Raadsleden</p> <p>Afgelopen jaar heeft de raad een besluit genomen over de rechtspositie van de raadsleden. De financiële consequenties worden hierbij structureel verwerkt.</p>	-14	-14	-14	-14
<p>Belastingverordeningen 2020 (correctie opbrengst OZB)</p> <p>Op basis van de werkelijke ingecalculerde groei zal het restant ad € 134.000 extra aan OZB-opbrengsten toegevoegd moeten worden.</p>	134	134	134	134
<p>Restant stelpost Organisatieversteving begroting 2018</p> <p>Vanuit de Kaderbrief 2018 zijn middelen beschikbaar gesteld om de loonkosten te dekken als gevolg van het uitbreiden van de formatie. De formatie-uitbreiding heeft inmiddels plaatsgevonden en gebleken is dat een gedeelte van de beschikbare middelen structureel niet is aangewend, hierdoor kan het nog resterende bedrag in de begroting (€ 117.288) vrijvallen.</p>	117	117	117	117

Invoeringskosten omgevingswet De afgelopen periode zijn de projectplannen voor de deelprojecten van de invoering van de omgevingswet geactualiseerd. De ramingen zijn hier op aangepast. In de reserve Bedrijfsvoering Werkvoorraad was met deze kosten rekening gehouden, alleen in een andere fasering over de komende jaren. Dat wordt bij deze wijziging aangepast. Dit geeft op twee programma's mutaties maar per saldo is het budgettair neutraal.	453	361	0	0
- Begroting 2021	666	874	841	909
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	-74	-74	-74	-74
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	397	782	782	782
Inflatiecorrectie OZB De OZB tarieven worden jaarlijkse gecorrigeerd voor inflatie. Dit zorgt voor een hogere OZB opbrengst.	199	199	199	199
Verhoging opbrengsten OZB in verband met groei Er wordt een hogere opbrengst verwacht in verband met de groei van het aantal WOZ-objecten.	198	198	198	198
Bijdrage algemene uitkering (structureel) in verband met bestuurlijke fusie In beeld is gebracht wat de structurele financiële effecten zijn voor de algemene uitkering als gevolg van de bestuurlijke fusie per 1 januari 2022 tussen de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard. Dit beeld is gegeven in het rapport van Berenschot d.d. 21 november 2018 en ook in de voorjaarsnota 2019. De algemene uitkering zal structureel stijgen met € 578.000 vanaf het jaar 2022. In het financiële meerjarenperspectief van de gemeente Heerhugowaard was deze stijging van de algemene uitkering tot op heden niet verwerkt. In deze primaire begroting 2021 nemen we het aandeel voor de gemeente Heerhugowaard (2/3 deel ad € 385.000) vanaf het jaar 2022 nu wel mee. Twee argumenten daarvoor: • De zekerheid over de bestuurlijke fusie neemt toe. Het kabinet heeft een positief advies doorgestuurd naar de Raad van State. De gemeente Langedijk heeft in haar financiële meerjarenperspectief ook 1/3 deel ad € 193.000 opgenomen.	0	385	385	385
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	343	166	133	201

Uitbreiding formatie Stadsbedrijf	-36	-36	-36	-36
Na de start van de Werkorganisatie is gebleken dat bij de formatie van het Stadsbedrijf capaciteit op gebied van administratieve ondersteuning en toezicht ontbreekt. Een deel van deze extra kosten wordt binnen het programma opgevangen. Daarnaast is een switch van inhuur op het product groen naar eigen personeel efficiënter en effectiever. Deze mutaties komen in meerdere programma's naar voren. Op deze wijze ontstaan er geen achterstanden in de aanpak van de rioolsystemen en geen toename van klachten (verstoppingen e.d.).				
Mutaties dekking kapitaallasten	84	84	86	86
In het kader van de begroting 2021 zijn op basis van de activa-administratie de kapitaallasten berekend voor het jaar 2021 en verder. Een gedeelte van deze kapitaallasten wordt gedekt door reserves dan wel door het aframen van stelposten die hiervoor in de begroting zijn opgenomen. In dit journaal zijn de benodigde mutaties op de reserves en stelposten opgenomen.				
Mutatie kapitaallasten 2021	53	53	53	53
Mutatie kapitaallasten 2021	-103	-103	-103	-103
Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen keuzes	29	29	29	29
Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen van de dotatie in de voorziening onderhoud gebouwen.				
Actualisering investeringsschema begroting 2021	316	139	104	172
Op basis van het geactualiseerde investeringsschema in de begroting 2021 zijn de verwachte kapitaallasten voor de komende jaren berekend. Het financiële effect hiervan op de meerjarenbegroting is in dit journaal verwerkt.				
Totaal programma	81.613	84.217	85.312	85.456
mutaties reserves				
- Primitieve begroting	3.772	1.873	344	344

- Opgenomen mutaties <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	0	0	0	-190
- 2e tussenrapportage 2020	-278	-179	0	0
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-278	-179	0	0
Invoeringskosten omgevingswet De afgelopen periode zijn de projectplannen voor de deelprojecten van de invoering van de omgevingswet geactualiseerd. De ramingen zijn hier op aangepast. In de reserve Bedrijfsvoering Werkvoorraad was met deze kosten rekening gehouden, alleen in een andere fasering over de komende jaren. Dat wordt bij deze wijziging aangepast. Dit geeft op twee programma's mutaties maar per saldo is het budgettair neutraal.	-278	-179	0	0
- Begroting 2021	-64	-10	-10	-10
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-64	-10	-10	-10
Mutaties dekking kapitaallasten In het kader van de begroting 2021 zijn op basis van de activa-administratie de kapitaallasten berekend voor het jaar 2021 en verder. Een gedeelte van deze kapitaallasten wordt gedekt door reserves dan wel door het aframen van stelposten die hiervoor in de begroting zijn opgenomen. In dit journaal zijn de benodigde mutaties op de reserves en stelposten opgenomen.	-64	-10	-10	-10
Subtotaal mutaties reserves	3.430	1.684	334	144
Totaal	85.043	85.902	85.646	85.600

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
a. lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is				
- OZB woningen	6.462	6.462	6.462	6.462
- OZB niet-woningen	6.527	6.527	6.527	6.527
- Parkeerbelasting	254	254	254	254
- Heffen en invordering	-496	-496	-496	-496
	12.747	12.747	12.747	12.747
b. algemene uitkeringen				
- Algemene Uitkeringen Gemeentefonds	92.143	93.082	93.248	93.613
	92.143	93.082	93.248	93.613
d. saldo van de financieringsfunctie				
- Treasury	2.112	2.340	2.281	2.281
	2.112	2.340	2.281	2.281
e. overige algemene dekkingsmiddelen				
- Wachtgelden bestuursdienst /CBB	-28	-28	-28	-28
- Kaderbrief 2018 - Effecten raadsagenda	-200	-200	0	0
- Kaderbrief 2018 - Onontkoombaar	-85	-104	-104	-414
- Kaderbrief 2018 - Organisatieversteving	0	850	850	850
- RB 2019 - Onontkoombaar beleid	-33	-33	-33	-33

- Stelpost algemeen programma 2	-25	-25	-25	-25
- Stelpost algemeen programma 3	75	75	75	75
- Stelpost programma 5 / CS / Algemeen	-333	-383	-298	-300
- Stelpost programma 5 / Sector OO / Inves	-59	-138	-135	-67
- VJN2019 - Structurele budgetverruiming	1.632	1.632	2.032	2.032
- VJN2019 - Structurele aanwending	-4.427	-4.426	-4.426	-4.426
- VJN2019 - Incidentele aanwending	-597	-430	0	0
- VJN2019 - Dekking reserves	0	0	0	23
- Stelpost programma 8 / Sector OO /SPP	-354	-354	-354	-354
- Kostenplaatsresultaten	37	37	37	37
	-4.396	-3.527	-2.408	-2.629
Totaal	102.607	104.643	105.868	106.012

Overhead

Definitie overhead (Wijzigingsbesluit BBV 5 maart 2016)

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Tot de overhead horen alle functies die dit doel dienen. De overheadfuncties staan derhalve niet rechtstreeks ten dienste van de (externe) klant.

Overhead bestaat uit:

- Leidinggevend primair proces (hiërarchisch). Projectleiding valt hier buiten.
- Financiën, Toezicht en Controle gericht op de eigen organisatie.
- P&O/HRM.
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement).
- Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering (ICT).
- Facilitaire zaken en Huisvesting (incl. beveiliging).
- DIV.
- Managementondersteuning primair proces.

De formatie van de stafafdelingen is inclusief management en secretariaat van de afdeling.

De taken en de formatie zijn ondergebracht in de ambtelijke werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard.

In deze paragraaf wordt volstaan met het opnemen van de bijdrage op dit vlak aan de werkorganisatie en de overheadpercentages, uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het totaal van de lasten.

Kosten van overhead

Soort lasten	2020	2021	2022	2023	2024
Kosten overhead					
Doorbelasting afschrijvingen	-1.437	-1.494	-1.494	-1.494	-1.494
Doorbelasting goederen en diensten	-2.606	-4.157	-3.980	-4.020	-4.020
Doorbelasting loonkosten	-10.988	-10.988	-10.988	-10.988	-10.988
Doorbelasting overdrachten	242	242	242	242	242
Doorbelasting rente investeringen	-411	-401	-401	-401	-401
Exploit.-bijdrage WLH	0	-462	-462	-462	-462
Uitvoering lopende begroting	-34	-34	-34	-34	-34
subtotaal	-15.233	-17.294	-17.117	-17.157	-17.157
Verrekeningen met balans					
Doorbelasting verrekeningen	394	394	394	394	394
Totaal	-14.839	-16.900	-16.723	-16.763	-16.763

Kaderstellende nota's

Naam	jaar
Verordening op het burgerinitiatief	2005
Visie op dienstverlening	2008
Handvest actieve informatieplicht	2009
Verordening werkgeverscommissie voor de griffie	2011
Algemene subsidieverordening Heerhugowaard 2014	2014
Verordening gunning opdrachten door toekenning van een uitsluitend recht	2014
Financiële verordening 2017	2016
Kadernota verbonden partijen	2016
Nota inkoop en aanbestedingsbeleid 2016	2016
Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning	2016
Verordening auditcommissie 2016	2016
Wijziging algemene subsidieverordening 2014	2016
Archiefverordening Heerhugowaard 2019	2019

Programma 1 Veiligheid

Heerhugowaard wil een fijne en veilige stad zijn. Een stad waar mensen zich veilig voelen. Een stad waarbij de criminaliteit en overlast wordt aangepakt. De Kadernota Integrale Veiligheid 2019-2023 van de gemeente Heerhugowaard geeft richting aan deze ambitie. De prioriteiten uit deze Kadernota worden in het programma veiligheid vertaald naar doelstellingen, met hieraan gekoppeld activiteiten en de manier van verantwoording.

Met de politie, veiligheidsregio, omgevingsdienst en tal van maatschappelijke organisaties werken we nauw samen. Gezamenlijk hebben wij goed in beeld wat er in de gemeente speelt en we kunnen zeggen dat in Heerhugowaard sprake is van een goed veiligheidsniveau¹. Dagelijks is er contact met inwoners, winkeliers en ondernemers, want ook zij dragen bij aan een fijne en veilige stad. Door samen te werken maken wij van Heerhugowaard een veilige stad.

De belangrijkste trends en ontwikkelingen

- In Heerhugowaard is in de afgelopen twee jaar sprake van een verbetering van de veiligheidsbeleving en leefbaarheid van de buurt. Er wordt minder sociale overlast² in de buurt ervaren, maar wel meer fysieke verloedering³;
- De criminaliteitscijfers in Heerhugowaard nemen na een jarenlange daling niet meer af en blijven gelijk;

---

¹ In 2019 geeft 11 procent van de inwoners van Heerhugowaard aan dat zij zich weleens onveilig voelen in de buurt, in 2013 was dit nog 20 procent. Door de scherpe daling sinds 2017 ligt het onveiligheidsgevoel in Heerhugowaard in 2019 lager dan in de referentiegebieden. De referentiegebieden zijn: Alkmaar, Den Helder, Hoorn, VR Noord-Holland Noord en Nederland (bron: Veiligheidsmonitor 2019, Bij2012046).

- Diverse vormen van fraude, computercriminaliteit en de handel en productie van verdovende middelen nemen toe. Deze vormen van criminaliteit noemen we ondermijnende criminaliteit en cybercrime;
- Maatregelen rondom de bestrijding van het coronavirus maken dat inwoners meer thuis zijn. Dit heeft effect op het veiligheidsbeeld en de inzet van toezicht en handhaving. Zo nemen, wanneer inwoners meer thuis zijn, het aantal woninginbraken af en de meldingen overlast toe.

De doelen

1. Het bevorderen van de leefbaarheid en veiligheid in de wijk;
2. Het aanpakken van ondermijnende criminaliteit;
3. Het versterken van de samenwerking tussen het zorg en veiligheidsdomein.

² Onder sociale overlast wordt overlast door anderen verstaan. Verschijningsvormen hierbij zijn rondhangende jongeren, overlast door buurtbewoners, drugsgebruik, dronken mensen en het lastigvallen van mensen op straat.

³ Onder fysieke verloedering wordt hondenpoep, rommel op straat en vernieling van straatmeubilair en bekladding verstaan.

Wat willen we bereiken?

1. Het bevorderen van de leefbaarheid en veiligheid in de wijk

Een adequate reactie op overlast in de dagelijkse leefomgeving is nodig om de leefbaarheid in Heerhugowaard op peil te houden. De woon- en leefomgeving kan onder druk komen te staan door overlast, woninginbraken en verloedering in de wijk.

2. Het aanpakken van ondermijnende criminaliteit

In 2020 is het plan van aanpak ondermijning door het college vastgesteld. Hierin is vastgesteld dat de gemeente Heerhugowaard zich, naast de doorlopende casuïstiek, in 2021 gaat richten op bewustwording en industrieterreinen.

3. Het versterken van de samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein

De thema's onder deze doelstelling bevinden zich op het snijvlak van zorg en veiligheid en richten zich op personen met verward gedrag, problematische jeugd en radicalisering en polarisatie.

Wat gaan we er voor doen?

1.1. Het versterken van de gemeentelijke handhaving

- a. Heerhugowaard gaat de inzet van handhaving richten op een probleem- en gebiedsgerichte benadering. Hiervoor gaat Heerhugowaard surveillance plannen maken voor boa's;
- b. Heerhugowaard gaat samenwerkingsafspraken maken met de politie. Deze samenwerkingsafspraken moeten leiden tot een convenant.

1.2. Het toezicht op overlast gevende Jeugd

- a. Heerhugowaard gaat de inzet van de mobiele surveillance, gericht op toezicht jeugd en de centrumgebieden, voortzetten.
- b. De samenwerking tussen de politie, scholen en de gemeente Heerhugowaard op het gebied van veiligheid zullen worden

versterkt. Dit moet leiden tot het afsluiten van een nieuw convenant veilige school;

- c. Met behulp van een cultuurverbinder en sport wordt ingezet op het voorkomen van overlast (preventie).

1.3. Het aanpakken van woninginbraken

- a. Heerhugowaard werkt samen met politie en andere partners bij het voorkomen van woninginbraken en het aanpakken van daders;
- b. Het bevorderen van buurtpreventie en het stimuleren van particulieren tot het nemen van inbraak-preventieve maatregelen;
- c. Heerhugowaard gaat tenminste twee keer per jaar inwoners informeren over het voorkomen van woninginbraken.

1.4. Het onderzoek naar veiligheidsbeleving in Heerhugowaard

De resultaten uit dit onderzoek worden omgezet in acties.

2.1 Bevorderen van bewustwording onder gemeentelijke medewerkers op ondermijning

- a. Heerhugowaard gaat een interne quickscan ondermijning uitvoeren.
- b. Heerhugowaard gaat nieuwe medewerkers, bij het in dienst komen, een training in het teken van integriteit laten volgen. Onderdeel hiervan is de basistraining ondermijning;
- c. Heerhugowaard gaat vakinhoudelijke trainingen geven voor gemeentelijke medewerkers op het gebied van ondermijning;
- d. Heerhugowaard gaat activiteiten organiseren die de bewustwording op cybercrime onder inwoners vergroten.

2.2 Het aanpakken van ondermijnende criminaliteit op het industrieterrein

- a. Heerhugowaard gaat een plan van aanpak maken voor het industrieterrein De Zandhorst met daarin opgenomen een concreet handavingsplan;
- b. Heerhugowaard gaat activiteiten ontwikkelen die de bewustwording op ondermijnende criminaliteit onder ondernemers vergroot.

Hierbij wordt de samenwerking met de Bedrijfskring Heerhugowaard gezocht.

3.1 Persoonsgerichte aanpak (PGA) op risicojongeren die veel delicten plegen

- a. Het uitvoeren van een maatwerktraject waarin jongeren (een top 5) met een grote afstand tot de hulpverlening worden gecoacht. Dit heeft als doel het crimineel gedrag van de jongeren te verminderen en is onderdeel van een integrale en multidisciplinaire aanpak met partners.

Hoe gaan we dit meten?

1. BBV effectindicator – winkeldiefstallen;
  - 1.1. Verantwoording in verslag via de jaarrekening;
    1. BBV effectindicator – geweldsmisdrijven;
    1. BBV effectindicator – vernieling en beschadiging;
  - 1.2. Indicator overlast jeugd (zie volgende pagina);
    1. BBV effectindicator – verwijzingen Halt;
    1. BBV effectindicator – diefstallen uit woning;
  - 1.3. Indicator woninginbraken (weergegeven in absolute aantallen – zie volgende pagina);
    - 1.4. Verantwoording in verslag via de jaarrekening;
    2. Verantwoording in verslag via de jaarrekening;
    3. Verbondenheid met de indicatoren Sociaal Domein, zie programma 6;
    3. Verantwoording in verslag via de jaarrekening.

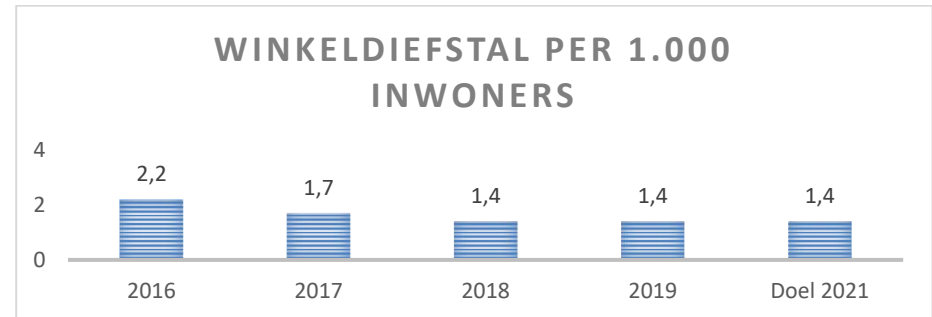
Verbonden partijen

(worden in de paragraaf Verbonden Partijen nader toegelicht)

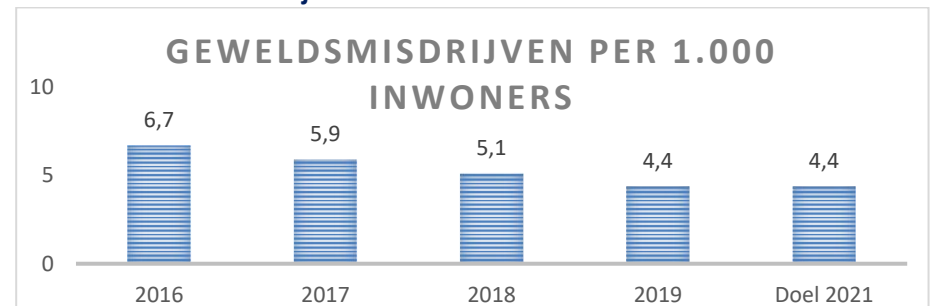
- **Veiligheidsregio Noord-Holland Noord**
- **Omgevingsdienst Noord-Holland Noord**

Primaire begroting 2021 Gemeente Heerhugowaard

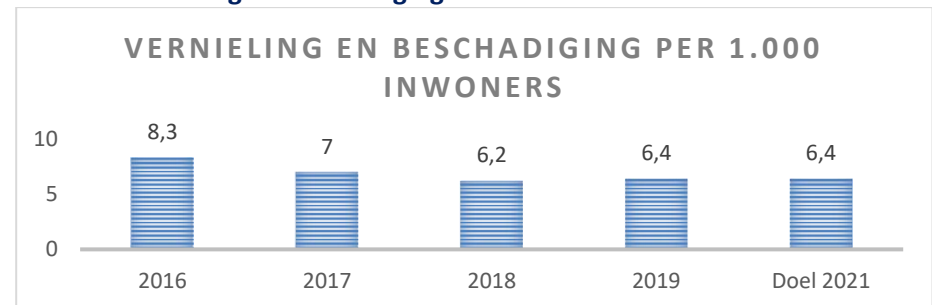
1. Winkeldiefstallen

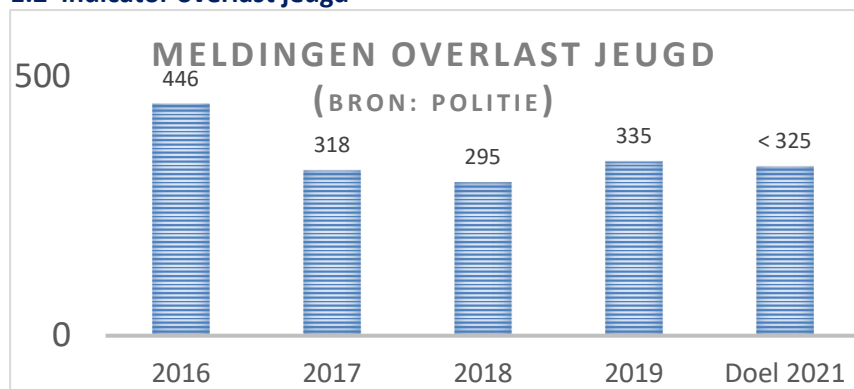
1. Geweldsmisdrijven

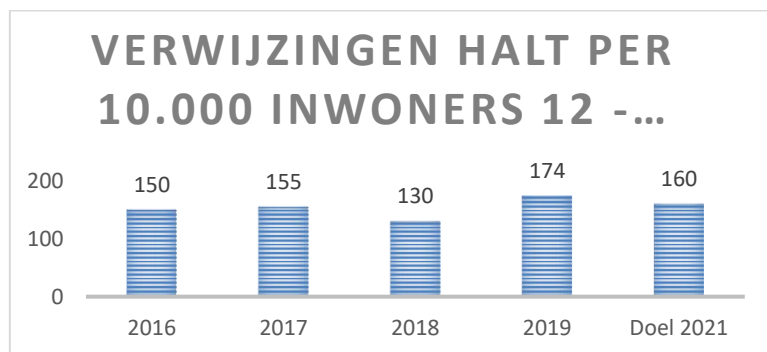
1. vernieling en beschadiging

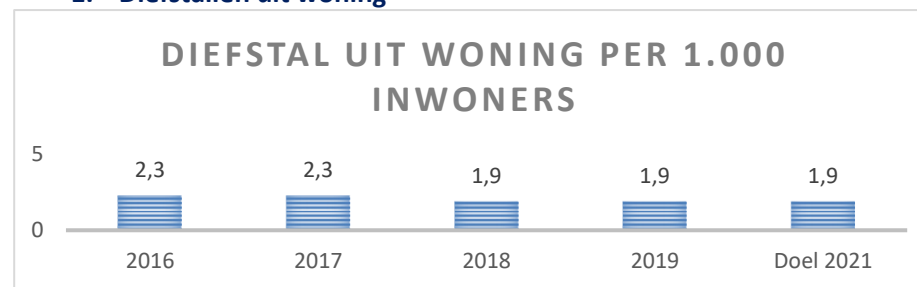
1.2 indicator overlast jeugd

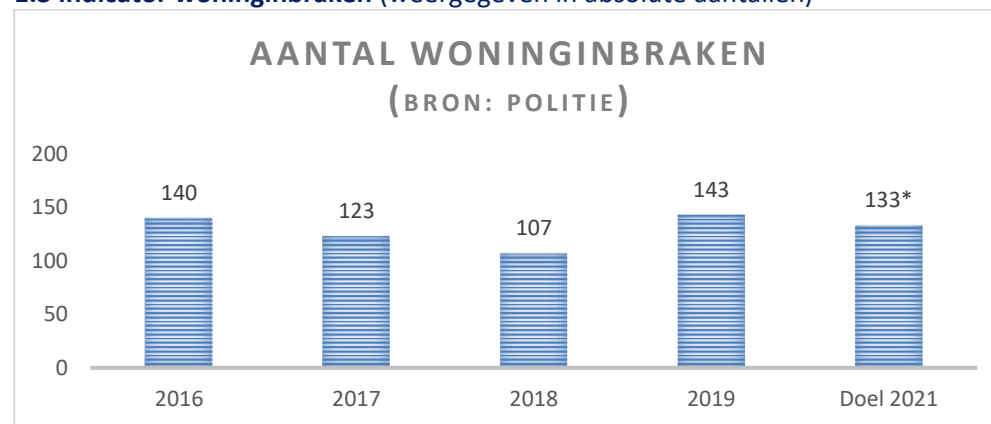
1. verwijzingen HALT

1. Diefstallen uit woning

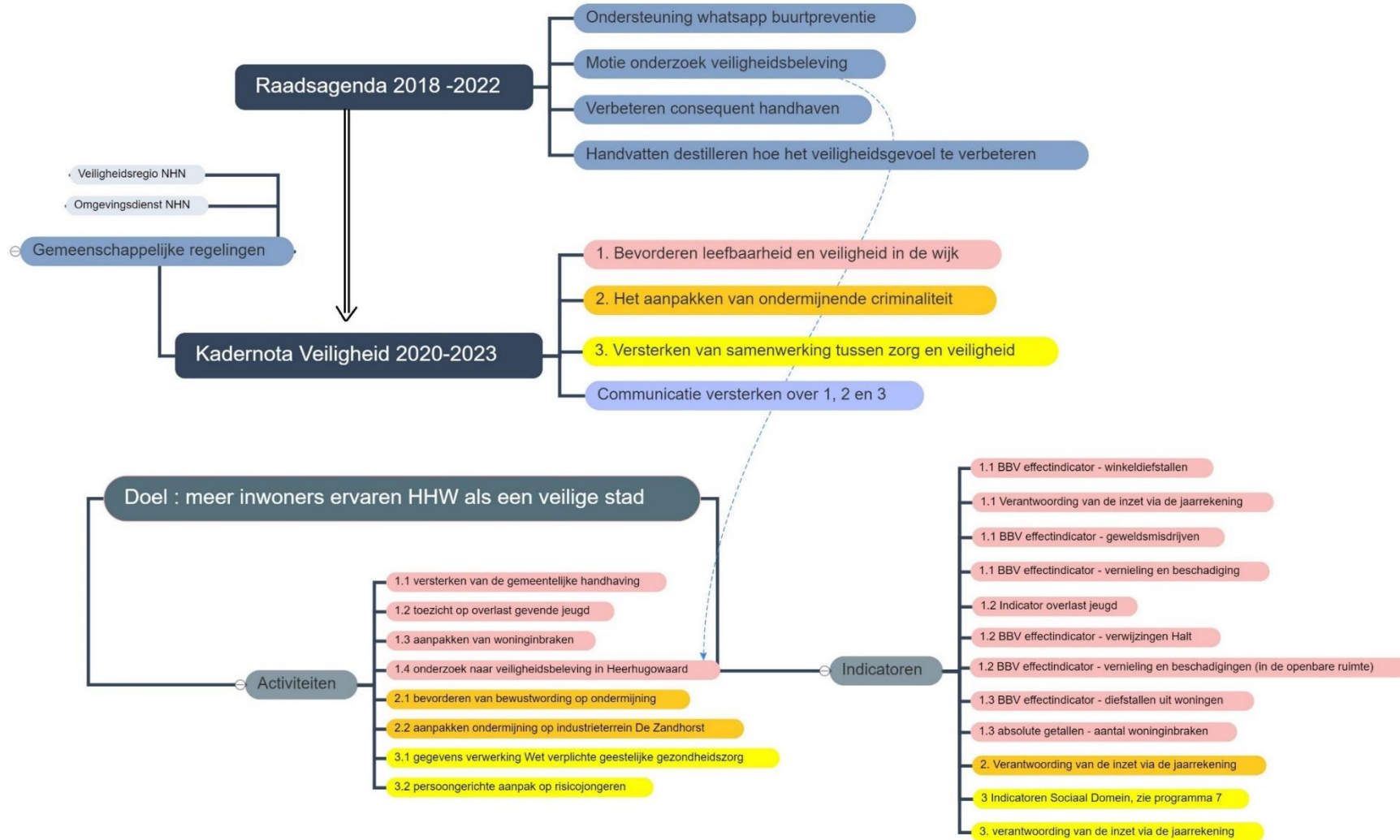
1.3 indicator woninginbraken (weergegeven in absolute aantallen)

*5% minder dan in 2016

Mindmap: Programma 1 Veiligheid

De opbouw van het programma veiligheid schematisch weergegeven

Verbonden partijen

De verbonden partijen worden in de paragraaf verbonden partijen nader toegelicht

verbonden partij	vestigingsplaats	openbaar belang
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)	Hoorn	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De taken betreffen in elk geval de wettelijk bepaalde taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Wat mag het kosten?

Taakveld	raming 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
<i>LASTEN</i>					
110 - Crisisbeheersing en Brandweer	-3.346	-3.331	-3.340	-3.340	-3.340
120 - Openbare orde en veiligheid	-2.614	-2.871	-2.871	-2.871	-2.871
Totaal lasten	-5.960	-6.202	-6.211	-6.211	-6.211
<i>BATEN</i>					
110 - Crisisbeheersing en Brandweer	-27	-27	-27	-27	-27
120 - Openbare orde en veiligheid	64	53	54	54	54
Totaal baten	37	26	27	27	27
Saldo van baten en lasten	-5.922	-6.175	-6.183	-6.183	-6.183
Toevoegingen aan reserves					
Onttrekkingen aan reserves					
Resultaat	-5.923	-6.176	-6.184	-6.184	-6.184

Financiële ontwikkeling

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
- Primitieve begroting	-5.899	-5.899	-5.899	-5.899
- Slotwijziging 2019	-24	-24	-24	-24
- Opgenomen mutaties	-174	-182	-182	-182
- Mutaties < € 10.000	0	-9	-9	-9
Investerings brandweerkazerne In de brandweerkazerne staan in 2021 een tweetal investeringen op de planning die leiden tot structurele kapitaallasten vanaf 2022. <ol style="list-style-type: none"> Het plaatsen van luchtafzuiging van uitlaatgassen om rookontwikkeling in de garage te voorkomen.:. Geraamde investering is € 80.000. Het plaatsen van koeling: Het aanwezige ventilatiesysteem kan niet koelen. Geraamde investering € 50.000. 	0	-9	-9	-9
<i>- Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	<i>-169</i>	<i>-169</i>	<i>-169</i>	<i>-169</i>
Mutaties legesverordening Jaarlijks wordt een schatting gemaakt van de opbrengsten uit de legesverordening. De schatting is gebaseerd op diverse verschillende variabelen zoals aantallen. De voorliggende wijziging in opbrengsten is exclusief een mogelijke indexatie. Een wijziging van de opbrengsten door een mogelijke indexatie zal in de begroting 2021 worden meegenomen.	-1	0	0	0
Verhogen budget Veiligheidsregio De budgetten zijn bijgesteld cf. de bijdrages van gemeenten die zijn opgenomen in de begroting 2021 van de Veiligheidsregio.	-133	-133	-133	-133
Met de invoering van de Wvvgz zijn er nieuwe kosten gekomen voor de verwerking van de gegevens met betrekking tot het opleggen van crisismaatregelen in Khonraad.	-14	-14	-14	-14
Toezicht Drink en Horeca	-22	-22	-22	-22

Er is een organisatie gecontracteerd om in de horeca mysteryguest controles uit te voeren. Hiervoor wordt gebruikt gemaakt van een jongere en een toezichthouder. Deze organisatie gaat ook voor de horecaverGUNningen controles uitvoeren.				
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-4	-4	-4	-4
Verhoging bijdrage Omgevingsdienst NHN De bijdrage van de Omgevingsdienst NHN is naar boven bijgesteld.	-4	-4	-4	-4
- 2e tussenrapportage 2020	-63	-63	-63	-63
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	-20	-20	-20	-20
- <i>Mutaties < € 10.000</i>	-33	-33	-33	-33
Kosten lijkschouwingen Uit de jaarrekening blijkt dat de kosten van lijkschouwingen structureel te laag zijn begroot.	-33	-33	-33	-33
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	-10	-10	-10	-10
Opbrengsten hennepconvenant De begrote inkomsten van €10.000,- hebben betrekking op de kosten van spoedeisende bestuursdwang bij het ontruimen van hennepkwekerijen. Het ontruimen van deze kwekerijen kost geld en deze konden ingevorderd worden bij de overtreder. Sinds maart 2018 is er sprake van een aangepast Damoclesbeleid waarmee drugspanden gesloten worden. De kosten voor het ontruimen zijn door het Damoclesbeleid weggevallen waardoor wij deze ook niet hoeven in te vorderen.	-10	-10	-10	-10
- Begroting 2021	-17	-17	-17	-17
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	-38	-38	-38	-38
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	21	21	21	21
Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen keuzes Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen van de dotatie in de voorziening onderhoud gebouwen.	21	21	21	21
Totaal programma	-6.176	-6.184	-6.184	-6.184
Totaal	-6.176	-6.184	-6.184	-6.184

Kaderstellende nota's

Naam	jaar
Kadernota integrale veiligheid (RB20199100)	2019
Regeling Cameratoezicht Heerhugowaard (RB2019081)	2019
Integraal meerjarenveiligheidsplan 2019 - 2022, NH samen veilig (Bij1811493)	2019
Kadernota Veiligheidsregio 2020 (RB2018122 / E201946592)	2019
Notitie taken BOA's (RB2019093)	2019
APV 2020 (RB2020023)	2020

Programma 2 Verkeer en vervoer

Bereikbaarheid, verkeersveiligheid en goed onderhouden wegen zijn belangrijke voorwaarden voor de aantrekkelijkheid van Heerhugowaard. Het beleid voor verkeer en vervoer wordt conform de systematiek van de nieuwe omgevingswet geactualiseerd in het Omgevingsprogramma Mobiliteit. In navolging van de Omgevingsvisie en in voorbereiding op de gemeentelijke fusie, wordt dit opgesteld voor Heerhugowaard en Langedijk samen. In het kader van de landelijke afspraken over het Klimaatakkoord, is verduurzaming van de mobiliteit een steeds belangrijker thema.

De kadernota Fysiek Domein is uitgangspunt voor het beheer van de openbare ruimte. De gemeente Heerhugowaard hanteert het uitgangspunt om integraal naar de publieke ruimte te kijken. Alleen op deze manier ontstaat een leefomgeving die recht doet aan inwoners. De gemeente bewaakt de kwaliteit op basis van vastgestelde ambitieniveaus.

Heerhugowaard streeft in dit programma naar een goed functionerend mobiliteitssysteem en een goed beheerde openbare ruimte die leiden tot een aantrekkelijke stad waar het goed wonen, werken en vertoeven is.

De doelen

1. Een verkeersveilige en gezonde stad
2. Een bereikbare en toegankelijke stad
3. De openbare ruimte is schoon, heel en veilig

Wat willen we bereiken?

1. **Het mobiliteitssysteem is slim, schoon en veilig**

In het nieuwe Omgevingsprogramma Mobiliteit is het mobiliteitsbeleid opnieuw vormgegeven zodanig dat het inspeelt op nieuwe ontwikkelingen en aansluit op de Omgevingsvisie. Het omgevingsprogramma geeft verder invulling aan de doelstelling en de wijze waarop dit gemonitord wordt. Specifiek wordt aandacht

besteed aan duurzame mobiliteit, waaronder stimuleren en faciliteren van de (elektrische) fiets, deelvervoer en nieuwe technieken (smart mobility). In de raadsagenda wordt prioriteit gegeven aan het verbeteren van de verkeersveiligheid van fietsers en voetgangers. Aan de hand van een plan van aanpak worden knelpunten aangepakt waarbij rotondes extra aandacht krijgen.

2. **Het mobiliteitssysteem voldoet aan de vervoersvraag van alle inwoners, ondernemers en bezoekers met de vervoerwijzen van hun keuze.**

Met de groei van de stad en de regio groeit ook de mobiliteitsbehoefte. De infrastructuurnetwerken voor voetganger, fiets en autoverkeer (inclusief stallen en parkeren) moeten hierop inspelen en toekomstgericht worden ingericht en toegankelijk zijn voor alle verkeersdeelnemers. Met partners in de regio Alkmaar wordt samengewerkt om ook de bovengemeentelijke bereikbaarheid te garanderen binnen het regionale focuspunt *duurzame bereikbaarheid*. Onder aanvoering van de provincie wordt concreet aan de slag gegaan met het vastgestelde netwerk van doorfietsroutes en krijgt de doorstroming op de Ring Alkmaar en de N242 aandacht. Op regionaal niveau worden afspraken gemaakt over het bereiken van de doelen uit het Klimaatakkoord.

3. ***Onderhoud van de openbare ruimte voldoet aan de vastgestelde kwaliteitsniveaus**

Om de openbare ruimte goed te beheren, hanteert de gemeente een integrale aanpak. De inwoner beoordeelt immers niet de kwaliteit van de afzonderlijke onderdelen, maar de kwaliteit en het totale beeld van de leefomgeving als geheel. Het kwaliteitsniveau voor de openbare ruimte wordt gemonitord volgens de CROW-systematiek. Voor veel delen van de openbare ruimte is een beeldkwaliteitsniveau vastgelegd. De focus ligt daarbij op schoon, heel en veilig.

Wat gaan we er voor doen?

1.1. Activiteit: Omgevingsprogramma Mobiliteit

- a. Implementatie van het Omgevingsprogramma Mobiliteit;
- b. Uitvoeren van maatregelen uit het Omgevingsprogramma Mobiliteit.

1.2. Activiteit: Verkeersveiligheid

- a. aanpak knelpunten verkeersveiligheid fietsers en voetgangers;
- b. Opstellen risicoprofielen verkeersveiligheid in het kader van SPV;
- c. Verkeersveiligheidsaanpassingen bij groot onderhoud en vervangingsinvesteringen;
- d. *Uitvoering verkeersveiligheidsaanpassingen Alton

2.1. Activiteit: Bereikbaarheid

- a. Onderzoek naar functioneren regionale infrastructuur in samenwerking met provincie en regio (N242);
- b. Regionale lobby voor hoogwaardig OV;
- c. Ontwikkeling netwerk van regionale doorfietsroutes;
- d. Verbeteren lokale fietspaden;
- e. Reconstructie Oosttangent.

2.2. Activiteit: Duurzame mobiliteit

- a. Implementatie regionale afspraken op het gebied van duurzame mobiliteit;
- b. ontwikkeling OV-knooppunt station Heerhugowaard.

3.1. Activiteit: Groot onderhoud wijken

- a. Renovatie Rivierenwijk-Zuid (zie onderhoud kapitaalgoederen);
- b. Renovatie Molenwijk-Zuidoost (zie onderhoud kapitaalgoederen).

3.2. Activiteit: Monitoren onderhoudsniveau

- a. *Uitvoeren regulier onderhoud openbare ruimte op vastgesteld niveau;
- b. Schouw beeldkwaliteit (CROW).

Prestatie-indicatoren

Vanuit de BBV zijn geen prestatie-indicatoren voor het programma Verkeer en Vervoer meer verplicht gesteld.

Wat mag het kosten?

Taakveld	raming 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
<i>LASTEN</i>					
210 - Verkeer en vervoer	-10.169	-10.581	-10.581	-10.653	-10.661
220 - Parkeren	-337	-486	-486	-486	-486
230 - Recreatieve havens	-49	-49	-49	-49	-49
240 - Economische havens en waterwegen	-436	-413	-413	-413	-413
Totaal lasten	-10.991	-11.529	-11.529	-11.601	-11.609
<i>BATEN</i>					
210 - Verkeer en vervoer	993	1.069	1.059	1.059	1.059
220 - Parkeren	12	12	12	12	12
230 - Recreatieve havens	38	38	38	38	38
Totaal baten	1.043	1.119	1.109	1.109	1.109
Saldo van baten en lasten	-9.949	-10.411	-10.421	-10.493	-10.501
Toevoegingen aan reserves	-3.294	-3.221	-3.221	-3.221	-3.221
Onttrekkingen aan reserves	3.468	3.451	3.448	3.448	3.425
Resultaat	-9.774	-10.180	-10.193	-10.265	-10.296

Financiële ontwikkeling

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
- Primitieve begroting	-9.948	-9.948	-9.948	-9.948
- Opgenomen mutaties	50	39	-33	-41
- <i>Mutaties < € 10.000</i>	1	1	1	1
Aanpassing vergoeding nutskosten Er worden meer vergoedingen voor de nutskosten verwacht.	1	1	1	1
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	49	38	38	38
Aanpassing budget energiekosten Openbare verlichting Het budget wordt aangepast als gevolg het nieuwe energiecontract (hogere energieprijzen).	-27	-27	-27	-27
Actualisatie product straatreiniging De stijging van kosten (van voornamelijk personeel en materieel) veroorzaakt een overschrijding op dit product. Een gedeelte van deze overschrijding wordt doorbelast naar de taakvelden Riolering en Afval.	65	65	65	65
Mutaties legesverordening Jaarlijks wordt een schatting gemaakt van de opbrengsten uit de legesverordening. De schatting is gebaseerd op diverse verschillende variabelen zoals aantallen. De voorliggende wijziging in opbrengsten is exclusief een mogelijke indexatie. Een wijziging van de opbrengsten door een mogelijke indexatie zal in de begroting 2021 worden meegenomen.	10	0	0	0
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	0	0	-72	-80
Rehabilitatie wegen Op grond van inspecties is vastgesteld dat een aantal wegen de komende jaren vervangen dient te worden. Investerings in de categorie materiële vaste activa met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte moeten op grond van het BBV met ingang van 1 januari 2017 geactiveerd en afgeschreven te worden. De jaarlijkse kapitaallasten van deze investeringen zijn overeenkomstig de door de raad vastgestelde	0	0	-72	-80

nota vaste activa 2017 van 28 februari 2017 bepaald en nu opgenomen in het meerjarenperspectief.				
- Begroting 2021	-510	-510	-510	-510
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	-454	-454	-454	-454
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-56	-56	-56	-56
Mutaties dekking kapitaallasten In het kader van de begroting 2021 zijn op basis van de activa-administratie de kapitaallasten berekend voor het jaar 2021 en verder. Een gedeelte van deze kapitaallasten wordt gedekt door reserves dan wel door het aframen van stelposten die hiervoor in de begroting zijn opgenomen. In dit journaal zijn de benodigde mutaties op de reserves en stelposten opgenomen.	-33	-33	-33	-33
Uitbreiding formatie Stadsbedrijf Na de start van de Werkorganisatie is gebleken dat bij de formatie van het Stadsbedrijf capaciteit op gebied van administratieve ondersteuning en toezicht ontbreekt. Een deel van deze extra kosten wordt binnen het programma opgevangen. Daarnaast is een switch van inhuur op het product groen naar eigen personeel efficiënter en effectiever. Deze mutaties komen in meerdere programma's naar voren. Op deze wijze ontstaan er geen achterstanden in de aanpak van de rioolsystemen en geen toename van klachten (verstoppingen e.d.).	-28	-28	-28	-28
Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen keuzes Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen van de dotatie in de voorziening onderhoud gebouwen.	1	1	1	1
Mutatie kapitaallasten 2021	3	3	3	3
Mutatie kapitaallasten 2021	0	0	0	0
Totaal programma	-10.408	-10.419	-10.491	-10.499
mutaties reserves				

- Primitieve begroting	243	240	240	217
- Begroting 2021	-13	-13	-13	-13
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-13	-13	-13	-13
Mutaties dekking kapitaallasten In het kader van de begroting 2021 zijn op basis van de activa-administratie de kapitaallasten berekend voor het jaar 2021 en verder. Een gedeelte van deze kapitaallasten wordt gedekt door reserves dan wel door het aframen van stelposten die hiervoor in de begroting zijn opgenomen. In dit journaal zijn de benodigde mutaties op de reserves en stelposten opgenomen.	-13	-13	-13	-13
Subtotaal mutaties reserves	230	227	227	204
Totaal	-10.180	-10.193	-10.265	-10.296

Kaderstellende nota's

Naam	jaar
Parkeerbeleid (*)	2005
Gemeentelijk verkeer en vervoer plan (*)	2008
Strategisch Beleidskader van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan GVVP (*)	2008
Heerhugowaards Verkeersveiligheidsplan (*)	2013
Meerjarenplanning groot onderhoud / herinrichting wijken	2016
Kadernota Fysiek Domein	2018

(*) wordt in 2021 geactualiseerd

Vigerende nota's op uitvoering gericht

Naam	jaar
Geactualiseerd meerjarenplan groot onderhoud openbare verlichting 2005-2065	2005
Categorisering fiets- en voetpaden ten behoeve van verlichting	2006
Gemeentelijk waterplan 2006 - 2015	2006
Europese kaderrichtlijn 'Water'	2008
Openbare verlichting in relatie tot het Keurmerk Veilig wonen	2008
Regioakkoord West-Frisiaweg	2008
Beleid uitgifte openbaar groen	2011
Beleidsplan Openbare Verlichting 2012 - 2016	2011
Beleidsplan Sneeuw- en gladheidsbestrijding	2011
Speelruimtebeleidsplan 2011- 2016	2011
Vaststellen nieuw betaalregime voor betaald parkeervoorzieningen in het Stadshart	2011
Plan van aanpak en beleid omtrent elektrisch vervoer en laadpalen	2013
Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren Heerhugowaard 2014	2014
Convenant leidingen	2016

Programma 3 Economie

Een aantrekkelijke stad is een stad waar mensen graag wonen, bedrijven zich graag vestigen en bezoekers graag komen. Heerhugowaard zet als belangrijke schakel in de Regio Alkmaar en in Holland boven Amsterdam in op een gezonde economische positie. Heerhugowaard biedt kansen voor iedereen. We willen dat doen door de goede bereikbaarheid nog verder te verbeteren, het ondernemersklimaat te versterken, een onderscheidend woningaanbod te bieden en de leefbaarheid en het voorzieningenniveau nog aantrekkelijker te maken. Dat doen we in harmonie met onze mooie natuurlijke omgeving, zowel in als net buiten onze stad. Uitgangspunt is een goede balans tussen levendigheid en leefbaarheid.

Trends en ontwikkelingen:

- Internet-winkelen leidt tot minder bestedingen in winkels, waardoor er minder behoefte is aan fysieke winkels. Een verdere groei van internet-winkelen zal niet uitblijven en winkels moeten inspelen op de veranderende wensen van de consument;
- Winkelclusters moeten meer verblijfsgebieden worden. Consumenten willen gemakkelijk boodschappen kunnen doen in een bijzondere omgeving met een breed aanbod aan funshoppen;
- Next Economy is een containerbegrip voor vijf belangrijke trends die substantiële effecten hebben op de toekomst van steden en werklocaties. De vijf belangrijkste next economy trends zijn
  - o circulaire economie
  - o smart-industry
  - o open innovatie
  - o robotisering
  - o smart logistics.

De doelen

1. Sterke winkelgebieden door in te zetten op compacte en multifunctionele centra
2. Vitaal houden van de economie op werklocaties
3. Vergroten toeristische attractiviteit

Wat willen we bereiken?

1. Inzetten op de kwalitatieve versterking van perspectiefrijke (centrum)gebieden binnen de bestaande winkelstructuur;
2. Aantrekkelijke duurzame werklocaties, vanuit samenwerking met ondernemers(verenigingen) en onderwijs;
3. Heerhugowaard verder ontwikkelen als een complete aantrekkelijke, gastvrije en bruisende stad met een goede balans tussen levendigheid en leefbaarheid.

Wat gaan we er voor doen?

- 1.1 Het intensiveren van een gemengd aanbod aan publieksfuncties (detailhandel, dienstverlening, horeca, leisure, maatschappelijke voorzieningen);
- 1.2 Grote centrumgebieden laten functioneren als verblijfsgebieden in plaats van puur als winkelgebieden. Sterke boodschappencentra dragen bij aan een optimale (dagelijkse) verzorging voor alle inwoners in de gemeente;
- 1.3 Ontwrichting van bestaande winkelgebieden voorkomen door versnippering tegen te gaan.
- 1.4 Versterken economie, als belangrijke poot, binnen de gebiedsontwikkeling Centrumwaard. De gemeente biedt ondernemers en vastgoedeigenaren inzicht in vraag, aanbod en functioneren van de retail;

- 1.5 Gezamenlijk verkennen van de mogelijkheden om Centrumwaard in economisch opzicht te versterken en te komen tot een eenduidige visie voor een aantrekkelijk compact gebied;
- 1.6 Activeren en versterken van de samenwerking in Centrumwaard om, vanuit draagvlak, ambities te realiseren.
- 1.7 Initiëren en stimuleren van een structurele samenwerking tussen ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente. Dit bepaalt in steeds grotere mate het succes en de ontwikkeling van centrumgebieden;
- 1.8 Professionalisering van samenwerkingsverbanden, op verschillende schaalniveaus, versterkt uiteindelijk de gewenste retailstructuur. De gemeente speelt hierin een faciliterende rol.
- 2.1 Initiëren, stimuleren en faciliteren van de acties uit de nog vast te stellen Visie Werklocaties, op het gebied van aantrekkelijke, duurzame en bereikbare werklocaties;
- 2.2 Blijvend stimuleren van de samenwerking met en tussen ondernemers(verenigingen) en planmatig inzetten van verduurzaming, bereikbaarheid, functiemenging/verkleuring, imago & positionering en financieringsmethodieken. Zowel lokaal met de Bedrijfskringen, als regionaal in de ORA en bovenregionaal met ONHN, Greenport en LTO;
- 2.3 * Afronden van en uitvoering geven aan een programma Onderwijs - Arbeidsmarkt. De regio Alkmaar geeft, samen met partners als RPA, ONHN, Bedrijfskringen en onderwijs (Triple Helix), invulling aan de ambitie om vraag en aanbod van de regionale arbeidsmarkt

kwalitatief en kwantitatief op elkaar aan te sluiten. In het verlengde van het succesvolle 'Heerhugowaard maakt Werk door Verbinding', is vanuit Economie aandacht voor de aansluiting van het onderwijs op de vraag vanuit het bedrijfsleven. Vanuit het Sociaal Domein ligt de focus op participeren (meedoen aan de samenleving).

- 3.1 Uitvoering geven aan de regionale visie Parel aan Zee 2015, geëvalueerd in 2018.
- 3.2 Opstellen gebiedsvisie Grenzeloos Dijk & Waard met actieprojectenlijst.
- 3.3 Samenwerken met partners. Op het gebied van recreatie en toerisme wordt samengewerkt in de Regio Alkmaar en ook met de Stichting Toeristische Promotie Langedijk, Holland boven Amsterdam en met ondernemers. Door Heerhugowaard te profileren als jonge stad in een oude droogmakerij in samenhang met het waterrijke Langedijk, wordt een onderscheidend toeristisch recreatief aanbod geboden die voor inwoners en (regio) bezoekers van belang is.

Prestatie-indicatoren

taakveld	indicator	eenheid	periode	waarde HHW	waarde NL	bron	omschrijving
Economie	Functie-menging	%	2019	50,6	53,2	LISA	De functie-mengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0% (alleen wonen) en 100% (alleen werken). Bij een waarde van 50% zijn er evenveel woningen als banen.
Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jr	2019	104,9	129,6	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.
Economie	Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jr	2019	658,7	792,1	LISA	Het aantal banen per 1.000 inwoners tussen 15 en 65 jaar

De cijfers uit 2019 zijn de meest recente beschikbare cijfers.

Wat mag het kosten?

Taakveld	raming 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
<i>LASTEN</i>					
310 - Economische ontwikkeling	-418	-353	-353	-353	-353
320 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.000	-944	-944	-944	-944
330 - Bedrijfsloket en -regelingen	-40	-55	-55	-55	-55
340 - Economische promotie	-220	-38	-38	12	12
Totaal lasten	-1.678	-1.390	-1.390	-1.340	-1.340
<i>BATEN</i>					
320 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
330 - Bedrijfsloket en -regelingen	38	38	38	38	38
340 - Economische promotie	50	50	50	50	50
Totaal baten	1.088	1.088	1.088	1.088	1.088
Saldo van baten en lasten	-591	-303	-303	-253	-253
Toevoegingen aan reserves					
Onttrekkingen aan reserves					
Resultaat	-591	-303	-303	-253	-253

Financiële ontwikkeling

Primaire begroting 2021 Gemeente Heerhugowaard

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
- Primitieve begroting	-441	-441	-391	-391
- Begroting 2021	139	139	139	139
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	139	139	139	139
Totaal programma	-302	-302	-252	-252
Totaal	-302	-302	-252	-252

Kaderstellende nota's

Naam	jaar
Verhuur gemeentegrond voor terrassen	2012
Vaststelling Regeling Startersleningen Heerhugowaard 2013	2013
Marktverordening Heerhugowaard 2014	2014
Heerhugowaard onderneemt: strategisch kader economisch domein	2015
Pilot actualisatie rondgebruik; aanpassing verhuurregeling	2015
Raadsvoorstel tot vaststelling van economische activiteiten in het algemeen belang	2015
Aanpassing grondbeleid met de mogelijkheid tot gronduitgifte in erfpacht op bedrijventerreinen, en vaststelling van de algemene erfpachtvoorwaarden	2016
Detailhandelsvisie Regio Alkmaar	2017

Programma 4 Onderwijs

De gemeente Heerhugowaard wil alle kinderen en jongeren in het onderwijs gelijke kansen bieden. Gelijke kansen om zich te ontwikkelen en voor te bereiden op de toekomst. De schoolbesturen zijn inhoudelijk verantwoordelijk voor het verzorgen van onderwijs. De gemeente faciliteert het onderwijs en is daarnaast wettelijk verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, het toezien op naleving van de leerplicht, het bieden van passende ondersteuning aan leerlingen in het onderwijs en volwasseneneducatie.

Samen met de schoolbesturen en de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs werkt Heerhugowaard aan onderwijs dat aansluit bij leerlingen. Wij stimuleren dat onderwijs aansluit op de arbeidsmarkt.

De doelen

1. *Het bevorderen van passend onderwijs, waardoor het onderwijs aansluit op de (ondersteunings)behoefte van kinderen en jongeren;
2. Het bevorderen van onderwijskansen;
3. Het verder verbeteren van het leerlingenvervoer;
4. *Adequate en duurzame onderwijshuisvesting, die het primaire proces goed ondersteund.
5. *Harmonisatie van het beleid op het gebied van onderwijshuisvesting van de beide gemeenten

Wat willen we bereiken?

1. Het bevorderen van passend onderwijs

In 2020 is de regionale uitvoeringsagenda passend onderwijs – jeugd 2020-2022 vastgesteld door het college. Hierin is vastgesteld dat de gemeente Heerhugowaard zich in 2021 gaat richten op het verbeteren van de afstemming tussen het passend onderwijs en de aanpalende terreinen waar de gemeente verantwoordelijk voor is, zoals jeugdhulp, leerplicht en leerlingenvervoer. Hierdoor sluit het

onderwijs aan op de (ondersteunings)behoefte van kinderen en jongeren.

2. Het bevorderen van onderwijskansen

In 2020 is door het college vastgesteld dat er in schooljaar 2020-2021 uitvoering wordt gegeven aan nieuwe initiatieven om de onderwijskansen van kinderen in de voorschoolse en basisschoolleeftijd te vergroten, zodat zij hun talenten kunnen ontdekken, ontwikkelen en benutten.

3. Het verder verbeteren van het leerlingenvervoer

Het bereiken van meer kwaliteit, synergie-voordelen en kostenbesparing.

4. Het bieden van een adequate fysieke werk- en leeromgeving voor docenten en leerlingen, zowel kwantitatief, kwalitatief als qua duurzaamheid

5. Harmonisatie van het beleid op het gebied van onderwijshuisvesting van de beide gemeenten

Wat gaan we er voor doen?

1.1. Uitvoering geven aan regionale agenda aansluiting passend onderwijs-jeugdhulp

- a. Er starten regionale netwerkgroepen om de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp voor kinderen en jongeren te verbeteren.
- b. De methodiek Medische Advisering van de Ziekgemelde Leerling (M@ZL) wordt vanaf 2021 gefaseerd ingevoerd op alle scholen van voortgezet onderwijs in de regio. M@ZL is een effectief bewezen methodiek om leerlingen in het voortgezet onderwijs met (zorgwekkend) ziekteverzuim vroegtijdig te signaleren en te begeleiden. Hierdoor wordt het verzuim teruggedrongen en langdurig thuiszitten en voortijdig schoolverlaten voorkomen.

2.1. Ontwikkelen nieuwe initiatieven in samenwerking met basisonderwijs en opvang

Er wordt in schooljaar 2020-2021 uitvoering gegeven aan zes nieuwe initiatieven die onderwijskansen van kinderen vergroten, waaronder het verbeteren van de instroom van kinderen uit het asielzoekerscentrum in het reguliere onderwijs en zomeropvang voor kinderen van 2 tot 12 jaar. Deze activiteiten zijn ontwikkeld in samenwerking met het basisonderwijs en de opvangorganisaties in Heerhugowaard.

3.1 Effecten onderzoeken van bundeling van het leerlingenvervoer met andere vormen van vervoer

Er wordt onderzoek gedaan naar de effecten van bundeling van het doelgroepenvervoer. Het leerlingenvervoer is hier onderdeel van. De opbrengsten en effecten worden uitgewerkt in een maatschappelijke business case.

4.1 Passende huisvesting realiseren

- a. Afronden van huisvesting in De Draai. Het aantal leerlingen in De Draai groeit stevig door. Om alle leerlingen een plek te geven is het nodig om de voorbereidingen te treffen voor de uitbreiding van basisschool De Helix (3e en laatste fase). Daarnaast start de voorbereiding voor de permanente huisvesting van basisschool De Nieuwe Draai.
- b. Uitgaande van een definitief investeringsbesluit van de raad in november 2020 gaat in 2021 de bouw van het expertisecentrum in De Vaandel-Zuid van start. Oplevering is gepland voor 2e kwartaal 2022.
- c. *Met een herschikking van schoolgebouwen in de Edelstenen-, de Rivieren- en de Molenwijk creëren de gemeente en de betrokken schoolbesturen twee nieuwe, duurzame en toekomstbestendige integrale kindcentra. Bovendien verbetert de leefbaarheid en de sociale structuur van deze wijken door toevoeging van sociale functies en woningbouw op de vrijvallende locaties.

Prestatie-indicatoren

taakveld	indicator	eenheid	periode	waarde	bron	omschrijving
Onderwijs	Absoluut verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2018	1,4	DUO	In Nederland 1,9 leerlingen per 1.000
Onderwijs	Relatief verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2018	15	DUO	In Nederland 23 leerlingen per 1.000
Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2017 2016 2015 2014	1,5 1,6 1,6 1,7	Ingrado	Binnen de Regio wordt samengewerkt om verzuim en het vroegtijdig school verlaten, tegen te gaan.

Wat mag het kosten?

Taakveld	raming 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
<i>LASTEN</i>					
420 - Onderwijshuisvesting	-5.449	-5.870	-5.863	-5.840	-5.669
430 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.253	-1.181	-1.106	-966	-966
Totaal lasten	-6.702	-7.051	-6.969	-6.806	-6.635
<i>BATEN</i>					
420 - Onderwijshuisvesting	267	299	299	299	299
430 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	18	18	18	18	18
Totaal baten	285	317	317	317	317
Saldo van baten en lasten	-6.417	-6.734	-6.651	-6.488	-6.317
Toevoegingen aan reserves	-157	-273	-273	-296	-157
Onttrekkingen aan reserves	808	799	799	799	799
Resultaat	-5.766	-6.208	-6.126	-5.986	-5.676

Financiële ontwikkeling

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
- Primitieve begroting	-6.417	-6.384	-6.284	-6.284
- Opgenomen mutaties	-310	-260	-220	-220
<i>- Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	<i>-260</i>	<i>-260</i>	<i>-220</i>	<i>-220</i>
<p>Leerlingenvervoer</p> <p>Vooraf door de jaarlijkse indexatie van de tarieven stijgen de kosten. In 2019 was er al een klein tekort en ook in 2020 zal het budget enigszins overschreden worden. Voor 2021 en 2022 wordt een tekort verwacht van zo'n € 40.000,-. In 2022 wordt voor de jaren daarna een nieuwe inschatting gemaakt, omdat onvoldoende duidelijk is wat de effecten zullen zijn van de nieuwe aanbesteding (nieuw contract start per augustus 2022), de harmonisatie van de verordeningen leerlingenvervoer en de komst van het Expertisecentrum in Heerhugowaard.</p>	-40	-40	0	0
<p>Eigenaarslasten onderwijshuisvesting en sportaccommodaties</p> <p>De overschrijding in de begroting op de post OZB in de programma's onderwijs (programma 4) en sport (programma 5) wordt veroorzaakt doordat de budgetten de afgelopen jaren niet trendmatig verhoogd zijn, terwijl dit wel gebeurt met de aanslagen OZB. De aanslagen OZB zullen jaarlijks worden gemonitord om te bezien of de begroting in de pas blijft lopen met de werkelijke lasten.</p>	-220	-220	-220	-220
<i>- Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	<i>-50</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<p>* Ziek gemelde leerlingen</p> <p>Op basis van de resultaten uit de pilotfase hebben de gemeenten in de regio Alkmaar begin 2020 besluit genomen om de preventieve aanpak ziekteverzuim, waarbij wordt gewerkt volgens de M@ZL methodiek, uitbreiden naar alle scholen van voortgezet onderwijs over een periode van 4 jaar.</p>	-50	0	0	0

2e tussenrapportage 2020	-197	-197	-174	-3
- <i>Mutaties < € 10.000</i>	-3	-3	-3	-3
Onderwijshuisvesting Het beschikbare bedrag voor de realisatie van het Expertisecentrum worden overgeheveld naar de bestemmingsreserve (conform collegebesluit BW-0658).De afwijking op de baten worden verklaard door incidentele hogere huuropbrengsten van ruimtes die leeg staan. Deze extra huuropbrengsten worden toegevoegd aan de reserve huisvesting primair onderwijs .	-3	-3	-3	-3
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-194	-194	-171	0
Tijdelijke huisvesting De Nieuwe Draai De permanente nieuwbouw van de school is per 1-8-2020 niet mogelijk i.v.m. het tempo van bouwrijp maken van het zuidelijk gedeelte van De Draai. Ten tijde van het opstellen van de Kaderbrief 2018 was het idee dat alleen in het eerste jaar tijdelijke huisvesting nodig zou zijn. Uiteindelijk is er, samen met Blossse, besloten om de school de eerste 3 schooljaren in een tijdelijke huisvesting onder te brengen. De permanente school zal op 1 augustus 2023 gereed zijn. De in de Kaderbief 2018 toegekende middelen (stelpost bij Bestuur en Ondersteuning en een reservering bij onderwijs), voor de periode 2020 - 2023 worden ingezet voor tijdelijke huisvesting.	-194	-194	-171	0
- Begroting 2021	190	190	190	190
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	207	207	207	207
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-17	-17	-17	-17
Mutatie kapitaallasten 2021	-17	-17	-17	-17
Totaal programma	-6.734	-6.651	-6.488	-6.317
mutaties reserves				
- Primitieve begroting	651	651	651	651
- 2e tussenrapportage 2020	-116	-116	-139	0

- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-116	-116	-139	0
Tijdelijke huisvesting De Nieuwe Draai De permanente nieuwbouw van de school is per 1-8-2020 niet mogelijk i.v.m. het tempo van bouwrijp maken van het zuidelijk gedeelte van De Draai. Ten tijde van het opstellen van de Kaderbrief 2018 was het idee dat alleen in het eerste jaar tijdelijke huisvesting nodig zou zijn. Uiteindelijk is er, samen met Blossse, besloten om de school de eerste 3 schooljaren in een tijdelijke huisvesting onder te brengen. De permanente school zal op 1 augustus 2023 gereed zijn. De in de Kaderbrief 2018 toegekende middelen (stelpost bij Bestuur en Ondersteuning en een reservering bij onderwijs), voor de periode 2020 - 2023 worden ingezet voor tijdelijke huisvesting.	-116	-116	-139	0
- Begroting 2021	-9	-9	-9	-9
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-9	-9	-9	-9
Mutaties dekking kapitaallasten In het kader van de begroting 2021 zijn op basis van de activa-administratie de kapitaallasten berekend voor het jaar 2021 en verder. Een gedeelte van deze kapitaallasten wordt gedekt door reserves dan wel door het aframen van stelposten die hiervoor in de begroting zijn opgenomen. In dit journaal zijn de benodigde mutaties op de reserves en stelposten opgenomen.	-9	-9	-9	-9
Subtotaal mutaties reserves	526	526	503	642
Totaal	-6.208	-6.126	-5.986	-5.676

Kaderstellende nota's

Naam	jaar
Kadernota Brede School	2006
Beleidskader Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE)	2011
Brede schoolbeleid Heerhugowaard 2013	2013
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	2013
Verhuizing Jeroen Bosch, school en sporthal in de Draai	2013
Verordening Leerlingenvervoer Heerhugowaard 2014	2014
Technische wijziging verordening Leerlingenvervoer	2015
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	2015
Raadsbesluit nieuwbouw Huygens College	2016

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie en openbaar groen

Met dit programma wil de gemeente dat iedere inwoner van Heerhugowaard actief en passief kan deelnemen aan het aanbod op het gebied van kunst & cultuur, sport en recreatie. De gemeente faciliteert en stimuleert daarom het gebruik van passende en aantrekkelijke sport- en recreatievoorzieningen die toegankelijk en laagdrempelig zijn voor iedereen. Dit doet de gemeente samen met maatschappelijke partners zoals onderwijsinstellingen, verenigingen, Heerhugowaard Sport NV, de bibliotheek en organisaties voor zorg en welzijn. Ook zorgt de gemeente voor een groene leefomgeving voor mens en dier, op basis van de groenvisie 'Groen, tenzij'.

Sport, kunst & cultuur dragen bij aan ontwikkeling, bevorderen de gezondheid, zorgen voor zingeving en versterken de sociale samenhang. Sport, Kunst & cultuur leveren daarmee preventief een duidelijke bijdrage aan thema's als gezondheid, welzijn, welbevinden, zelfredzaamheid, participatie, integratie, sociale cohesie en leefbaarheid. Daarnaast vormen cultuur en erfgoed een belangrijke basis voor de identiteit van de gemeente Heerhugowaard

De belangrijkste trends en ontwikkelingen

Kansen

- Het aantal vakleerkrachten bewegingsonderwijs in het primair onderwijs Heerhugowaard onder het convenant 'Sport, bewegen en gezonde leefstijl' blijft stijgen;
- Er vindt een verbreding plaats van sport naar bewegen, leefstijl en recreatie;
- Inwoners worden via allerlei kanalen bewuster gemaakt van de fysieke en mentale voordelen van sporten en bewegen;
- Culturele organisaties verbreden hun activiteiten en worden steeds belangrijker binnen het sociaal domein.

Uitdagingen

- Verenigingen hebben steeds meer moeite met het behoud en werving van vrijwilligers;
- Met de vergrijzing is er behoefte aan een andere manier van sporten en bewegen;

Doel

Er is een kwalitatief goed aanbod in de gemeente Heerhugowaard. Iedere inwoner van Heerhugowaard heeft de mogelijkheid om zich te ontwikkelen en een leven lang plezier te hebben van sport, bewegen, cultuur en recreatie.

Wat willen we bereiken?

1. Er is een kwalitatief goed aanbod in de gemeente Heerhugowaard. Iedere inwoner van Heerhugowaard heeft de mogelijkheid om passief en actief een leven lang plezier te hebben van sport, bewegen, kunst & cultuur en recreatie.

Wat gaan we er voor doen?

1.1. Investeren in sportaccommodaties en sportieve buitenruimte

Op basis van het sportonderzoek ontvangt de raad investeringsvoorstellen ter bevordering van de kwaliteit en toegankelijkheid van gemeentelijke sportaccommodaties en het stimuleren van sporten en bewegen in de buitenruimte.

1.2 Uitvoeren van het lokaal sportakkoord

- a. Er wordt een lokaal sportloket opgezet bij Heerhugowaard Sport N.V.
- b. Er worden drie voorlichtingsbijeenkomsten voor verenigingen georganiseerd met thema's zoals duurzaamheid, vrijwilligersbeleid, coaching, goed bestuur, etcetera.
- c. Het promoten en verkennen van mogelijkheden om senioren sporten en aangepast sporten voor mensen met een beperking te verbreden.

1.3 Bevorderen van cultuureducatie

De gemeente geeft een vervolg aan het aanbod Cultuur Met Kwaliteit in het onderwijs.

1.4 Samenwerkingsafspraken maken

- a. De samenwerkingsafspraken tussen Heerhugowaard Sport N.V., scholen en gemeenten op het gebied van sport, bewegen en gezonde leefstijl zullen worden vernieuwd. Dit leidt tot een verlenging van het huidige convenant sport, bewegen en gezonde leefstijl.

1.5 Uitvoeringsagenda cultuur opstellen en uitvoeren

De cultuurverbinder stelt op basis van de uitkomsten van de pilot combinatiefunctionaris cultuur 2020, een uitvoeringsagenda op en voert deze in 2021 uit.

1.6 Uitwerken uitvoeringsprogramma toekomstvisie recreatieschap Geestmerambacht

De gemeente werkt aan een visie voor toekomstige mogelijkheden voor natuur, recreatie en landschap in de gebieden van het Recreatieschap Geestmerambacht. Na het vaststellen van de visie, wordt in 2021 gewerkt aan het uitvoeringsprogramma.

Prestatie-indicatoren

taakveld	indicator	eenheid	periode	in Nederland	bron	omschrijving
Sport	Niet-sporters	%	2016 46,9 %	48,7% in Nederland	Gezondheidsenquête (CBS en RIVM)	<p>Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens een keer per week aan sport doet.</p> <p>De informatie wordt ontsloten middels de bron www.waarstaatjegemeente.nl De meest recente cijfers met betrekking tot de verplichte indicator voor gemeenten wordt hier gepresenteerd. Eens in de 4 jaar worden de cijfers geactualiseerd. Gegevens 2020 nog niet bekend.</p> <p>Op deze bron wordt niet gerapporteerd.</p>
Sport, cultuur	aantal formatieplaatsen Combinatiefunctie	FTE	2019 14,1		Waarstaatjegemeente.nl	Verdeeld in 9,5 fte sport en bewegen, 4,6 FTE kunst en cultuur

Verbonden partijen

De verbonden partijen worden in de paragraaf verbonden partijen nader toegelicht

verbonden partij	vestigingsplaats	openbaar belang
Recreatieschap Geestmerambacht	Haarlem	Als gemeenschappelijk openbaar lichaam invulling te geven aan: <ul style="list-style-type: none"> • het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie; • het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; • het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het hiervoor geformuleerde. Het gebied is aangegeven in de regeling.
Heerhugowaard Sport NV	Heerhugowaard	Het beheren en exploiteren van (binnen) sportaccommodaties, voorts al hetgeen met één en ander verband houdt, alles in de ruimste zin van het woord.

Wat mag het kosten?

Taakveld	raming 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
<i>LASTEN</i>					
520 - Sportaccommodaties	-5.375	-5.758	-5.469	-5.469	-5.469
530 - Cultuurpresentatie -productie -partic.	-2.821	-2.787	-2.753	-2.753	-2.753
540 - Musea	-221	-221	-221	-221	-221
550 - Cultureel erfgoed	-27	-27	-27	-27	-27
560 - Media	-2.104	-2.159	-2.112	-2.112	-2.112
570 - Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-4.119	-4.261	-4.261	-4.261	-4.261
Totaal lasten	-14.667	-15.213	-14.843	-14.843	-14.843
<i>BATEN</i>					
520 - Sportaccommodaties	2.030	2.030	2.030	2.030	2.030
530 - Cultuurpresentatie -productie -partic.	436	436	436	436	436
560 - Media	281	281	281	281	281
570 - Openbaar groen en (openlucht)recreatie	179	179	179	179	179
Totaal baten	2.926	2.926	2.926	2.926	2.926
Saldo van baten en lasten	-11.743	-12.289	-11.919	-11.919	-11.919
Toevoegingen aan reserves	-56	-40	-37	-37	-37
Onttrekkingen aan reserves	327	300	300	300	300
Resultaat	-11.472	-12.028	-11.655	-11.655	-11.655

Financiële ontwikkelingen

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
- Primitieve begroting	-11.740	-11.740	-11.740	-11.740
- Slotwijziging 2019	-3	-3	-3	-3
- Opgenomen mutaties	-489	-119	-119	-119
<i>- Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	<i>-384</i>	<i>-119</i>	<i>-119</i>	<i>-119</i>
Effecten kadernota Heerhugowaard Sport NV De Kaderbegroting 2021 van Heerhugowaard Sport NV voorziet een hogere bijdrage van € 24.000. De hogere bijdrage is een gevolg van loon- en prijsindexaties.	-24	-24	-24	-24
Eigenaarslasten onderwijshuisvesting en sportaccommodaties De overschrijding in de begroting op de post OZB in de programma's onderwijs (programma 4) en sport (programma 5) wordt veroorzaakt doordat de budgetten de afgelopen jaren niet trendmatig verhoogd zijn, terwijl dit wel gebeurt met de aanslagen OZB. De aanslagen OZB zullen jaarlijks worden gemonitord om te bezien of de begroting in de pas blijft lopen met de werkelijke lasten.	-95	-95	-95	-95
Effecten begroting Heerhugowaard Sport N.V. Deze incidentele hogere last kan als volgt worden verklaard. In 2016 heeft de gemeente samen met Sport N.V. en het Primair Onderwijs het convenant Sport, Bewegen en Gezonde Leefstijl ondertekend. Een onderdeel van dit convenant is dat via de landelijke Brede Regeling Combinatiefuncties, Sport N.V. combinatiefunctionarissen sport aan het primair onderwijs levert om een kwalitatief goed bewegingsonderwijs te borgen. De combinatiefunctionarissen Sport geven gymles op de basisscholen in Heerhugowaard. Zij zijn in dienst bij Sport N.V. en vallen daarmee onder het CAO Zwembaden. Deze CAO is in verhouding tot de CAO Primair Onderwijs minder gunstig. Een periodieke verhoging van de combinatiefunctionarissen heeft invloed op de begroting. In 2021 wordt gekeken op welke manier de gemeente, Sport N.V. en het onderwijs het convenant Sport, Bewegen en Gezonde Leefstijl een vervolg gaan geven. Sport N.V. heeft vanwege de coronamaatregelen voor de sport	-265	0	0	0

verhuurinkomsten misgelopen. Deze worden deels gecompenseerd door de landelijke regeling Tegemoetkoming Verhuurders Sport (TVS). Sport N.V. verwacht dat aanhoudende coronamaatregelen (op 1,5 meter sporten etc.) in 2021 een negatieve invloed hebben op de baten van 2021.				
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-105	0	0	0
Indexatie grote instellingen Een aantal grotere instellingen op het gebied van sport, cultuur en sociaal domein krijgen een exploitatiesubsidie. Deze subsidie wordt jaarlijks geïndexeerd. Een aantal grotere instellingen op het gebied van sport, cultuur en sociaal domein krijgen een exploitatiesubsidie. Deze subsidie wordt jaarlijks geïndexeerd.	--105	0	0	0
- 2e tussenrapportage 2020	-58	-58	-58	-58
- <i>Mutaties < € 10.000</i>	-5	-5	-5	-5
Verhoging bijdrage Holland boven Amsterdam De bijdrage aan Holland Boven Amsterdam (HbA) wordt aangepast aan het afgesproken bedrag in de begroting.	-5	-5	-5	-5
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	-20	-20	-20	-20
Indexatie bijdrage Recreatieschap Geestmerambacht De bijdrage aan het Recreatieschap wordt, in verband met indexatie, aangepast	-20	-20	-20	-20
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-33	-33	-33	-33
Bijdrage beheerkosten kinderboerderij De Bongelaar en het Hertenkamp In 2019 heeft het college besloten (BW19-0632) de bijdrage aan Esdégé-Reigersdaal voor het beheer van De Bongelaar en het Hertenkamp te verhogen. Dat was nodig omdat het bedrag niet toereikend was om het beheer tijdens de door de gemeente gewenste openingstijdens uit te voeren.	-33	-33	-33	-33
- Begroting 2021	2	2	2	2
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	-112	-112	-112	-112

- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	115	115	115	115
Mutatie kapitaallasten 2021	41	41	41	41
Mutatie kapitaallasten 2021	5	5	5	5
Mutatie kapitaallasten 2021	4	4	4	4
Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen van de dotatie in de voorziening onderhoud gebouwen.				
Mutaties dekking kapitaallasten In het kader van de begroting 2021 zijn op basis van de activa-administratie de kapitaallasten berekend voor het jaar 2021 en verder. Een gedeelte van deze kapitaallasten wordt gedekt door reserves dan wel door het aframen van stelposten die hiervoor in de begroting zijn opgenomen. In dit journaal zijn de benodigde mutaties op de reserves en stelposten opgenomen.	8	8	8	8
Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen keuzes Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen van de dotatie in de voorziening onderhoud gebouwen.	56	56	56	56
Totaal programma	-12.287	-11.917	-11.917	-11.917
mutaties reserves				
- Primitieve begroting	287	290	290	290
- 2e tussenrapportage 2020	23	23	23	23
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	23	23	23	23
Onttrekking Reserve ecozone Broekhorn In 2018 is een afkoopsom ontvangen van € 634.000 m.b.t. de ecozone Broekhorn. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 is de Reserve ecozone Broekhorn gevormd. Uit deze reserve wordt het jaarlijks onderhoud van de ecozone gedekt. De onttrekking aan deze reserve was nog niet opgenomen in de begroting.	23	23	23	23
- Begroting 2021	-50	-50	-50	-50
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-50	-50	-50	-50

Mutaties dekking kapitaallasten In het kader van de begroting 2021 zijn op basis van de activa-administratie de kapitaallasten berekend voor het jaar 2021 en verder. Een gedeelte van deze kapitaallasten wordt gedekt door reserves dan wel door het aframes van stelposten die hiervoor in de begroting zijn opgenomen. In dit journaal zijn de benodigde mutaties op de reserves en stelposten opgenomen.	-50	-50	-50	-50
Subtotaal mutaties reserves	260	263	263	263
Totaal	-12.028	-11.655	-11.655	-11.655

Kaderstellende nota's

Naam	jaar
Vaststellen beleidskader richtlijnen aanleg kunstgrassportvelden en realisering kunstgrassportvelden voor de voetbalverenigingen SVW en Reiger Boys	2008
Beëindiging gebruik bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud van openbaar groen	2009
Erf Goed; Archeologie in Heerhugowaard	2010
Groenbeleidsplan 2010 - 2015	2010
Beleidsplan volkstuinen	2011
Beleidskader sport 2012 - 2016: 'Een kansrijk sport- en beweegklimaat in Heerhugowaard'	2012
BTW-belaste exploitatie gemeentelijke sportaccommodaties	2012
De Kracht van Cultuur: Cultuurbeleid Heerhugowaard 2013 - 2016	2012
Popbeleid Heerhugowaard	2012
Monumentale bomen Heerhugowaard	2013
Verhuurregeling openbaar groen	2013
Evaluatie popbeleid	2014
Liggeldverordening gemeente Heerhugowaard	2014
Oprichting overheids nv voor de sport	2015
Parel aan Zee, toeristische visie regio Alkmaar	2015
Erfgoedprogramma 2015-2016	2016
Herziening volkstuinenbeleid	2016
Aanleg kunstgraskorfbalveld en plaatsen hekwerk sportpark De Vork	2017
Verordening Huygenpas 2018	2017

Programma 6 Sociaal Domein⁴

De Heerhugowaardse samenleving is een inclusieve samenleving voor jong en oud, waar niemand wordt buitengesloten, waar iedereen meetelt en waar inwoners voor elkaar zorgen. Inwoners die een steuntje in de rug nodig hebben worden zoveel mogelijk in hun eigen omgeving geholpen waarbij de eigen kracht⁵ en samenredzaamheid⁶ (een persoon die verminderd zelfredzaam is, maar met hulp van eigen netwerk en informele zorg toch zonder hulp van de overheid mee kan doen in de samenleving) voorop staan. De gemeente zet in op preventie en organiseert een stevige basis aan voorzieningen dichtbij haar inwoners. Uitgangspunt is dat de zorg op termijn houdbaar en betaalbaar is. De inwoners van de gemeente doen naar eigen vermogen actief mee aan de samenleving. De gemeente werkt aan een veilige en toegankelijke woonomgeving en een passend zorg- en dienstenaanbod. De samenhang en de aandacht voor alle leefgebieden is van belang en daarom werkt de gemeente samen met verschillende partners waaronder inwoners, aanbieders, andere financiers en professionals van gemeente, welzijns- en vrijwilligersorganisaties en huisartsen.

De belangrijkste trends en ontwikkelingen

- Ook in Heerhugowaard zijn de kosten binnen het sociaal domein (Wmo en jeugdhulp) enorm gestegen. Dit is een landelijke trend. Er is behoefte aan grip op uitgaven in het sociaal domein. Het is noodzakelijk een heldere visie en koers hoe hiermee om te gaan en een integrale transformatie sociaal domein door te zetten;
- Toename vergrijzing en de ouderen worden ouder;
- Inwoners wonen langer zelfstandig;
- Toename van armoede en schuldenproblematiek;

---

⁴ Alle inspanningen die de gemeente verricht rond werk, participatie en zelfredzaamheid, zorg en jeugd, op basis van de Wmo 2015, de Participatiewet, Jeugdwet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en de Wet Inburgering.

- Toename complexiteit hulpvragen;
- Het aantal mensen met een beperking dat moet worden ondersteund vanuit de Participatiewet neemt toe.

De doelen

- 1. Effectieve, betaalbare en toekomstbestendige zorg en ondersteuning om ervoor te zorgen dat alle inwoners naar eigen vermogen mee doen: Transformatie Sociaal domein**
Hiervoor is een cultuuromslag, gedragsverandering en minder bureaucratie nodig van alle betrokken partijen.
- 2. Preventief aanbod om eigen kracht en samenkracht te bevorderen**
De focus ligt op het versterken van alle basisvoorzieningen: de gemeente wil meer aan de voorkant signaleren en daarop inspelen door preventieve ondersteuning in te zetten, samenhangend en op alle leefgebieden. Daarbij is het belangrijk dat hulp zo passend en dichtbij mogelijk beschikbaar is. Niet alleen een passend aanbod is belangrijk, ook de samenwerking tussen alle betrokken partijen waarbij verder wordt ingezet op een verschuiving van zware naar lichte problematiek. We willen de hulp thuis of zo dichtbij en normaal mogelijk organiseren. Hiermee wordt beoogd gezinnen in onze gemeente de meest optimale zorg, hulp en/of ondersteuning te bieden.
- 3. * Intensiveren van de dienstverlening voor (kwetsbare) jongeren in de gehele regio ongeacht de vraag, zodat er sprake is van een sluitende aanpak passend bij levensfasen op de onderscheiden leefgebieden**

⁵ kijken naar talenten en mogelijkheden van een persoon om zelf tot oplossingen te komen.

⁶ een persoon die verminderd zelfredzaam is, maar met hulp van eigen netwerk en informele zorg toch zonder hulp van de overheid mee kan doen in de samenleving

4. * Efficiënter inrichten van de toegang tot zorg en ondersteuning

Wat willen we bereiken?

1. Effectieve, betaalbare en toekomstbestendige zorg en ondersteuning om ervoor te zorgen dat alle inwoners naar eigen vermogen mee doen: **Transformatie Sociaal domein.**

Hiervoor is een cultuuromslag, gedragsverandering en minder bureaucratie nodig van alle betrokken partijen.

2. Preventief aanbod om eigen kracht en samenkracht te bevorderen.

De focus ligt op het versterken van alle basisvoorzieningen: de gemeente wil meer aan de voorkant signaleren en daarop inspelen door preventieve ondersteuning in te zetten, samenhangend en op alle leefgebieden. Daarbij is het belangrijk dat hulp zo passend en dichtbij mogelijk beschikbaar is. Niet alleen een passend aanbod is belangrijk, ook de samenwerking tussen alle betrokken partijen waarbij verder wordt ingezet op een verschuiving van zware naar lichte problematiek. We willen de hulp thuis of zo dichtbij en normaal mogelijk organiseren. Hiermee wordt beoogd gezinnen in onze gemeente de meest optimale zorg, hulp en/of ondersteuning te bieden.

3. Intensiveren van de dienstverlening voor (kwetsbare) jongeren in de gehele regio ongeacht de vraag, zodat er sprake is van een sluitende aanpak passend bij levensfasen op de onderscheiden leefgebieden.

4. Efficiënter inrichten van de toegang tot zorg en ondersteuning

Wat gaan we er voor doen?

1.1 Vaststellen visie en vaststellen van leidende principes en strategische kaders en opstellen van een nieuw toekomstbestendig en meerjarig integraal beleidskader sociaal domein

1.2 Starten en doorontwikkelen van pilots

Met het oog op de transformatie van het sociaal domein, waarbij experimenteerimte wordt geboden om op basis van goede ervaringen toe te werken naar effectievere zorg, hulp en ondersteuning.

1.3 Ontwikkelen van een integrale visie en strategische kaders voor het uitwerken van de woon-zorgopgave

1.4 Verder werken aan een toekomstbestendig en financieel robuuste regionale organisatie van de participatiewet

In 2021 werken de regiogemeenten en de drie uitvoeringsorganisaties (Halte Werk, WNK en de BUCH werkorganisatie) het regionale uitvoeringsscenario Participatiewet verder uit. Er wordt een businessplan en een organisatieplan opgesteld met als doel te komen tot implementatie per 2022.

1.5 Voorbereiden op en implementatie van de nieuwe wet Inburgering

Begeleiding, integratie en participatie van statushouders met een passend aanbod voor een leerroute waar het leren van de Nederlandse taal wordt gecombineerd met leerwerk trajecten, stages, en verschillende andere vormen van activering en waar sprake is van duurzame integratie en participatie.

1.6 *Uitvoering geven aan de regionale uitvoeringsagenda en het programma Onderwijs – Arbeidsmarkt

De regio Alkmaar geeft, samen met partners als RPA, ONHN, Bedrijfskringen en onderwijs, invulling aan de ambitie om vraag en aanbod van de regionale arbeidsmarkt kwalitatief en kwantitatief op elkaar aan te sluiten. Vanuit het sociaal domein ligt de focus op arbeidsparticipatie. Vanuit Economie (zie programma 4) is aandacht

voor de aansluiting van het onderwijs op de vraag vanuit het bedrijfsleven;

1.7 * Doorontwikkelen van het armoedebeleid mede op basis van de evaluatie minimabeleid en de aanbevelingen uit de inkomenseffectrapportage en de armoedemonitor 2020;

1.8 * Uitvoering van het plan ‘zorg goed besteed’
Beheersing kosten sociaal domein.

1.9 Meer data gestuurd werken

Dit helpt de transformatieopgave daadwerkelijk vorm te geven. Een versnelling op kennis- en data gedreven werken is noodzakelijk. Data gestuurd beleid en uitvoering maakt duidelijk wat er werkt en wat niet en wat we daarom beter niet meer moeten doen. Het effect van preventieve acties is beter te volgen. Zo krijgen we meer inzicht in patronen, samenhang en effectiviteit van maatregelen. Dit doen we met behulp van beschikbare data en gebruikmaken van aanwezig kennis, ook van onze uitvoeringsorganisaties;

1.10 * Het doorontwikkelen en implementeren van kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht

De basis hiervoor is de evaluatie van de regionale pilot ‘Toezicht Wmo’ die in 2019 is gestart, waarbij we de nieuwe fte’s gaan inzetten op fraudepreventie en -bestrijding en toezicht op kwaliteit van de geleverde zorg;

2.1 Opzet preventiematrix, inzet van andere integrale werkwijzen en versterken preventie

Dit houdt in dat in het activiteiten aanbod en/of werkwijzen aandacht is voor preventie en vroegsignalering om te voorkomen dat een beroep wordt gedaan op duurdere zorg. Bepaalde activiteiten zijn:

- a. * Het meldpunt vroegsignalering wordt uitgebreid. Op basis van alle ontvangen signalen van betalingsachterstand, ontvangen inwoners een passend aanbod om een grotere schuldenlast te voorkomen.
- b. Uitvoering van het project Kansrijke start gericht op het gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien van kinderen. De actielijnen van het project onderscheiden hierbij de perioden voor, tijdens en na de zwangerschap.
- c. Borgen van de ontmoetingsplekken. Meer aandacht geven aan de bestaande ontmoetingsplekken en afstemmen op de behoefte van de inwoners. Ontmoetingsplekken zijn van belang in onze samenleving om de eigen kracht en lokale kracht te stimuleren.
- d. * Realiseren van een dekkend netwerk van AED’s en burgerhulpverleners.

3.1 Inzetten op kansen voor jongeren door implementatie van het uitvoeringsplan van het regionale jongerenpunt “Check-In”.

Het jongerenpunt Check-In biedt de infrastructuur om jongeren te ondersteunen en perspectief te bieden op de gebieden werk, inkomen en onderwijs. De hulpvraag van de jongeren staat hierbij centraal. Het gaat hierbij om een intensivering van de huidige dienstverlening;

4.1 Implementatie en ontwikkeling van integrale, multidisciplinaire gebiedsteams

4.2 Beter afstemming van de toegang huisartsen en gespecialiseerde verwijzers met toegang gemeente, waarbij sprake is van een adequate verwijzing;

Dit houdt in dat er in de toeleiding naar zorg sprake is van een integrale benadering van de vraag van de inwoner. Hierbij is preventie een onderdeel.

Prestatie-indicatoren

taakveld	indicator	eenheid	periode	waarde	bron	omschrijving
Sociaal domein	Banen	aantal per 1.000 inwoners 15 - 64 jaar	2019	659	LISA	Er is in Heerhugowaard geen beleid op dit onderwerp. In Nederland is het aantal banen 792 per 1.000 inwoners van 15-64 jaar.
Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	personen tussen 12 t/m 21 jaar	2018	60	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	Er is in Heerhugowaard geen beleid op dit onderwerp.
Sociaal domein	Kinderen in een uitkeringsgezin opgroeien in armoede	% kinderen tot 18 jaar	2018 2017 2016 2015	4 4 4 4	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in gezin leeft dat van een bijstandsuitkering rond moet komen. In Nederland is het percentage over de periode 2015 - 2018 7%.
Sociaal domein	Netto arbeids-participatie	% van de werkende beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2019	71	CBS	In Nederland 68,8% in 2019
Sociaal domein	Werkeloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2018	2	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar). In Nederland 2%.
Sociaal domein	Huishoudens met een bijstandsuitkering	aantal per 10.000 inwoners	2019 (2e helft)	3,3	CBS	Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners. In Nederland is dit 5,1%
Sociaal domein	Lopende re-integratie-voorzieningen	aantal per 1.000 inwoners van 15 - 64 jaar	2019 (Q4)	7,3	CBS	In Nederland 13,3 personen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar
Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	11,8	CBS	in Nederland 10,8% (Tweede halfjaar 2019)

Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	1,7	CBS	In Nederland 1,1% (Tweede helft 2019)
Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2019	0,3	CBS	In Nederland 0,3% (tweede halfjaar 2019)
Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	aantal personen	2019 (tweede helft)	1.915	CBS	Per 1.000 inwoners is het aantal 34 cliënten. In Nederland is het aantal per 1.000 63 cliënten.

Verbonden partijen

De verbonden partijen worden in de paragraaf verbonden partijen nader toegelicht

verbonden partij	vestigingsplaats	openbaar belang
GGD Hollands Noorden	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.
Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland (WNK)	Alkmaar	Het uitvoeren van de vernieuwde 'Wet Sociale Werkvoorziening' vanaf 2008. Beleidsontwikkeling: uitwerken van het regionale uitvoeringsscenario participatiewet tot een business- en organisatieplan met als doel implementatie per 2022.
Bedrijfsvoeringsorganisatie Halte Werk	Alkmaar	Het uitvoeren van de Participatiewet en daaraan verwante regelingen. Beleidsontwikkelingen: uitwerken van het regionale uitvoeringsscenario participatiewet tot een business en organisatieplan met als doel implementatie per 2022.

Wat mag het kosten?

Taakveld	raming 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
<i>LASTEN</i>					
610 - Samenkracht en burgerparticipatie	-5.587	-3.699	-3.609	-3.549	-3.549
620 - Wijkteams	-3.646	-6.026	-6.026	-5.954	-5.954
630 - Inkomensregelingen	-16.391	-15.672	-15.672	-15.672	-15.672
640 - Begeleide participatie	-3.672	-3.925	-3.872	-3.898	-3.919
650 - Arbeidsparticipatie	-2.340	-2.436	-2.518	-2.390	-2.390
660 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.010	-937	-921	-1.043	-1.043
671 - Maatwerkdienstverlening 18+	-7.549	-8.625	-8.803	-9.094	-9.094
672 - Maatwerkdienstverlening 18-	-17.753	-20.045	-19.690	-19.690	-19.690
681 - Geëscaleerde zorg 18+	-805	-930	-843	-843	-843
682 - Geëscaleerde zorg 18-	-1.500	-4.880	-4.880	-4.880	-4.880
710 - Volksgezondheid	-2.724	-2.739	-2.709	-2.709	-2.709
Totaal lasten	-62.977	-69.914	-69.543	-69.722	-69.743
<i>BATEN</i>					
610 - Samenkracht en burgerparticipatie	66	66	66	66	66
630 - Inkomensregelingen	13.780	13.177	13.177	13.177	13.177

671 - Maatwerkdienstverlening 18+	280	300	304	308	308
Totaal baten	14.126	13.543	13.547	13.551	13.551
Saldo van baten en lasten	-48.851	-56.371	-55.996	-56.171	-56.192
Toevoegingen aan reserves					
Onttrekkingen aan reserves	0	50	0	0	0
Resultaat	-48.852	-56.323	-55.998	-56.173	-56.194

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
- Primitieve begroting	-48.980	-48.980	-48.748	-48.748
- Slotwijziging 2019	-11	34	-1	-41
- Opgenomen mutaties	-1.146	-471	-433	-415
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	-168	-266	-275	-257
Inburgering Vanaf 1 juli 2021 is de nieuwe wet inburgering van kracht. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze nieuwe wet en het ontwikkelen en aanbieden van programma's ligt bij de gemeente.	-87	-192	-212	-212
Exploitatietekort WNK De GR WNK kampt de komende jaren met een exploitatietekort. Het WNK heeft geen eigen vermogen en dus niet de middelen om het tekort te dekken. Gevolg is dat voor deze tekorten de gemeenten om een bijdrage worden gevraagd. Bij de behandeling van de begroting 2021 van het WNK (raad van 2 juni) bent u hiervan op de hoogte gesteld.	-241	-233	-223	-205
Verhogen budget GGD De budgetten zijn bijgesteld conform de bijdragen van de gemeenten die zijn opgenomen in de begroting GGD 2021.	-49	-49	-49	-49
Uitvoeringskosten Halte Werk De uitvoeringskosten van Halte Werk vallen lager uit dan begroot. Dit komt door een andere verdeelsleutel en doordat er vooruitlopend op een aantal beslissingen extra geld was opgenomen voor de uitvoering van een aantal werkzaamheden. De kosten daarvan vallen lager uit.	209	209	209	209
Kinderopvang Er wordt een voordeel op kinderopvang verwacht door een gewijzigde kostentoerekening en declaratiesystematiek.	200	200	200	200
Indexatie tarieven Jeugdhulp Voor de tarieven van jeugdhulp nemen we een indexatie van 2% op.	-200	-200	-200	-200

- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-978	-206	-158	-158
<p>*Beschermd Wonen</p> <p>Met de start van de doordecentralisatie van de voor de gemeente nieuwe taak beschermd wonen in 2022 worden in 2021 lokaal voorbereidingen uitgevoerd, waaronder het opstellen van een nieuwe verordening en beleidsregels, het aanpassen van de bedrijfsvoering, scholing van medewerkers en voorlichting. In 2021 volgt een indicatie voor de structurele uitvoeringskosten en financiële gevolgen.</p>	-87	0	0	0
<p>*Startnotitie en Plan van aanpak onderwijs-arbeidsmarkt</p> <p>Hiervoor wordt geld vanuit de CUP-middelen ingezet.</p>	-21	0	0	0
<p>*Pilot Hugo Oord</p> <p>We gaan op voorhand niet uit van verlengen voor de periode na eind mei 2021. Maar nemen dit bedrag op in het geval voor die tijd nog geen uitstroombmogelijkheden zijn gerealiseerd.</p>	-40	0	0	0
<p>*Veilig Thuis</p> <p>Vanaf 2021 ontvangen gemeenten structureel extra rijksmiddelen Veilig Thuis, vrouwenopvang. In de septembercirculaire 2020 wordt concreet hoeveel geld elke gemeente ontvangt. De kosten van Veilig Thuis stijgen met 4 procent ten opzichte van 2020. Dit wordt veroorzaakt door stijging van de huisvestingslasten en de automatiseringslasten.</p>	-38	-38	-38	-38
<p>* Indexatie grote instellingen</p> <p>Een aantal grotere instellingen op het gebied van sport, cultuur en sociaal domein krijgen een exploitatiesubsidie. Deze subsidie wordt jaarlijks geïndexeerd.</p>	-50	0	0	0
<p>* WMO vervoer</p> <p>Met het oog op het implementeren van een nieuw contract voor de regiotaxi per 1 april 2021 dient meer maatwerk geleverd te worden door meer te kijken naar de individuele vervoersbehoefte en de mogelijkheid die de gebruiker zelf heeft om zich te verplaatsen.</p>	-53	0	0	0

<p>*Passend onderwijs</p> <p>In de regio Alkmaar is begin 2020 de uitvoeringsagenda passend onderwijs – jeugd vastgesteld (BW20-0292). De uitvoeringsagenda geeft invulling aan de afstemming tussen het passend onderwijs en de aanpalende terreinen waar gemeenten verantwoordelijk voor zijn, zoals jeugdhulp, leerplicht en leerlingenvervoer.</p>	-30	0	0	0
<p>Jongerenloket</p> <p>Er ligt een Uitvoeringsplan voor de realisatie van een regionaal jongerenpunt. Het gaat om een nieuw, herkenbaar en specifiek op jongeren toegesneden regionaal 'label' waar jongeren terecht kunnen met vragen op alle leefgebieden: Jongerenpunt Check-In. Eind 2020 is de implementatie van het Jongerenpunt 2.0 gestart</p>	0	-48	0	0
<p>*Toezicht WMO</p> <p>Landelijk wordt meer gestuurd op toezicht Wmo/Jeugd. Dit leidt tot de noodzaak om verder te professionaliseren. De uitkomsten en ervaringen van de regionale pilot Toezicht Rechtmatigheid worden hierin meegenomen. Toezicht Wmo is sinds 2015 een wettelijke taak die tot op heden onvoldoende is geborgd. Vanuit het Rijk ontstaat meer druk om het toezicht te organiseren, omdat er (landelijk, regionaal en lokaal) steeds meer signalen zijn dat er sprake is van misbruik van gelden voor geïndiceerde zorg.</p>	-83	0	0	0
<p>* Samenwerking geautoriseerde verwijzers</p> <p>Naast de gemeentelijke toegang heeft de Jeugdwet andere verwijzers, zoals de huisarts en gecertificeerde instelling (GI), aangewezen om jeugdigen toe te leiden naar jeugdhulp. Deze verwijzers nemen een groot deel van de verwijzingen voor hun rekening. De gemeente betaalt de zorg, maar heeft weinig grip op de verwijzing en inzet van zorg. Het voorstel is om de samenwerking met deze partners te verstevigen.</p>	-260	0	0	0
<p>*AED</p> <p>Er zijn nog acties nodig om te komen tot een dekkend netwerk van AED's in de gemeente, zoals toegezegd door het college. Het gaat om de</p>	-30	0	0	0

aanschaf en beheer van AED's, buitenkasten en voldoende vrijwilligers. Hiervoor is een structureel budget nodig in de begroting voor de uitvoering, investeringen en kapitaallasten. Geen wettelijke taak van de gemeente en vraagt wel om een structurele last.				
Kinderopvang SMI Met deze regeling hebben gemeenten de mogelijkheid om gezinnen tijdelijk financieel te ondersteunen in de kosten van de kinderopvang als zij door bepaalde medische of sociale omstandigheden tijdelijk niet in aanmerking voor de kinderopvangtoeslag.	-120	-120	-120	-120
*Schuldhelpverlening Door de nieuwe wet schuldhelpverlening zijn gemeenten verplicht om op alle meldingen van betalingsachterstand (preventief) actie te ondernemen. Uitbreiding van het meldpunt in 2021 is van belang om het positieve resultaat te behouden en tegelijkertijd de signalen van dreigende schulden op te kunnen pakken in verband met de COVID-19 crisis.. Bij deze benadering worden alle meldingen opgepakt en wordt er twee keer een huisbezoek gedaan en is er ruimte voor nazorg.	-101	0	0	0
*Vervolgpilot 10 gezinnen In 2019 is een analyse gemaakt van tien gezinnen en bijkomende hulpverlening. Uit deze analyse werd duidelijk dat de gezinnen geconfronteerd worden met een diversiteit aan professionals en organisaties voor afzonderlijke problematieken. Veelal zonder een samenhangend plan. De vervolgpilot staat in het teken van experimenteren met een multidisciplinaire gezinsgerichte aanpak door het aanbrengen van samenhang in casuïstiek (in beeld brengen van gezinsproblematiek) en regie te voeren op de inzet van hulpverlening. In de vervolgpilot wordt geëxperimenteerd met een werkwijze waarbij juist domeinoverstijgend wordt gekeken naar hulpvragen. De lessen uit deze pilot worden meegenomen in de ontwikkeling van de gebiedsteams.	-65	0	0	0
- 2e tussenrapportage 2020	-6.118	-6.513	-6.922	-6.922
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	20	20	20	20
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	-6.138	-6.533	-6.942	-6.942

WMO Prognose	-1.246	-1.589	-1.998	-1.998
Voor HHW is een rapportage gemaakt om de ontwikkelingen binnen de WMO beter in beeld te krijgen. Hierbij is gekeken naar kostenprognose (indexatie, abonnementstarief) en demografische ontwikkelingen (vergrijzing). De uitkomsten uit deze rapportage worden in deze wijziging meegenomen				
Jeugd	-4.944	-4.944	-4.944	-4.944
In 2019 zijn de kosten van jeugdzorg fors toegenomen. In het rapport analyse kostenstijging jeugdzorg en beheersmaatregelen van 30 april 2020 wordt een nadere onderbouwing gegeven van deze stijging. De mutatie van €4.944.000 heeft betrekking op het structurele effect van deze toename van jeugdzorg en is ook bij de presentatie van de tussenrapportage besproken. De ontwikkeling van de (verdere) kostenstijging in 2020 laat zich door de coronacrisis lastig voorspellen. De financiële uitwerking hiervan zal bij de slotwijziging worden meegenomen en vanuit de actieve informatieplicht tussentijds aan de raad worden medegedeeld.				
- Begroting 2021	-118	-68	-68	-68
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	-78	-78	-78	-78
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-39	11	11	11
Mutatie kapitaallasten 2021	10	10	10	10
Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen keuzes	1	1	1	1
Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen van de dotatie in de voorziening onderhoud gebouwen.				
Regionale samenwerking Participatiewet Er wordt een onderzoek gestart naar de samenwerking op het gebied van participatie door Halte Werk en WNK.	-50	0	0	0

Totaal programma	-56.371	-55.997	-56.172	-56.193
mutaties reserves				
- Begroting 2021	50	0	0	0
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	50	0	0	0
Regionale samenwerking Participatiewet Er wordt een onderzoek gestart naar de samenwerking op het gebied van participatie door Halte Werk en WNK.	50	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	50	0	0	0
Totaal	-56.323	-55.998	-56.173	-56.194

Kaderstellende nota's

Naam	jaar
Kadernota Lokaal gezondheidsbeleid 2012 - 2016: 'Gezondheid Dichtbij In Heerhugowaard'.	2012
Kadernota vrijwilligersbeleid	2012
Strategische kadernota sociaal domein	2012
Regionale kadernota huisvesting arbeidsmigranten	2013
Aanvulling samenwerkingsovereenkomst gemeente en Esdégé Reigersdaal	2014
Beleidskader 2015 decentralisatie jeugdzorg regio Alkmaar	2014
Beleidsplan en verordening Jeugdhulp	2014
Beleidsplan WMO	2014
Congruente samenwerking 3D en regionale bestuurlijke kalender 3D	2014

Primaire begroting 2021 Gemeente Heerhugowaard

Implementatieplan overheveling begeleiding	2014
Juridische vorm inkoop samenwerking Jeugdzorg en begeleiding AWBZ	2014
Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord	2014
Verordening individuele studietoelage	2014
Verordening tegenprestatie	2014
WMO verordening	2014
Verordening cliëntenadviesraad	2015
Verordening cliëntenparticipatie Halte Werk gemeente Heerhugowaard	2015
Aanpassing Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015	2016
Afstemmingsverordening Participatiewet	2017
Beleidskader minimabeleid 2017- 2020	2017
Beleidskader Schuldhulpverlening 2018	2017
Halte Werk (werk en inkomensondersteuning)	2017
Re-integratieverordening Participatiewet	2017
Verordening cliëntenparticipatie wet sociale werkvoorziening	2017
Verordening individuele inkomensvoorziening	2017
Verordening loonkostensubsidie	2017
Verordening sociaal medische indicatie kinderopvang	2017

Programma 7 Duurzaamheid

Belangrijke pijlers binnen het programma Duurzaamheid zijn de energietransitie, klimaatadaptatie, warmtetransitie en circulaire economie. In dit programma worden de doelen en activiteiten op deze pijlers toegelicht, de ambities van de gemeente op het gebied duurzaamheid worden ook meegenomen in de andere programma's.

De gemeente Heerhugowaard streeft naar CO₂-neutraliteit in 2030, dit is een ambitieuzere doelstelling dan in het landelijke Klimaatakkoord. Deze CO₂-reductie is nodig om klimaatverandering tegen te gaan. Klimaatverandering zorgt voor extreme weersomstandigheden (hitte, droogte, neerslag). Om de impact van deze weersomstandigheden te verkleinen, zijn aanpassingen nodig in bijvoorbeeld de openbare ruimte. Dit is tevens een van de ambities uit de in 2020 vastgestelde groenvisie.

De doelen

1. Streven naar een CO₂-neutrale gemeente in 2030.
2. Een klimaatrobuuste gemeente.
3. Bewustwording met betrekking tot duurzaamheid vergroten.

Wat willen we bereiken?

1. Door middel van de energie- en warmtetransitie en circulaire economie de uitstoot van CO₂ terugdringen om tot een CO₂-neutrale gemeente te komen

Om een CO₂-neutrale gemeente te worden zijn drie transities nodig. De energietransitie: de overgang van fossiele energiebronnen (olie, gas, kolen) naar hernieuwbare energiebronnen (bijv. wind en zon). De warmtetransitie: gebouwen die nu met aardgas worden verwarmd, zullen op een andere warmtebron worden aangesloten. Ten slotte de circulaire economie waarin alle materialen hergebruikt worden en er geen afval meer is.

2. De impact van extreme weersomstandigheden tot een minimum beperken

Een klimaatrobuuste en toekomstbestendige stad is op zo'n manier ingericht dat de impact van extreme weersomstandigheden tot een minimum wordt beperkt. Nederland heeft de ambitie om in 2050 klimaatbestendig en water robuust ingericht te zijn.

3. Bewustwording met betrekking tot duurzaamheid vergroten

De verschillende duurzaamheidsopgaven hebben een financiële, ruimtelijke en/of sociale impact op de samenleving. Ze vragen om mede-eigenaarschap en een (vrijwillige) inspanningsverplichting van inwoners en ondernemers. Het vergroten van bewustzijn over duurzaamheid en het bouwen aan draagvlak voor de maatregelen is hierbij van belang.

Wat gaan we er voor doen?

1.1 Regionale Energie Strategie (RES)

- a. Heerhugowaard neemt deel in de regio Noord-Holland-Noord. Uiterlijk 1 juli 2021 zal de RES 1.0 worden vastgesteld door de gemeenteraad, waarin staat beschreven waar, hoe en wanneer de opgaven van 'duurzame elektriciteit opwek' uit het Klimaatakkoord wordt uitgewerkt.
- b. Parallel aan het RES-traject zal gewerkt worden aan het realiseren en stimuleren van zonne-energie op (grote) daken.

1.2 Opleveren Transitievisie Warmte (TVW) en Wijkuitvoeringsplannen (WUP)

- a. In de TVW wordt gekeken welke wijken de komende tien jaar de meeste potentie hebben om met een duurzame warmtebron te worden verwarmd. De TVW zal in 2021 worden vastgesteld door de gemeenteraad. Op basis van deze visie worden concrete wijkuitvoeringsplannen (WUP's) opgesteld om wijken daadwerkelijk 'van het aardgas af te halen'.

1.3 Wijkaanpak Rivierenwijk-Zuid verder uitwerken

In de Rivierenwijk-Zuid zal de wijkaanpak gericht op verdere verduurzaming van de bestaande bouw plaatsvinden. Indien de Rijksbijdrage binnen het Programma Aardgasvrije Wijken toegekend wordt (bekendmaking oktober 2020) worden er in 2021 36 extra sociale huurwoningen aangesloten op het warmtenet van HVC en zal daarnaast een wijkaanpak gestart worden om zoveel mogelijk particuliere woningen aardgasvrij te maken (met warmtenet of warmtepomp).

1.4 In samenspraak met de regio en stakeholders de kansen verkennen omtrent de circulaire economie

1.5 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Er zal onderzocht worden welke maatregelen genomen moeten worden om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen.

1.6 Inwoners ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning

- a. In samenwerking met het Duurzaam Bouwloket zal de gemeente wijkaanpakken organiseren waarbij inwoners advies krijgen over het verduurzamen van hun woning.
- b. Organiseren van collectieve inkoopacties voor bijvoorbeeld zonnepanelen of isolatie.

2.1. Uitvoeringsagenda Ruimtelijke Adaptatie opstellen

Op regionaal niveau wordt gewerkt aan de ambities van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DRA), gericht op het maken van afspraken over ruimtelijke maatregelen om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. In 2021 zal de uitvoeringsagenda worden opgesteld en daarbij zal ook gekeken worden naar de derde ambitie uit het DRA (meekoppelkansen benutten).

2.2. Werken aan een klimaatrobuust Heerhugowaard

De ambitie klimaatrobuust vertalen naar beleid, mede gebaseerd op de ambitie 'klimaat' uit de groenvisie.

3.1. Communicatiestrategie ontwikkelen

Campagne energiebesparing.

3.2. Doorontwikkeling Energieloket

Het ministerie van BZK en de VNG streven naar minimumcriteria voor lokale energieloketten. In Heerhugowaard is het lokale energieloket het Duurzaam Bouwloket (DBL). Gezamenlijk met de regiogemeenten en het DBL wordt gewerkt aan het doorvoeren van verbeteringen in het energieloket. Naast het energieloket zet Heerhugowaard energieambassadeurs is.

Prestatie-indicatoren

taakveld	indicator	eenheid	2017	2018	periode	waarde	bron	omschrijving
Duurzaamheid	Omvang huiselijk restafval	kg / inwoner	216 kg	212 kg	2019	207 kg	Eigen data	fijn (181 kg) en grof (26 kg) huishoudelijk afval. Doel voor 2021 is 150 kg.
Duurzaamheid	Hernieuwbare elektriciteit	%	2016 9,6	2017 10,7	2018	12,9	Rijkswaterstaat	Klimaatmonitor van Rijkswaterstaat

Verbonden partijen

De verbonden partijen worden in de paragraaf verbonden partijen nader toegelicht

verbonden partij	vestigingsplaats	openbaar belang
Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)	Alkmaar	Het behartigen van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten in gevolge van de wet Milieubeheer verkregen afvalstoffen.
Coöperatie Coöperatief Stimuleringsfonds Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar U.A.	Alkmaar	De Coöperatie heeft als doel te voorzien in het realiseren van de doelen van haar leden, volgens de met hen gesloten Leden Inbreng Overeenkomsten. Met de doelen worden de doelen zoals opgenomen in artikel 2.1 van de oprichtingsakte van de coöperatie bedoeld.

Wat mag het kosten?

Taakveld	raming 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
<i>LASTEN</i>					
720 - Riolering	-5.140	-5.447	-5.447	-5.447	-5.447
730 - Afval	-5.726	-5.579	-5.579	-5.579	-5.579
740 - Milieubeheer	-332	-286	-286	-286	-286
750 - Begraafplaatsen	-116	-26	-26	-26	-26
Totaal lasten	-11.314	-11.338	-11.338	-11.338	-11.338
<i>BATEN</i>					
720 - Riolering	5.864	6.156	6.156	6.156	6.156
730 - Afval	7.274	7.172	7.172	7.172	7.172
740 - Milieubeheer	7	7	7	7	7
750 - Begraafplaatsen	140	140	140	140	140
Totaal baten	13.285	13.475	13.475	13.475	13.475
Saldo van baten en lasten	1.971	2.137	2.137	2.137	2.137
Toevoegingen aan reserves	-51	-51	-51	-51	-51
Onttrekkingen aan reserves	26	26	26	26	26
Resultaat	1.946	2.113	2.113	2.113	2.113

Financiële ontwikkeling

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
- Primitieve begroting	1.971	1.971	1.971	1.971
- Opgenomen mutaties	-3	-3	-3	-3
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	-3	-3	-3	-3
Actualisatie riolering De toegerekende kapitaallasten en personeelslasten (Werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard) voor riolering zijn geactualiseerd. De opbrengst Rioolheffing is geactualiseerd op basis van de uitgangspunten van gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2016-2020. In afwachting van een nadere analyse van het taakveld overhead, is er voorlopig rekening gehouden met een bedrag van overhead op basis van de begroting 2020.	-50	-50	-50	-50
Actualisatie inzameling huishoudelijk afval Er worden op basis van de huidige inschattingen minder opbrengsten voor ingezamelde grondstoffen verwacht. Ook de verwerkingskosten voor grondstoffen staan onder druk. Beide tegenvallers zijn meegenomen bij de berekening van het tarief afvalstoffenheffing 2021. In afwachting van een nadere analyse van het taakveld overhead, is er voorlopig rekening gehouden met een bedrag van overhead op basis van de begroting 2020. Bij de berekening van de tarieven afvalstoffenheffing 2021 wordt een onttrekking uit de reserve en de voorziening afvalstoffenheffing betrokken.	47	47	47	47
- 2e tussenrapportage 2020	-85	-85	-85	-85
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-85	-85	-85	-85
Afvalstoffenheffing 2020 - aangepaste tarieven Conform raadsvoorstel (RB2019129, dd. 28-1-2020) zijn aanpassingen van de ramingen van het taakveld Afval aangepast.	-85	-85	-85	-85
- Begroting 2021	255	255	255	255
- <i>Administratief-technische wijzigingen</i>	141	141	141	141

- Mutaties < € 10.000	-3	-3	-3	-3
Correctie afval en riool	-3	-3	-3	-3
- Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)	117	117	117	117
Mutatie kapitaallasten 2021	34	34	34	34
Sluiten hulpkostenplaatsen n.a.v. schrappen van de dotatie in de voorziening onderhoud gebouwen.				
Mutatie kapitaallasten 2021	82	82	82	82
Totaal programma	2.137	2.137	2.137	2.137
mutaties reserves				
- Primitieve begroting	-25	-25	-25	-25
Subtotaal mutaties reserves	-25	-25	-25	-25
Totaal	2.113	2.113	2.113	2.113

Kaderstellende nota's

Naam	jaar
Gebruik bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud van verhardingen	2008
Gemeentelijk waterplan 2006 - 2015	2006
Europese kaderrichtlijn "Water"	2008
Actieplan geluid 2013 -2017	2013
Leidraad Flora- en faunawet en de gedragscodes Ruimtelijke Ontwikkelingen en Bestendig beheer	2013
Revolverend Stimuleringsfonds Duurzame Energie Regio Alkmaar	2013
Oprichting Stimuleringsfonds Duurzame energie regio Alkmaar	2014
Gemeentelijk Rioleringsplan 2016 t/m 2020	2015
Visie en beleidsplan gemeentelijke begraafplaatsen Heerhugowaard (RB2014147)	2015
Vaststelling regionale nota bodembeheer	2016
Verduurzaming gemeentelijke gebouwen	2017
Grondstoffenbeleidsplan 2018 - 2021 (RB2017097 - INT17-4141)	2017
Lokale Energie Strategie (RB2020012)	2020

Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De afgelopen decennia is Heerhugowaard sterk gegroeid tot een jonge stad met 57.000 inwoners. Toekomstige uitbreidingen vinden veelal plaats in bestaand stedelijk gebied. Hierbij geven gemeente en gemeenschap samen vorm aan de stad van morgen, waar het aantrekkelijk en duurzaam wonen is voor iedereen. Hierbij spelen de versnellingslocaties een sleutelrol om de woningbouwopgave te versnellen.

De doelen

1. Een stad waar het aantrekkelijk en duurzaam wonen is voor iedereen
2. Voorbereiden implementatie Omgevingswet zodat de gemeente klaar is per 1-1-2022
3. Doorontwikkeling van de stad

Wat willen we bereiken?

- 1. Een stad waar het aantrekkelijk en duurzaam wonen is voor iedereen**
In Heerhugowaard is het aantrekkelijk wonen voor iedereen. Heerhugowaarders wonen in vitale wijken met een gevarieerd en duurzaam woningaanbod, passend bij de woningbehoefte.
- 2. Voorbereiden implementatie Omgevingswet zodat de gemeente klaar is per 1-1- 2022**
Het vaststellen van de Omgevingsvisie begin 2021 is van belang omdat deze samen met de Verordening fysieke leefomgeving de basis is voor het Omgevingsplan. De Omgevingsvisie schept voor de fysieke leefomgeving een inspirerend, integraal en richtinggevend kader voor nieuwe ontwikkelingen. Hierbij nodigt de visie partijen uit tot het nemen van initiatieven en biedt duidelijkheid aan initiatiefnemers.

3. Doorontwikkeling van de stad

Met gebiedsontwikkelingen geeft Heerhugowaard vorm aan de stad van morgen. Hierbij legt de gemeente de verbinding tussen sociale, economische en fysieke opgaven, en de verbinding tussen de nieuwe stad, de bestaande stad en de regio.

Wat gaan we er voor doen?

1.1. Ontwikkelen van een sociaal woningbouwprogramma met corporaties

- a. Heerhugowaard ontwikkelt in overleg met corporaties Woonwaard en Woonstichting Langedijk een sociaal woningbouwprogramma voor een aantal gemeentelijke locaties. Dit naar aanleiding van de resultaten van het woningbehoefteonderzoek en enkele urgente woonopgaven. Hierbij is er de aansluiting met programma Sociaal Domein.

1.2. Werken aan passende huisvesting voor arbeidsmigranten

- a. In overleg met de regiogemeenten wordt op basis van het regionale onderzoek naar de huisvestingsbehoefte van arbeidsmigranten in het najaar van 2020 bepaald of regionaal uniform beleid wordt opgesteld voor de realisatie van nieuwe woonvoorzieningen. Beleidsontwikkeling kan vervolgens plaatsvinden in 2021.
- b. Vervolgens zal het Heerhugowaardse Beleidskader huisvesting arbeidsmigranten uit 2015 worden geactualiseerd cq. worden vervangen door een regionaal uniform beleidskader.
- c. Heerhugowaard onderzoekt de mogelijkheid om locaties voor huisvestingsvoorzieningen voor arbeidsmigranten aan te wijzen.

1.3. Opstellen beleidskader voor huisvesting woonwagewoners

- a. In opdracht van de regiogemeenten is onderzoek gedaan naar de behoefte aan woonwagewoning. Op basis van de resultaten zet Heerhugowaard in op de ontwikkeling van regionaal uniform beleid voor woonwagewoning.

- b. Heerhugowaard onderzoekt de mogelijkheden om standplaatsen toe te voegen.

2.1. De 6 projectgroepen (1. Omgevingsvisie, 2. Omgevingsplan incl. Verordening fysieke leefomgeving, 3. Werkprocessen, 4. Participatie & Communicatie, 5. Veranderopgave en 6. Informatisering) werken de verschillende onderdelen uit ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet. De belangrijkste in 2021 zijn:

- a. Het vaststellen van een Omgevingsvisie (gebiedsgericht en themagericht) en de Verordening fysieke leefomgeving en het vastleggen van werkprocessen.
- b. Aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en Landelijke Voorziening (LV)
- c. Het doorontwikkelen van de gebiedsteams naar Omgevingstafel, in samenwerking met ketenpartners.
- d. Het vaststellen van het participatiekompas.
- e. Het vaststellen van de programma's onder de Omgevingswet, te weten Mobiliteit, Stedelijk Knooppunt Heerhugowaard, en Identiteit van onze omgeving.

2.2. Samen met de stad vorm geven aan gebiedsontwikkelingen, waarbij de belangrijkste zijn:

- a. Verder vormgeven van de ontwikkelingen in en om het Stationsgebied aan de hand van de 'Ontwikkelingsstrategie Stationsgebied' en (de activiteiten uit de uitvoeringsparagraaf) van het 'Masterplan Stationsgebied' (2020).
- b. Vormgeven van de programmering voor de ontwikkeling van Westpoort-De Scheg. Hierbij sluit Heerhugowaard aan op de Regionale Investeringsagenda van de NOVI-alliantie.
- c. Stimuleren en faciliteren van de ontwikkelingen in Centrumwaard aan de hand van een gedragen Gebiedsvisie Centrumwaard, die wordt vertaald in een Masterplan Centrumwaard waarin kaders voor (her)ontwikkeling worden vastgelegd.

Prestatie-indicatoren

taakveld	indicator	eenheid			periode	waarde	bron	omschrijving
Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde	duizend euro	2017 € 201	2018 € 211	2019 € 227	227	CBS	De gemiddelde WOZ waarde van woningen
Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	onbekend	onbekend	2019	22,3	Basisregistratie adressen en gebouwen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Vhrosv	Demografische druk	%	onbekend	onbekend	2020	74,3	CBS	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€	2018 € 625	2019 € 653	2020 € 689	689	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan gemeentelijke woonlasten (ozb, afvalstoffenheffing en rioollasten na aftrek gemeentelijke heffingskorting).
Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2018 € 668	2019 € 694	2020 € 731	731	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan gemeentelijke woonlasten (ozb, afvalstoffenheffing en rioollasten na aftrek gemeentelijke heffingskorting).

Wat mag het kosten?

Taakveld	raming 2020	raming 2021	raming 2022	raming 2023	raming 2024
<i>LASTEN</i>					
810 - Ruimtelijke ordening	-2.289	-3.118	-2.911	-2.911	-2.911
820 - Grondexploitatie(niet-bedrijventerreinen	-19.072	-18.631	-18.631	-18.631	-18.631
830 - Wonen en bouwen	-1.138	-721	-728	-682	-546
Totaal lasten	-22.499	-22.470	-22.270	-22.224	-22.088
<i>BATEN</i>					
810 - Ruimtelijke ordening	111	111	111	111	111
820 - Grondexploitatie(niet-bedrijventerreinen	18.953	18.953	18.953	18.953	18.953
830 - Wonen en bouwen	1.392	1.424	1.024	1.024	1.024
Totaal baten	20.456	20.488	20.088	20.088	20.088
Saldo van baten en lasten	-2.043	-1.982	-2.182	-2.136	-2.000
Toevoegingen aan reserves					
Onttrekkingen aan reserves	193	20	0	136	0
Resultaat	-1.850	-1.963	-2.183	-2.001	-2.001

Financiële ontwikkeling

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
- Primitieve begroting	-2.208	-2.188	-2.188	-2.188
- Opgenomen mutaties	350	-10	-10	-10
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	390	-10	-10	-10
Uitstel invoering omgevingswet Door de invoering van de omgevingswet worden minder inkomsten uit leges verwacht. Omdat de invoering een jaar is uitgesteld verschuift ook het eerste jaar van minder inkomsten.	375	0	0	0
Mutaties legesverordening Jaarlijks wordt een schatting gemaakt van de opbrengsten uit de legesverordening. De schatting is gebaseerd op diverse verschillende variabelen zoals aantallen. De voorliggende wijziging in opbrengsten is exclusief een mogelijke indexatie. Een wijziging van de opbrengsten door een mogelijke indexatie zal in de begroting 2021 worden meegenomen.	25	0	0	0
Lagere huuropbrengsten woonwagens Door verkoop van woonwagens zijn er minder woonwagens en wordt er een lagere huuropbrengst gerealiseerd.	-10	-10	-10	-10
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-40	0	0	0
* Verkeersplan Alton	-40	0	0	0

Voor de verbetering van de verkeersveiligheid in het Altongebied zijn diverse maatregelen nodig. Voor middellange- en lange termijnoplossingen is in 2021 nader onderzoek nodig. Vanuit het Gebiedsakkoord Alton (2019) ligt een inspanningsverplichting bij de gemeente voor wat betreft onderzoek naar de verkeerssituatie in het Altongebied. Uit het verkeersplan Alton (2020) blijkt dat maatregelen noodzakelijk zijn ter verbetering van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van het bedrijventerrein. Door de ontwikkelingen in het gebied, waaronder de nieuwvestiging van Amigo Plant op korte termijn, wordt een toename voorzien van het vrachtverkeer in en naar het gebied. Investerings op korte termijn (2021/2022) leiden tot kapitaallasten vanaf 2022.				
- 2e tussenrapportage 2020	-322	-182	-136	0
- <i>Autonome ontwikkelingen (externe factoren)</i>	-127	0	0	0
Bestemmingsplannen Er wordt een bestemmingsplan verbrede reikwijdte voor het stationsgebied opgesteld. Het ministerie heeft Heerhugowaard daar goedkeuring voor gegeven. Daarmee lopen we vooruit op de Omgevingswet, geven we invulling aan gebiedsontwikkeling 'nieuwe stijl' en leren we alvast voor andere ontwikkelingen in -straks- Dijk en Waard. Een bestemmingsplan verbrede reikwijdte biedt de mogelijkheid om af te wijken van de huidige wet- en regelgeving en dus voor te sorteren op de mogelijkheden van de Omgevingswet. Op deze manier kunnen de innovatieve doelstellingen van de Structuurvisie Stationspark Heerhugowaard (2013), Ontwikkelstrategie Stationsgebied (2016) en het Masterplan Stationsgebied Dijk & Waard (2020) op adequate wijze worden vertaald en vastgelegd in een planologisch (raads)kader en kan de realisatie op onderdelen versneld gaan plaatsvinden.	-127	0	0	0
- <i>Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)</i>	-195	-182	-136	0
Invoeringskosten omgevingswet De afgelopen periode zijn de projectplannen voor de deelprojecten van de invoering van de omgevingswet geactualiseerd. De ramingen zijn hier op aangepast. In de reserve Bedrijfsvoering Werkvoorraad was met deze kosten rekening gehouden, alleen in een andere fasering over de komende jaren. Dat wordt bij deze wijziging aangepast. Dit geeft op twee programma's mutaties maar per saldo is het budgetfair neutraal.	-175	-182	-136	0
Bestedingsplan 'Samen aan de slag Gebiedsversterking Langedijk-Heerhugowaard'	-20	0	0	0

In de raadsvergadering van 30 juni 2020 is besloten om de totale kosten van het bestedingsplan 'Samen aan de Slag Gebiedsversterking Langedijk-Heerhugowaard' ad € 100.000 (2020 en 2021) te onttrekken aan de bestemmingsreserve 'Uitvoering raadsagenda – Projecten leefomgeving en voorzieningen'.				
- Begroting 2021	198	198	198	198
- Administratief-technische wijzigingen	197	197	197	197
- Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)	0	0	0	0
Mutatie kapitaallasten 2021	0	0	0	0
Totaal programma	-1.983	-2.183	-2.137	-2.001
mutaties reserves				
- 2e tussenrapportage 2020	20	0	136	0
- Autonome ontwikkelingen (college- of raadsbesluiten)	20	0	136	0
Bestedingsplan 'Samen aan de slag Gebiedsversterking Langedijk-Heerhugowaard' In de raadsvergadering van 30 juni 2020 is er voorgesteld om de totale kosten van het bestedingsplan 'Samen aan de Slag Gebiedsversterking Langedijk-Heerhugowaard' ad € 100.000 (2020 en 2021) te onttrekken aan de bestemmingsreserve 'Uitvoering raadsagenda – Projecten leefomgeving en voorzieningen'.	20	0	0	0
Invoeringskosten omgevingswet De afgelopen periode zijn de projectplannen voor de deelprojecten van de invoering van de omgevingswet geactualiseerd. De ramingen zijn hier op aangepast. In de reserve Bedrijfsvoering Werkvoorraad was met deze kosten rekening gehouden, alleen in een andere fasering over de komende jaren. Dat wordt bij deze wijziging aangepast. Dit geeft op twee programma's mutaties maar per saldo is het budgetfair neutraal.	0	0	136	0
Subtotaal mutaties reserves	20	0	136	0
Totaal	-1.963	-2.183	-2.001	-2.001

Kaderstellende nota's

Naam	jaar
Plaatsing herdenkingstekens in de openbare ruimte	2003
Terrassenbeleid (geactualiseerd in 2012)	2003
Bestemmingsplan De Vork	2005
Bouwverordening Heerhugowaard 2006.	2006
Regionale bereikbaarheidsvisie, deel A	2006
Beheerplan bewust ontwerpen	2007
Beheerplan openbare ruimte (IBOR plan)	2007
Bestemmingsplan Broekhorn	2008
Kadernotitie de Vork	2008
Nota Grondbeleid	2008
Nota grondprijnsbeleid	2009
Visie Hugo-Oord e.o.	2009
Bestemmingsplan Heerhugowaard-zuid	2010
Startnotitie integrale gebiedsgericht aanpak	2010
Structuurvisie Heerhugowaard 'Stad van Kansen' 2020	2011
Wijkvisie Rivierenwijk 2025	2011
Bestemmingsplan Heerhugowaard zuidwest	2012
Uitvoeringsprogramma Rivierenwijk 2012- 2015	2012
Aanpassing verordening Winkeltijden Heerhugowaard 2013	2013
Beheersverordening Stationsgebied	2013
Bestemmingsplan Stadshart	2013
Bouwplannen Gerard Douplantsoen in relatie tot ruimtelijke visie	2013
Braakliggende terreinen, niet zijnde openbaar groen	2013

Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Aansluiting N242 - Beverkoog	2013
Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Heerhugowaard Oost	2013
Herziening uitvoeringsplan groot onderhoud - herinrichting wijken	2013
Nieuw maaibeleid (begrotingsraad)	2013
Ontwikkeling Stadsrand Zuid-Oost in relatie tot Glastuinbouwontwikkeling	2013
Start voorbereiding Zuidtangenttunnel Stationsgebied	2013
Structuurvisie Stationsgebied	2013
Vaststellen bestemmingsplan 2e partiële herziening Broekhorn	2013
Vaststellen Regionale Woonvisie Regio Alkmaar	2013
Vaststelling Beheerverordening Buitengebied 2013	2013
Vaststelling bestemmingsplan Oud Centrum	2013
Vaststelling bestemmingsplan Zuid-Oost-Hoek	2013
Vaststelling Welstandsnota Heerhugowaard 2013	2013
Regionale woonvisie Regio Alkmaar 2013 - 2020	2013
Bestemmingsplan Westpoort	2014
Bestemmingsplan 2e partiële herziening Heerhugowaard-zuid	2014
Bestemmingsplan Actualisatieplan 2014	2014
RB maart 2013 Inbreng regio Noord-Holland Noord voor actualisatie Gebiedsagenda	2014
Wijziging Huisvestingsverordening Heerhugowaard	2014
Beleidskader huisvesting arbeidsmigranten	2015
Bestemmingsplan Buitengebied 2014	2015
Bestemmingsplan Stationsgebied	2015
Procesvoorstel Omgevingsvisie	2015
Regeling ter stimulering aanleg sedumdaken in Heerhugowaard	2015
Strategie de Vaandel: de gebruiker aan zet	2015
Ontwikkelingsstrategie stationsgebied	2016

Strategie De Boulevard	2016
Vaststelling nota ruimtelijke kwaliteit Heerhugowaard 2016	2016
Vervreemden gemeentelijk gebouw 't Rondeel in De Noord	2016
Oplossing en kredietvoting 'Zuidtangent met spooronderdoorgang'	2017
Voortzetting regionale samenwerking Noord-Holland Noord en ontwikkelingsbedrijf	2017
Samenwerken aan de linten	2018
Bestemmingsplan Evenemententerreinen	2018
Bestemmingsplan Heerhugowaard Zuid ontwikkelgebieden	2018
Woonvisie Heerhugowaard 2018 - 2050	2018
Bestemmingsplan De Draai	2019
Huisvestingsverordening Heerhugowaard 2019	2019

Moties

Lopende moties, initiatiefvoorstellen

Motie nummer	Onderwerp	aangenomen
Motie Bij19-522	Motie Zeg maar Hugo in de hele Waard Opgenomen in BTA (deadline juli 2021)	2 juli 2019 14-9-2020
Motie Bij19-531	Motie containertuintjes Jaarrekening 2019 – update bij technische vraag (p 50)	4 juli 2019 30 juni 2020
Motie Bij19-534	Motie onderzoek voorzieningen Jaarrekening 2019 – update bij technische vraag (p 10)	4 juli 2019 30 juni 2020
Motie Bij19-535	Motie verduurzaming vastgoed bij verenigingen	4 juli 2019
Motie Bij19-538	Motie klimaatadaptatie parkeerplaatsen Jaarrekening 2019 – update bij technische vraag (p 29)	4 juli 2019 30 juni 2020
Motie Bij19-547	Motie kans voor een nieuwe kans	4 juli 2019
Motie Bij19-679	Motie Blij als je blijft Opgenomen in de BTA	8 oktober 2020
Motie 19-540	Motie digitale dienstverlening: opstellen visie en strategie en inzetten op een toekomstgerichte dienstverlening. Tussenstand op 2 november 2020.	4 juli 2019
Motie 19-897	Motie afvalinzameling : scenario's uitwerken Themabijeenkomst 15 april 2020 is geannuleerd vanwege Corona. In het presidium van 19 mei (NOT20-0145) is het onderwerp besproken. Nog geen datum bepaald door uw raad.	17 december 2019
Initiatiefvoorstel RB2019069	Winkeltijden (19 augustus 2019) Binnen de werkgroep DIP is dit opgepakt. Op 6 oktober in het presidium besproken dat een advies van het college wordt gevraagd. Zie ook RIB Bij20-739	September 2020 6 oktober 2020
Motie E201840862	City marketing doe je niet alleen Is opgenomen in de BTA	8 november 2018
Initiatiefvoorstel RB2019084	AED Opgenomen in de BTA	19 augustus 2019
Bij19-152	Motie Ballonnen – verbod op oplaten ballonnen in APV opnemen	26 maart 2020

Afgehandelde moties

Primaire begroting 2021 Gemeente Heerhugowaard

Nummer	Onderwerp	afhandeling
Bij20-385	RIB afhandeling motie gezonde scholen (Bij19-528)	20 mei 2020
Bij20-226	RIB afhandeling toezegging regionale afstemming subsidie Bibliotheek	3 april 2020
Bij20-198	RIB motie jongerengemeenteraad : permanente vertegenwoordiging en app 'Jongerenzaken' (Bij20-078)	19 mei 2020
Bij20-024	RIB svz motie duurzaamheidsfonds (E201841084)	31 januari 2020
Bij20-013	RIB svz 2-jarig uitvoeringsprogramma duurzaamheid (E201841086) – informeren via de P&C cyclus	31 januari 2020
Bij19-760	RIB afhandeling motie Fabritiuspark (Bij19-535)	8 juni 2020
Bij19-718	RIB motie bereikbare woningen Motie Bij19-550 sociale woningbouw valt hier onder	30 oktober 2019 2 juli 2019
Bij19-692 Bij20-032	SvZ motie doorstroom Oosttangent (19-542) Voortgang afhandeling motie	23 oktober 2019 23 april 2020 RB2020042
Bij19-697	RIB afhandeling motie verkeersveiligheid in HHW (Bij19-539)	1 november 2019
Bij19-693	RIB afhandeling motie (uit 2014) hogere frequentie treinreizigersvervoer	17 oktober 2019
Bij19-628	RIB afhandeling motie verdiepend onderzoek veiligheidsbeleving	4 oktober 2019
Bij19-430	RIB afhandeling motie jongerenraad 'initiatieven tegen verveling en eenzaamheid'	26 juni 2019
Bij19-338	RIB Afhandeling motie grenzeloze milieustraten (E201806142)	23 mei 2019
Bij20-621	Motie verdiepend onderzoek veiligheidsgevoel (Bij19-539) Tussenstand via RIB Bij20-491 RIB afhandeling motie - opleveren rapport en voorstel voor themabijeenkomst Themabijeenkomst met Raad	4 juli 2019 22 juni 2020 2 september 2020 20 oktober 2020
Motie Bij19-523	Mondelinge afhandeling motie extra tijd Provinciale Omgevingsverordening.	Commissie Mens en Samenleving 10 maart 2020
Motie RB2020020	Raadsvoorstel toekomstbestendig scenario participatiewet wordt als afhandeling van de motie "besluitvorming WNK personeelsdiensten" gezien	22 september 2020
Motie Bij19-548	Motie : halfjaarlijks doorkijkje transitievisie Warmte Tussentijdse update aan de raad	4 juli 2019 31 januari 2020 14 april 2020
Bij19-389	Motie lachgas – verbod opnemen in evenementen vergunning, via jongerenwerk educatie (Bij19-389)	28 mei 2019 aangenomen
Bij20-400	RIB afhandeling motie Stadshart parkeren van 23 april 2019 (Bij19-293)	2 juni 2020

	aankondiging themabijeenkomst op 9 juni en daaruit volgend een parkeerstrategie. Deze is opgenomen in de BTA	
Bij20-414 Bij19-258 Bij19-206)	RIB afhandeling motie Heerhugowaard bruist van evenementen E201841085	3 september 2020 19 april 2019 8 mei 2019
Bij19-793	RIB afhandeling Motie inzicht in afvalstoffenheffing (Bij1817685) RIB Bij19-793 met INT1906209	27 november 2019

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf worden het beleid en de lastendruk voor 2021 nader uitgewerkt. De uitkomsten voor de verschillende heffingen worden toegelicht. Tevens worden de geraamde opbrengsten en de bijbehorende tarieven in beeld gebracht.

Op 15 december 2020 besluit uw raad over de tariefvoorstellen 2021. De daaruit voortvloeiende belastingverordeningen worden ook ter vaststelling voor de raadsvergadering van 15 december 2020 geagendeerd.

Beleidskader

Jaarlijks worden door uw raad de tarieven voor het heffen van gemeentelijke belastingen en heffingen vastgesteld.

Via het Raadsvoorstel RB2018078 (vaststellen Raadsagenda 2018-2022), inclusief bijlage E201818926 (Raadsagenda, Samen het verschil maken in Heerhugowaard), is de Raadsagenda Heerhugowaard 2018-2022 vastgesteld. In het kader van deze raadsagenda wenst de gemeenteraad aan het college de opdracht te verstrekken om de OZB jaarlijks te indexeren met de inflatie.

Voor de overige heffingen is er het streven naar volledige kostendekkendheid van de leges.

Toelichtingen op de heffingen die onderdeel zijn van de ontwikkeling van de woonlasten

Onroerende zaakbelastingen

De onroerende zaakbelastingen zijn belastingen die worden geheven over binnen de gemeentegrenzen gelegen onroerende zaken (op basis van WOZ-waarde). Uitgangspunt van beleid is dat de lastenstijging voor de burger niet meer is dan de stijging van de consumentenprijsindex. Deze index laat een inflatiepercentage zien van 1,58% (basis CBS juli 2020: consumentenprijsindex alle bestedingen). Daarnaast worden de tarieven gecorrigeerd voor de ontwikkeling van de WOZ waarden.

De berekening van de tarieven (percentages) voor 2021 volgt zodra de totale WOZ-waarde definitief berekend is. De definitieve groei wordt pas medio november 2020 bekend. In het voorstel voor de raadsvergadering van 15 december 2020 wordt hierop teruggekomen.

Rioolheffing

Met betrekking tot de rioolheffing is het beleid dat de tarieven 100% kostendekkend zijn: 'de vervuiler betaalt'.

Uw raad heeft op 15 december 2015 (RB2015-097) besloten in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2016-2020 de wijze van kostendekking aan te passen: het rioolheffingstarief stijgt tot 2030 jaarlijks met 4,1% (exclusief inflatie, met een ondergrens van 0).

De totale lasten in 2021 van € 5.843.347 (inclusief BTW en extra afschrijving van € 2.447.593 op de investeringen) worden voor 100% uit de rioolheffing gedekt. Conform het RB2015-097 stijgen de tarieven eigenarendeel en grootverbruik ten opzichte van 2019 met 7,18% (4,1% + 3,08% prijsindex stijging voor grond, weg en waterbouw).

Overeenkomstig eerdere besluitvorming stijgen de tarieven voor afstromend oppervlakte tot 2022 jaarlijks met 15%.

Taakveld 7.2 Riolering	
Netto kosten	
Kosten riolering inclusief toegerekende rente	€ 5.382.515
Inkomsten, exclusief heffingen	€ -230.000
Totaal netto kosten	€ 5.152.515
Toe te rekenen kosten	
Overhead inclusief toegerekende rente	€ 399.265
BTW	€ 291.567
Totaal toe te rekenen kosten	€ 690.832
Totaal kosten	€ 5.843.347
Opbrengsten rioolheffing	€ 5.843.347
Dekkingspercentage	100%

Tarieven Riolering (in €)	Eenheden 2021	Tarief 2019	Tarief 2020	Tarief 2021	Totaal 2021
Eigenarendeel	25.875	€ 179,89	€ 192,12	€ 205,91	€ 5.327.921
Eigenarendeel (percelen < 25 m2)	1.253	€ 44,97	€ 48,03	€ 51,48	€ 64.504
Tarief grootverbruik per m3	193.812	€ 0,72	€ 0,77	€ 0,83	€ 160.864
Tarief afstromend oppervlak per m2	966.855	€ 0,23	€ 0,26	€ 0,30	€ 290.057
Totaal opbrengsten					€ 5.843.346

Afvalstoffenheffing

De gemeente brengt afvalstoffenheffing in rekening voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Ook voor de afvalstoffenheffing is het beleid dat de tarieven kostendekkend zijn. De geraamde totale lasten over 2021 bedragen afgerond € 6.494.000 inclusief BTW, toegerekende overhead en de kosten van kwijtschelding.

De stijging van de lasten, ten opzichte van 2020, wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Een hogere doorbelasting van personele kosten en materieel.
- Hogere kosten van verwerking door meer afvalaanbod (effect coronamaatregelen) en hogere tarieven voor o.a. GFT en grof huishoudelijk afval.
- Lager resultaat op inkomsten vanuit inzameling oud papier en karton. Door lage marktprijs meer kosten i.v.m. garantstelling naar inzamelende verenigingen en scholen.

Vaste kosten:	
Personeel en materieel	€ 2.115.310
Kapitaallasten	€ 272.525
Kwijtschelding	€ 200.000
Perceptiekosten	€ 234.719
Doorbelasting Straatreiniging	€ 303.764
Voorlichting	€ 50.000
Overige kosten	€ 202.000
Overhead	€ 685.065
B.T.W.	€ 99.418
	€ 4.162.801
Variabele kosten:	
Verwerkingskosten	€ 2.486.000
Opbrengsten grondstoffen	€ -602.000
B.T.W.	€ 522.060
	€ 2.406.060
Onttrekking Reserve/Voorziening	€ -74.590
TOTAAL	€ 6.494.271

Bij de bepaling van de afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van drie heffingscategorieën:

- 1 persoonshuishouden
- 2 persoonshuishouden; en
- meerpersoonshuishouden

Het vaste deel, wordt over het totaal aantal objecten (huisaansluitingen) gelijk verdeeld, ongeacht de heffingscategorieën. Het variabele deel, wordt op basis van de verdeelsleutel 75% - 100% en 125% toegerekend aan de drie heffingscategorieën. Bij de berekening van de tarieven is rekening gehouden met 0,5% oninbaar.

De omvang van de egalisatievoorziening 'Afvalstoffenheffing' is vastgesteld op maximaal € 7,50 per huisaansluiting. Het doel van deze voorziening is om naar de toekomst een gelijkmatig patroon in de tariefstelling na te streven. Anno 2020 is de omvang van de voorziening ca. € 25.000. Naast de voorzieningen is ook een reserve aanwezig van ca. € 50.000. Voor 2021 is een volledige onttrekking geraamd van € 75.000 uit zowel de voorzieningen als de reserve om de effecten van de coronamaatregelen enigszins te dempen.

De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffingen 2021 is als volgt berekend:

Taakveld 7.3 Afval	
Netto kosten	
Kosten inzameling inclusief toegerekende rente	€ 5.864.318
Inkomsten, exclusief heffingen	€ -676.590
Totaal netto kosten	€ 5.187.728
Toe te rekenen kosten	
Overhead inclusief toegerekende rente	€ 685.065
BTW	€ 621.478
Totaal toe te rekenen kosten	€ 1.306.543
Totaal kosten	€ 6.494.271
Opbrengsten afvalstoffenheffing	€ 6.494.206
Dekkingspercentage	100%

Tarieven	Aantal objecten	Tarief	Tarief	Tarief	Tarief	Totaal
	2021	Vast	Variabel	2021	2020	2021
1 persoonshuishouden	6.744	€ 175,49	€ 72,11	€ 247,60	€ 238,04	€ 1.669.814
2 persoonshuishouden	8.116	€ 175,49	€ 96,14	€ 271,63	€ 259,03	€ 2.204.549
meerpersoonshuishouden	8.861	€ 175,49	€ 120,17	€ 295,66	€ 280,01	€ 2.619.843
Totaal	23.721					€ 6.494.206

Ontwikkeling van de woonlasten

Gemiddelde woonlasten eigenaren	Eenpersoons		Meerpersoons	
	2020	2021	2020	2021
<i>Afvalstoffenheffing</i>				
Heffing	€ 238,04	€ 247,60	€ 280,01	€ 295,66
Mutatie (in Euro's)		€ 9,56		€ 15,65
Mutatie (in procenten)		4,0%		5,6%
<i>OZB</i>				
Percentage WOZ waarde	10,30200%	Nog niet bekend	10,30200%	Nog niet bekend
<i>Rioolheffing</i>				
Tarief	€ 192,12	€ 205,91	€ 192,12	€ 205,91
Mutatie (in Euro's)		€ 13,79		€ 13,79
Mutatie (in procenten)		7,2%		7,2%

Toelichting op de overige gemeentelijke belastingen en heffingen

*Parkeertarieven

De parkeertarieven worden geheven op basis van de 'Parkeergeldverordening 2007' (RB2006-119). Het huidige tarief voor de gemeentelijk parkeervoorzieningen is bij de besluitvorming over de voorjaarsnota 2017 door uw raad vastgesteld. Het maximale dagtarief is daarbij verlaagd van € 6,00 naar € 2,00. Het eerste kwartier parkeren is gratis en ieder volgend kwartier kost € 0,30. Met de verlaging van het maximale dagtarief zijn de inkomsten niet kostendekkend en wordt niet meer volledig voldaan aan het uitgangspunt: de gebruiker betaalt. Naast de parkeerinkomsten worden de kosten voor parkeren structureel gedekt uit algemene middelen.

Taakveld 2.2 Parkeren	
Netto kosten	
Kosten	€ 347.808
Inkomsten, excl. heffingen	€ -12.273
Totaal netto kosten	€ 335.535
Toe te rekenen kosten	
Overhead incl. toegerekende rente	€ 150.141
BTW	
Totaal toe te rekenen kosten	€ 150.141
Totaal kosten	€ 485.676
Begrote opbrengsten	€ 253.715
Dekkingspercentage	52%

Lijkbezorgingsrechten

Het uitgangspunt voor de tarieven van de lijkbezorgingsrechten is volledige kostendekking op alle tarieven die betrekking hebben op:

- De uitgifte van graven (inclusief grafonderhoud);
- Het begraven;
- De algemene kosten voor het in stand houden (groenbeheer) van de twee gemeentelijke begraafplaatsen.

Een gespecificeerde uiteenzetting van de totstandkoming van het lijkbezorgingsrecht is opgenomen in het raadsbesluit RB2011-001 d.d. 25 januari 2011 en in B&W-besluit BW14-0193 d.d. 8 april 2014. De prognose is dat de totale opbrengst van lijkbezorgingsrechten voor 2020 gelijk blijft.

De aanvrager betaalt leges om alle kosten te dekken die hij direct veroorzaakt. De gemeente betaalt de kosten die betrekking hebben op het deel van de begraafplaats dat nog niet in gebruik is.

De kostendekkendheid van de lijkbezorgingsrechten 2021 is als volgt berekend:

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen	
Netto kosten	
Kosten	€ 123.745
Inkomsten, excl. heffingen	
Totaal netto kosten	€ 123.745
Toe te rekenen kosten	
Overhead incl. toegerekende rente	€ 39.050
BTW	
Totaal toe te rekenen kosten	€ 39.050
Totaal kosten	€ 162.795
Begrote opbrengsten	€ 140.000
Dekkingspercentage	86%

Marktgelden

Na een periode van bevroren tarieven (tot 2015) worden de tarieven nu jaarlijks verhoogd met de prijsindex (2021 1,7%). Deze beperkte verhoging zorgt er echter nog niet voor dat de tarieven kostendekkend zijn. Het economisch herstel binnen de ambulante handel is nog beperkt en laat geen hogere of snellere stijging van de tarieven toe. De aandacht is daarom binnen het product nog steeds gericht op het beperken van kosten. Kanttekening bij het streven naar kostendekkende tarieven is, dat de weekmarkt ook een maatschappelijke en sociale functie heeft. Het behouden van deze functie is tot op heden de rechtvaardiging om geen 100% kostendekkende tarieven te hebben.

Taakveld 3.3 Marktgelden	
Netto kosten	
Kosten	€ 40.778
Inkomsten, excl. heffingen	
Totaal netto kosten	€ 40.778
Toe te rekenen kosten	
Overhead incl. toegerekende rente	€ 8.079
BTW	
Totaal toe te rekenen kosten	€ 8.079
Totaal kosten	€ 48.857
Begrote opbrengsten	€ 38.081
Dekkingspercentage	78%

Leges

De kosten die worden gemaakt voor diensten waar leges tegenover staan worden bepaald door de loonsom, overhead en andere kosten. Voorstel is om de tarieven niet te indexeren.

De legesverordening bestaat uit drie titels. Titel 1: Algemene dienstverlening, titel 2: Financiële leefomgeving/omgevingsvergunning en titel 3: Europese dienstenrichtlijn.

Hieronder worden de kosten en opbrengsten per titel weergegeven. Bij het vaststellen van de belastingverordeningen 2021 op 15 december a.s. zullen, net als in 2020, de kosten en opbrengsten per hoofdstuk worden weergegeven.

Beleidsuitgangspunten

Bij de berekening van de kostendekkende heffingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Indexatie vindt niet plaats op door overheidswege gemaximeerde tarieven;
- Indexatie vindt niet of niet geheel plaats op hoofdstukken die hierdoor boven 100% kostendekkendheid uitkomen;
- De hoofdstukken zijn maximaal 100% kostendekkend waarbij kruissubsidiering is toegestaan;
- De toerekenbare directe loonkosten zijn op basis van de begrote loonsommen afgezet tegen de geschatte aantallen en een tijdsbesteding per product op basis van historische tijdregistratie;
- De toerekenbare interne indirecte kosten (overhead) zijn gebaseerd op een gemiddeld bedrag per fte en worden net, als de directe loonkosten, afgezet tegen de geschatte aantallen en de tijdsbesteding per product.

Titel 1 Algemene Dienstverlening

Deze titel bevat hoofdstukken die volledig kostendekkend zijn (zoals kabels en leidingen), hoofdstukken die niet volledig kostendekkend zijn, omdat bepaalde tarieven van overheidswege gemaximeerd zijn (zoals

uitgave van reisdocumenten) en hoofdstukken die gezien hun aard niet kostendekkend zijn gemaakt (zoals gehandicaptenparkeerplaatsen).

Titel 2 Financiële leefomgeving / omgevingsvergunning

Deze titel gaat over Omgevingsvergunningen. Met het in werking treden van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen per 1 januari 2022 zullen ook verandering optreden voor de te ontvangen leges. Er mag meer vergunningsvrij worden gerealiseerd en ook mogen veel bouwplannen door een kwaliteitsborger (marktpartij) worden begeleid. De toetsing van complexe plannen blijft (nog) wel bij de gemeente. Door de komst van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen worden meer aanvragen verwacht. De reden hiervoor zijn enerzijds de onzekerheid vanwege nieuwe wetgeving en anderzijds de verwachte hogere kosten die door de markt zullen worden gerekend. In Heerhugowaard wordt volop gebouwd en ontwikkeld. Er staan ook grote projecten in Heerhugowaard in de planning, zoals project Stationsgebied. Deze projecten zijn zodanig groot en complex dat op voorhand niet aangegeven kan worden wat hiervan exact het effect zal zijn op de legesopbrengsten. De effecten van de projecten zullen in de verschillende tussenrapportages worden benoemd en verantwoord. Uiteraard zullen de projecten zorgen voor een tijdelijke verhoging van de inkomsten. De komst van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen maakt ook dat er geen beeld kan worden gegeven van de ontwikkelingen in de komende jaren.

Binnen deze titel vindt kruissubsidiëring plaats tussen de bouwprojecten < € 1.000.000 en > € 1.000.000. De kosten voor kleinere bouwaanvragen zijn hoger dan de opbrengsten. Bij de grotere bouwaanvragen zijn de kosten lager dan de opbrengsten. Op deze wijze blijven de kosten voor de kleinere aanvragen op een acceptabel niveau.

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn

Primaire begroting 2021 Gemeente Heerhugowaard

De leges opgenomen in deze titel zijn niet kostendekkend. Binnen deze titel worden veel diensten geleverd aan (kleine) ondernemers zoals horeca-exploitatievergunningen en evenementenvergunningen. Dit draagt bij aan een prettig leef- en vestigingsklimaat in onze gemeente en zorgt ook voor aantrekkingskracht voor toerisme en recreatie.

<i>Taakveld 0.2 Leges</i>			
Legesverordening	Titel 1	Titel 2	Titel 3
Netto kosten			
Kosten	€ 444.972	€ 757.502	€ 171.201
Inkomsten, excl. heffingen			
Totaal netto kosten	€ 444.972	€ 757.502	€ 171.201
Toe te rekenen kosten			
Overhead incl. toegerekende rente	€ 242.136	€ 629.764	€ 112.993
BTW			
Totaal toe te rekenen kosten	€ 242.136	€ 629.764	€ 112.993
Totaal kosten	€ 687.108	€ 1.387.266	€ 284.194
Begrote opbrengsten	€ 538.334	€ 1.383.929	€ 48.459
Dekkingspercentage	78%	100%	17%

Sta- en liggelden

De Stichting Recreatiehaven Broekhorn, opgericht d.d. 10 december 2014, beheert en exploiteert namens de gemeente Heerhugowaard de recreatiehaven Broekhorn. Uitgangspunt is dat de opbrengsten van de liggelden, campergelden en de inkomsten van passanten 100% kostendekkend dienen te zijn voor het beheer en onderhoud van de haven en het havengebouw. De tarieven worden niet gewijzigd in 2021 ten opzichte van 2020.

De kostendekkendheid van de lig- en campergelden 2021 is als volgt berekend:

Taakveld 2.3 Recreatieve havens	
Netto kosten	
Kosten	€ 48.480
Inkomsten, excl. heffingen	
Totaal netto kosten	€ 48.480
Toe te rekenen kosten	
Overhead incl. toegerekende rente	€ -
BTW	
Totaal toe te rekenen kosten	€ -
Totaal kosten	€ 48.480
Begrote opbrengsten	€ 37.500
Dekkingspercentage	77%

Overzicht opbrengsten heffingen

Geraamde opbrengsten x € 1.000

Gemeentelijke belastingen en heffingen	2020	2021
Onroerende zaakbelasting		
Eigenaar woningen	6.099	6.462
Eigenaar niet-woningen	3.417	3.729
Gebruiker niet-woning	2.531	2.798
Rioolheffing	5.488	5.843
Afvalstoffenheffing	6.107	6.494
Parkeerbelasting	254	254
Lijkbezorgingsrechten	140	140
Marktgeden	38	38

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend. Op 2 risico's na zijn de risico's niet gewijzigd ten opzichte van de bij de jaarrekening 2019 geïnventariseerde risico's. De 2 risico's die aangepast zijn betreffen Jeugd en de Gemeenschappelijke regelingen. De financiële omvang van het risico jeugd is van € 5 mln. bijgesteld naar € 2 mln. Dit omdat het budget voor lasten jeugd vanaf het jaar 2020 opgehoogd wordt met € 4,9 mln. De omvang van een mogelijke overschrijding is daarom lager ingeschat.

De financiële omvang van het risico op overschrijdingen bij gemeenschappelijke regelingen is verhoogd van € 0,5 mln. naar € 1 mln. Reden daarvoor is met name dat door de extra inzet bij de GGD en de Veiligheidsregio door het corona-virus de kans groter wordt dat de in de begroting opgenomen budgetten voor bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen niet toereikend zijn.

In het risicoprofiel is geen afzonderlijk risico in verband met de coronacrisis opgenomen. Hierbij is wel de opmerking te maken dat onzekerheden verbonden aan deze crisis bij de inschatting van de specifieke risico's zijn meegenomen. Voorbeelden hiervan zijn risico's verbonden aan de grondexploitaties, toename beroep op BUIG en extra bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen.

De tien, in financiële zin, grootste risico's zijn opgenomen in de volgende paragraaf.

De raad heeft op 26 mei 2015 (RB2015-030) besloten een streefwaarde voor de ratio weerstandsvermogen te hanteren van 1,1 en een zekerheidspercentage van 80% te hanteren bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. Ook is besloten om bij de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit, naast de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit te betrekken.

Uit het risicoprofiel volgt dat met een bedrag van € 10.957.000 met 80% zekerheid alle risico's financieel kunnen worden afgedekt. De omvang van het weerstandsvermogen (de algemene reserve plus de onbenutte belastingcapaciteit) is € 14.218.000. Dit resulteert in een ratio voor het weerstandsvermogen van 1,30.

Risicoprofiel

In het onderstaande overzicht staan de 10 risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Risico	Kans	Financieel gevolg
<p>De Draai</p> <p>Bij de 11e herziening van De Draai (RB2020037) is het risicoprofiel van de grondexploitatie geactualiseerd. Hierbij is ook de coronacrisis betrokken. Een worst case scenario wordt gezien in een combinatie van de factoren vertraging van de afzet met 4 jaar, geen opbrengsten index over de gehele looptijd en een daling van de grondwaarden met 10%. Het effect op de NCW van dit worst case scenario is ca. € 16 miljoen. Gelet op het huidige NCW resultaat van € 10,3 mln. wordt een bedrag van € 5,7 mln. meegenomen in het risicoprofiel.</p>	50%	max. € 5.700.000
<p>Jeugd</p> <p>De jaarrekening 2019 heeft een overschrijding van € 4,8 mln. laten zien op het in de begroting opgenomen budget voor lasten jeugdzorg. Vanaf het jaar 2020 wordt de in de begroting opgenomen post voor lasten jeugdzorg opgehoogd met € 4.9 mln. Ondanks deze verhoging van het budget bestaat de kans dat de uitgaven jeugd een ontwikkeling laat zien waardoor het aangepaste budget niet toereikend is. Voor dit risico wordt een opgenomen van € 2 mln. met een kans van 70%.</p>	70%	max. € 2.000.000
<p>Gemeenschappelijke regelingen</p> <p>Begrotingsoverschrijdingen bij gemeenschappelijke regelingen worden doorbelast aan de gemeente Heerhugowaard. Naast het afzonderlijk in het risicoprofiel opgenomen risico voor de gemeenschappelijke regeling WNK bestaat dit risico ook bij andere gemeenschappelijke regelingen zoals de GGD, RHCA en de veiligheidsregio.</p>	80%	max. € 1.000.000
<p>Zieke bomen</p> <p>Kosten die verband hebben met zieke bomen (kappen en nieuwe bomen planten e.d.) worden gedekt uit beschikbare budgetten. Ziekte onder bomen in Heerhugowaard neemt toe waardoor de kans groter wordt dat te maken kosten om bomen te kappen en vervangen niet meer gedekt kunnen worden uit de reguliere budgetten. De nieuwe risico-inschatting is gebaseerd op het huidige beleid en de huidige inzichten over (mogelijke) aantallen zieke bomen in de gemeente.</p>	50%	max. € 1.000.000
<p>Buig</p> <p>In onze begroting hebben we een inschatting gemaakt van zowel het te ontvangen budget inkomensdeel WWB als de verwachte uitgaven voor uitkeringen WWB (uitvoering door Halte Werk). De inkomsten kunnen afwijken van de inschatting door een nieuwe verdeelmethode van het rijk en ook de uitgaven kunnen anders zijn door bijvoorbeeld mindere economische omstandigheden (meer klanten).</p>	70%	max. € 700.000

<p>Garantstelling warmtenet</p> <p>De gemeente heeft zich garant gesteld bij het warmtenet door Heerhugowaard van de HVC. De garantie richt zich erop om 2.500 woning equivalenten aan te sluiten op het warmtenet. Als deze aansluitingen niet worden gerealiseerd bestaat het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de afgegeven garantie.</p>	50%	max. € 1.000.000
<p>Vaandel Zuid</p> <p>Bij de 1e grondexploitatie Vaandel Zuid (RB2020026) is een risico-inschatting gemaakt: vertraging van de afzet met 2 jaar en een daling van de grondwaarden met 10%.</p>	50%	max. € 875.000
<p>Sanering/Bodemverontreiniging</p> <p>Bij de herinrichting van de Rivierenwijk is duidelijk geworden dat in het verleden gebruikte bouwstoffen mogelijk bodemverontreiniging opleveren. Voor de kosten van sanering voor de komende groot onderhoudswijken, vooral Rivierenwijk-Zuid, is een reserve gevormd van € 2,5 mln. Ook in de hierna te renoveren wijken staan werkzaamheden ingepland waarbij het risico bestaat dat sanering nodig is van bodemverontreiniging. De omvang van dit risico wordt met de huidige kennis op maximaal € 4 mln. ingeschat.</p>	10%	max. € 4.000.000
<p>WMO</p> <p>Het risico bestaat dat de beschikbare budgetten voor individuele voorzieningen, zorg in natura en persoonsgebonden budgetten niet toereikend zijn voor de vraag onder inwoners.</p>	50%	max. € 750.000
<p>Algemene uitkering</p> <p>De hoogte van de algemene uitkering is van jaar tot jaar geen vast gegeven en kan variëren</p>	70%	max. € 500.000
Totaal grote risico's		€ 17.525.000
Overige risico's		€ 44.640.000
Totaal alle risico's		€ 62.165.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 62.165.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in de maximale omvang optreden. De uitkomst van deze simulatie is dat, met een zekerheid van 80%, met een bedrag van € 10.957.000 de risico's kunnen worden afgedekt.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve en de onbenutte belastingcapaciteit. In onderstaande tabel wordt de stand van de weerstandscapaciteit op een rij gezet zoals deze ook gehanteerd is voor de paragraaf weerstandsvermogen in de jaarstukken 2019. De consequentie van de begrotingstekorten in de Burap 2020 en de Primaire begroting 2021 zijn niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Redenen hiervoor zijn dat het oogmerk van het traject naar de secundaire begroting 2021 is om het structurele begrotingstekort te dichten. Daarnaast bestaan, zoals aangegeven in de inleiding van de Burap 2020, mogelijkheden om tot incidentele dekking te komen van een begrotingstekort (vrijval bestemmingsreserves).

Algemene reserve (Balans ultimo 2019)	€ 18.994.000
Resultaat Jaarrekening 2019	- € 3.987.000
Vaststellen begroting 2019 – Jaarschijven 2019-2021	-€ 2.413.000
Voorjaarsnota 2019: Dekking begroting 2021-2022	-€ 1.076.000
Resterend saldo Algemene reserve	€ 11.518.000
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 2.700.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 14.218.000

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de gewenste weerstandscapaciteit met de beschikbare weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 14.218.000}{€ 10.957.000} = 1,30$$

De raad heeft op 26 mei 2015 (RB2015-030) besloten een streefwaarde voor de ratio weerstandsvermogen te hanteren van 1,1.

Kengetallen

Naar aanleiding van de vernieuwing in het BBV zijn alle gemeenten vanaf begrotingsjaar 2017 verplicht een tabel met financiële kengetallen op te nemen in de begroting en de jaarstukken. Deze cijfers geven uw raad een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen van de gemeente. Ook moet er in de begroting een toelichting worden gegeven op de onderlinge verhouding tussen deze kengetallen en wat dat betekent voor de financiële positie van de gemeente.

Omdat het voor gemeenten bijna niet mogelijk is om eigen normen te formuleren heeft de provincie op 30 november 2015 een brief naar de gemeente gestuurd met een mogelijke categoriale indeling voor deze normen. Deze categoriale indeling is in deze begroting overgenomen om een oordeel te kunnen vormen over de gepresenteerde kengetallen

Begroting 2021	verloop van de kengetallen						Indeling kengetallen provincie		
	rekening	begroting					Categorie		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	A	B	C
kengetal									
Netto schuldquote	43%	55%	67%	72%	67%	58%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	42%	54%	66%	71%	66%	57%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	45%	39%	33%	31%	29%	31%	>50%	20-50%	>50%
Structurele exploitatieruimte	-8%	0%	-8%	-4%	-3%	-3%	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	31%	29%	22%	21%	15%	10%	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	93%	93%	97%	97%	97%	97%	<95%	95-105%	>105%

Schuldquote:

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig.

De netto schuldquote voor de gemeente is voor de begroting 2019 bijna 51% hetgeen ruimschoots onder de 90% is, waarmee de uitkomst in categorie A als zeer gunstig wordt bestempeld. De verwachting is dat de schuldquote de komende jaren verder zal dalen omdat de leningenportefeuille langzaam zal worden afgebouwd.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:

Omdat bij verstrekte leningen onzekerheid bestaat of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is min of meer gelijk aan die van de netto schuldquote. Dit omdat de gemeente bijna geen leningen heeft uitstaan, alleen leningen in het kader van de starterswoningen. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen voor de gemeente is voor de begroting 2019 bijna 50% hetgeen ruimschoots onder de 90% is, waarmee de uitkomst in categorie A als zeer gunstig wordt bestempeld.

Solvabiliteit:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit

Belastingcapaciteit:

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage hoog ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

Primaire begroting 2021 Gemeente Heerhugowaard

cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

De verwachting is dat de solvabiliteitsratio van de gemeente voor het begrotingsjaar 2019 uit zal komen op ongeveer 43%. De gemeente komt nog uit in categorie B, die bestempeld is als 'een verhoogd risico'. De verwachting is dat de solvabiliteit op de lange termijn jaren zal stijgen richting categorie A. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door het afnemen van de schuldpositie van de gemeente.

Structurele exploitatieruimte:

Dit cijfer drukt uit welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De indexcijfer geeft aan dat de gemeente voor de gehele begrotingsperiode een structureel positieve exploitatie heeft. De jaarrekening van de gemeente geeft een structureel positief beeld van de exploitatieruimte.

Grondexploitatie:

De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Voor de begroting 2019 zal het kengetal voor de grondexploitaties uitkomen rond de 26%. Het cijfer grondexploitatie van 20% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar. Door het aantrekken van de woningmarkt zal de komende jaren de boekwaarde van de grondexploitaties omlaag gaan. Dit heeft een positief effect op het kengetal en de verwachting is dat deze dan ook naar categorie A gaat.

*Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op het onderhoud van kapitaalgoederen en de voornemens voor 2021 op dit gebied.

In de openbare ruimte vinden activiteiten plaats als wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig waarbij de kwaliteit van het onderhoud van deze kapitaalgoederen bepalend is voor de manier waarop de burger de openbare ruimte ervaart.

Met het onderhouden van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

In artikel 12 BBV is aangegeven voor welke kapitaalgoederen het onderhoud in ieder geval dient te worden aangegeven, te weten:

- wegen;
- riolering;
- waterhuishouding;
- groenvoorziening;
- gebouwen

Aanvullend wordt, indien daartoe aanleiding bestaat, nadere informatie over de volgende kapitaalgoederen gegeven:

- verkeer;
- straatmeubilair;
- openbare verlichting;
- straatreiniging;
- sneeuw- en gladheidsbestrijding;
- bermen en bermsloten;
- speelvoorzieningen.

Conform artikel 12 BBV wordt voor de hiervoor genoemde kapitaalgoederen het beleidskader aangegeven. Uitgangspunt bij het

actualiseren van beleid is dat dit alleen gebeurt indien daartoe aanleiding bestaat.

Voor wat betreft het beleidskader geldt in deze paragraaf het gewenste onderhoudsniveau als uitgangspunt.

Doelstelling collegeprogramma

In het najaar van 2017 is de Kadernota “Fysiek Domein: Publieke Ruimte, je thuis buitenshuis” door de raad vastgesteld met daarin:

- Doel voor de Publieke Ruimte;
Maak samen van de openbare en private ruimte een publieke ruimte, die toekomst-bestendig, veilig en schoon is. Waar mensen graag een onderdeel van willen zijn. Een ruimte die mensen uitnodigt om te bewegen en te verblijven. Zorg voor een thuis buitenshuis.
- Kernpunten om het doel (verder) waar te kunnen maken:
  - Gedeelde en herkenbare ruimte
  - Schoon, heel en veilig
  - Bewust inrichten zorgt voor meerwaarde
  - Ruimte voor initiatief

Dagelijks en groot onderhoud

Groot onderhoud van kapitaalgoederen kost ieder jaar veel geld. Dit is geborgd via jaarlijkse dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen.

De provincie wijst als toezichthouder op de volgende punten:

- Kwaliteitsniveau onderhoud. Er is sprake van een ondergrens wat betreft het onderhoudsniveau: dat is het niveau waarop nog net geen kapitaalvernietiging plaatsvindt. Op dit moment ligt het onderhoudsniveau in Heerhugowaard boven dit niveau.
- Verlaging van het kwaliteitsniveau door uw raad moet leiden tot actualisatie van het bijbehorende beheerplan. Wanneer dit aan de orde is zorgen we daarvoor.
- De stand van de voorziening, de toevoegingen en de onttrekkingen moeten overeenkomen met de benodigde budgetten volgens het beheerplan. Zo niet dan merkt de provincie het aan als een onvolledige of onrealistische raming. Er is een analyse uitgevoerd waarin ambitieniveaus zijn heroverwogen. De resultaten zijn in de Voorjaarsnota 2016 aan uw raad ter besluitvorming voorgelegd.

Aandacht is er met name voor:

- De actualiteit van de onderhoudsplannen. Voor de kapitaalgoederen in de openbare ruimte zijn in 2019 de huidige meerjaren onderhoudsplannen geactualiseerd. Als gevolg van het meerjarenperspectief in deze begroting zijn de financiële gevolgen van deze actualisatie voor de voorzieningen Groot onderhoud (hogere jaardotatie ad. € 303.000) nog niet opgenomen in de begroting 2021 e.v.. Hierdoor ontstaat een risico met betrekking tot het kwaliteitsniveau van het toekomstig onderhoud. Er is op dit moment geen sprake van achterstanden in het beheer en onderhoud.

- Het reserveren van middelen voor de uitvoering van regulier klein en groot onderhoud. Voor dagelijks onderhoud zijn budgetten in de begroting opgenomen en voor groot onderhoud zijn onderhoudsvoorzieningen gevormd.
- Vervangingsinvesteringen wegen, waterwegen en bruggen. Op grond van inspecties wordt vastgesteld welke wegen aan vervanging toe zijn. In het hieronder opgenomen overzicht zijn de budgetten voor beheer, dagelijks en groot onderhoud opgenomen

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2021
Gemeenschappelijke en welzijnsgebouwen	817	621
Verkeerszaken	563	632
Wegen/civiele kunstwerken	6.819	6.859
Straatmeubilair	21	35
Openbare verlichting	1.339	1.378
Straatreiniging	261	270
Sneeuw- en gladheidbestrijding	174	168
Waterhuishouding	436	436
Bermen en bermsloten	86	89
Speelvoorzieningen	494	497
Openbaar groen	3.129	3.251
Riolering	4.771	5.153
Totalen	18.910	19.389

*Uitbreiding areaal

Uitgangspunt is dat voor de groei van het areaal als gevolg van de uitbreiding van de gemeente volledig toereikende onderhoudsbudgetten beschikbaar zijn. Gelet op het meerjarenperspectief in deze begroting is het berekende onderhoudsbudget voor de groei van het areaal (€ 274.000) nog niet opgenomen in de begroting 2021 e.v.. Door het niet toekennen van dit groeibudget ontstaat een risico met betrekking tot het kwaliteitsniveau van het toekomstig onderhoud voor deze nieuwe areaaldelen.

Beleidsvelden

1 Herinrichting/ groot onderhoud wijken (Diverse programma's)

- Rivierenwijk-Zuid: De uitvoering van de herinrichting Rivierenwijk-Zuid is vanwege de aanleg van een warmtenet enige tijd uitgesteld, deze is in het voorjaar 2020 gestart en wordt in 2021 voortgezet. De drainage in de wijk is reeds aangelegd. Ook de werkzaamheden voor de aanleg van het warmtenet zijn in volle gang.
- Stadshart V Basserhof: De uitvoering van werkzaamheden in het kader van de herinrichting Basserhof is voltooid, op enkele groenonderdelen na die niet in de zomer konden worden uitgevoerd. Deze worden begin 2021 opgepakt.
- Stadshart VI: De herinrichting Stadshart VI (achter Cool) is uitgesteld i.v.m. een geplande verbouw van zowel de apotheek als het medisch centrum.

- Overtoom: In 2020 stond het bedrijventerrein De Overtoom in de planning voor groot onderhoud. Dit is vanwege mogelijke ontwikkelingen uitgesteld.
- Molenwijk-Zuidoost: In het laatste kwartaal van 2020 wordt met de voorbereiding van de wijk Molenwijk-Zuidoost begonnen. Hier wordt een participatietraject gestart om gezamenlijk met de bewoners te komen tot een definitief ontwerp. De uitvoering start eind 2021.
- Centrumwaard: Het plan Middenweg Centrumwaard wordt in een groter kader (gebiedsvisie) opnieuw bekeken.

2 Wegen en civiele kunstwerken (Programma 'Verkeer, vervoer en waterstaat')

Kader

- Kadernota Fysiek Domein (juli 2017)

In 2021 zal aan de hand van de inspectieresultaten groot onderhoud uitgevoerd worden aan diverse wegen en kunstwerken.

3 Riolerings (Programma 'Duurzaamheid')

Kader

'Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) 2016 t/m 2020' (RB2015097 d.d. 15 december 2015);

De aanleg en het beheer van de rioleringsvoorzieningen zijn gemeentelijke taken, die hun wettelijke basis hebben in de Wet milieubeheer. In het in 2015 vastgestelde gemeentelijk rioleringsplan (GRP 2016-2020) zijn deze taken opgenomen.

Met de invoering van de Omgevingswet is een gemeentelijk rioleringsplan niet meer verplicht. In 2021 wordt een gemeentelijk rioleringsprogramma

opgesteld om toch verantwoording te kunnen blijven afleggen over de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeentelijke riolerings-, grondwater- en hemelwaterzorg. Dit gemeentelijk rioleringsprogramma is een nieuwe plaatvorm onder de werking van de Omgevingswet en wordt opgesteld samen met de gemeente Langedijk.

Door het uitvoeren van periodieke inspecties wordt de technische staat van het rioolstelsel beoordeeld. Voor het vervangen van de riolering is in het GRP budget gereserveerd.

4 Waterhuishouding (Programma 'Verkeer, vervoer en waterstaat')

Kader

'Waterplan Heerhugowaard 2006-2015' (RB mei 2006).

'Evaluatie Waterplan Heerhugowaard 2006 – 2015 (BW15-0202 juni 2015)'

In samenwerking met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) zou de actualisatie van het Waterplan 2006-2015 worden opgepakt. Er komt echter geen nieuw waterplan. In plaats daarvan wordt een uitgebreide analyse van het polderwatersysteem uitgevoerd op kosten van het hoogheemraadschap, rekening houdend met de doelstellingen uit de EU-kaderrichtlijn water. Indien blijkt dat er maatregelen noodzakelijk zijn, worden te zijner tijd ten aanzien van de uitvoering hiervan afspraken met het hoogheemraadschap gemaakt (trekkerschap, kosten verdeling, e.d.).

5 Openbaar groen (Programma 'Sport, cultuur en recreatie' en openbaar groen)

Kader

'Groenvisie 2020-2040: Groen, tenzij' (CBB200262 d.d. 30 juni 2020) en 'Groenbeleidsplan 2010 - 2015' (RB2010-028 d.d. 23 maart 2010). Het beleidsplan is gecontinueerd (BW16-0055 d.d. 23 februari 2016).

Op het moment van schrijven wordt gewerkt aan een nieuw groenbeleidsplan. Deze zal naar verwachting in de tweede helft van 2020 worden afgerond. Ten behoeve van de intensivering van het groenonderhoud en genoemde maatregelen rondom het bomenbestand, is een bestemmingsreserve (als onderdeel van de reserve Projecten leefomgeving en Voorzieningen) van € 500.000 ingesteld.

6 Gemeentelijke- en welzijnsgebouwen (Diverse programma's)

Kader

Onderhoudsplan 'Gebouwen' (RB2011-007 d.d. 26 april 2011).

In 2019 is het Meerjaren onderhoudsplan gebouwen geactualiseerd. Als gevolg van het meerjarenperspectief in deze begroting zijn de financiële gevolgen van deze actualisatie voor de voorzieningen Groot onderhoud gebouwen (hogere jaardotatie ad. € 110.000) nog niet opgenomen in de begroting 2021 e.v.. Hierdoor ontstaat een risico met betrekking tot het kwaliteitsniveau van het toekomstig onderhoud van het gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed.

In verband met de klimaatdoelstellingen streeft het college naar verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Op welke wijze dit kan worden uitgevoerd laten wij onderzoeken. Bij de uitvoering van dit onderzoek wordt tevens bezien op welke wijze het gemeentehuis van 'gas los' kan worden gemaakt.

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheer- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP 2008) Inrittenbeleidsplan (2016) Gladheidsbestrijdingsplan (2011-2016) Beleidsplan openbare verlichting (2012-2016) Beleid- en Beheerplan VRI gemeente Heerhugowaard (2009) APV / verordeningen	Kadernota fysiek domein (2017) Vaststelling nota ruimtelijke kwaliteit (2016) Ruimtelijke visies CROW-normen en leidraden (beeldkwaliteit) NEN-normen	Wegenbeheerplan (2013-2016) Beheerplan (bijzondere) Kunstwerken & Waterhuishouding (2015-2019) Beheerplan Openbare Verlichting (2014-2017) Straatmeubilair verkeersinstallaties (2013-2017) Beheerplan straatreiniging (2013-2016) Straatmeubilair verkeersinstallaties (2013-2017)
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2016-2020)	Kennisbank Stedelijk Water (Rioned) NEN-normen	Rioolbeheerplan (2013-2017)
Water	Waterplan Heerhugowaard (2008-2015) Klimaattoets (in ontwikkeling i.s.m. hoogheemraadschap) 'Evaluatie Waterplan Heerhugowaard 2006 – 2015 (BW15-0202 juni 2015)'	Waterprogramma 2016-2021 (HHNK) Vaststelling nota ruimtelijke kwaliteit (2016) Ruimtelijke visies	
Groen (incl. sportfaciliteiten) en spelen	Groenvisie 2020-2040: Groen, tenzij Groenbeleidsplan 2010 - 2015 Het beleidsplan is gecontinueerd Beleidsnota Snippergroen (09-02-2019) Speelruimtebeleidsplan (2011-2016) Sportfaciliteiten ondergebracht bij Heerhugowaard Sport N.V.	Kadernota fysiek domein (2017) Vaststelling nota ruimtelijke kwaliteit (2016) Ruimtelijke visies NEN-normen	Groenbeheerplan (2010-2015) Beheerplan spelen (2013-2017)
Gebouwen (incl. onderwijs)	Onderhoudsplan gebouwen (2011-2017)* Geactualiseerd in 2019 en ter behandeling in voorjaarsnota 2020	Kadernota fysiek domein (2017)	

Financiering

Algemeen

Treasury is de beheersing, door sturing en bewaking, van financiële posities en de aan deze posities en stromen verbonden kosten en risico's. Concreet betekent dit voor Heerhugowaard dat de financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden plaats vindt en de rente- en kredietrisico's afgedekt worden. De treasuryfunctie binnen Heerhugowaard dient hierbij uitsluitend de publieke taak en geschiedt binnen de financiële kaders van de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO), waarbij prudent beheer een basisvoorwaarde is. Daarnaast vormen de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO), de wet Houdbare overheidsfinanciën (HOF) en de regeling Schatkistbankieren decentrale overheden het wettelijk kader voor de financiering.

Het treasurybeleid van de gemeente Heerhugowaard is vastgelegd in het Treasurystatuut 2014 (RB2014-009, d.d. 18 februari 2014). Ten behoeve van de korte en lange termijn financieringsplanning wordt gewerkt met een liquiditeitsprognose. Deze prognose geeft inzicht in de financiële inkomsten- en uitgavenstromen en bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een jaarprognose;
- Een meerjarenprognose over een periode van vijf jaar, waarin per jaar een beeld wordt gegeven van de verwachte financiële ontwikkelingen.

De prognose wordt opgebouwd aan de hand van informatie over:

- De lopende exploitatie en het daaruit voortvloeiende meerjarenperspectief;
- Projecten / investeringen;
- Grondexploitaties.

Periodiek wordt deze informatie geactualiseerd waardoor een zo betrouwbaar en duidelijk mogelijk inzicht bestaat in de toekomstige financieringsbehoefte en de wijze waarop in deze behoefte kan worden voorzien.

Huidige financiële positie

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de samenstelling en omvang van de afgesloten vaste geldleningen met een boekwaarde per 1 januari 2021, gebaseerd op de leningenportefeuille van medio september 2020. De huidige leningenportefeuille past binnen de gestelde kaders van het Treasurystatuut 2014. De wettelijke kaders zoals de kasgeldlimiet en de renterisiconorm worden niet structureel overschreden en nieuwe leningen worden afgestemd op de bestaande financiële positie, op de prognose van die positie en op de actuele rentestand.

In juli 2020 is een langlopende lening afgesloten van € 11,5 miljoen tegen een rentepercentage van -0,12% met een looptijd tot en met 2028. Dit betekent dat de gemeente voor deze lening de komende jaren rente ontvangt in plaats van betaalt. Dit betreft de onderste lening in de onderstaande tabel.

<i>Geldgever</i>	<i>type lening</i>	<i>loop tijd</i>	<i>aanvang lening</i>	<i>rente%</i>	<i>oorspronkelijk bedrag</i>	<i>boekwaarde 1-1-2021</i>	<i>boekwaarde 31-12-2021</i>	<i>rentebedrag 2021</i>
Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	25	23-03-2005	4,0650	15.000	6.000	5.400	244
Nederlandse Waterschapsbank	Lineair	25	15-08-2005	3,6149	15.000	6.000	5.400	217
Nederlandse Waterschapsbank	Lineair	25	02-01-2006	3,6849	5.000	2.200	2.000	81
Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	30	15-05-2007	4,6000	15.000	8.250	7.750	371
Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	20	02-07-2008	5,1000	15.000	6.000	5.250	297
Nederlandse Waterschapsbank	Lineair	5	09-03-2017	0,0800	20.000	8.000	4.000	6
Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	8	01-07-2020	-0,1200	11.500	10.222	8.944	-12
Totaal					96.500	46.672	38.744	1.203

In 2021 wordt € 7,9 miljoen afgelost op bestaande leningen. Daarnaast wordt € 1,2 miljoen rente betaald. Het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bovenstaande leningportefeuille bedraagt 2,58%.

Vooruitzichten

De gemeente financiert zich naast de voorgaande langlopende leningen ook gedeeltelijk met kortlopende geldleningen. Begin september 2020 heeft de gemeente een kasgeldlening van € 17,3 miljoen afgesloten tegen een rentepercentage van - 0,40% met een looptijd van ongeveer 1 maand. De rente voor kasgeldleningen is ook negatief. De gemeente ontvangt van de bank rente bij het afsluiten van een kasgeldlening. De verwachting is dat de gemeente zich tot halverwege 2021 zal financieren met kortlopende geldleningen. Afhankelijk van met name het verloop van de investeringen in 2021 en / of wanneer de kasgeldlimiet voor drie achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden, zal het naar verwachting noodzakelijk zijn om in de tweede helft van 2021 een nieuwe langlopende lening af te sluiten.

Hoe ontwikkelt de schuldbalans zich in de komende jaren?

Uit de meerjarenbalans blijkt dat de gemeente de komende jaren een forse financieringsbehoefte heeft en dat de schuldbalans toeneemt. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de gemeente grote investeringen doet in onder andere het stationsgebied, door herfinanciering van de huidige leningenportefeuille en door gedeeltelijke omzetting van de kasgeldlening in een langlopende lening. Om deze liquiditeitsbehoefte te financieren, zal de gemeente de komende jaren meerdere langlopende leningen afsluiten. De dekking van de verwachte rentelasten die voortvloeit uit de financieringsbehoefte is opgenomen in de begroting.

Rentevisie

De tarieven van langlopende leningen zijn gedaald naar historisch lage percentages. Dit komt voornamelijk door de genomen maatregelen van de Europese Centrale Bank (ECB) om de economie te stimuleren, de coronacrisis en de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China. Analisten verwachten per saldo een gelijkblijvend tot licht dalend niveau van de tarieven voor langere rentevaste periodes in de komende periode. Op langere termijn worden wel rentestijgingen verwacht. Voor nieuw aan te trekken langlopende geldleningen gaan wij uit van een rente van 0,5% zonder renteherziening.

De tarieven van kortlopende leningen (1 jaar en korter) zijn ook gedaald naar historisch lage percentages en zijn al tijden negatief. Het 1-maands Euribor tarief (basistarief voor allerlei renteproducten) was in januari 2020 gemiddeld -0,46% en is per september 2020 verder gedaald naar gemiddeld -0,52%. Analisten verwachten voor de komende periode een gelijkblijvend niveau. Op langere termijn wordt wel een rentestijging verwacht.

Verwijzend naar de voorgaande punten is het rentetarief voor het korte geld goedkoper dan dat voor het lange geld. Financiering voor een periode van 1 jaar of minder (kasgeld) heeft daardoor de voorkeur. Er is echter in de wet FIDO een kasgeldlimiet opgenomen. Na overschrijding van deze limiet (maximaal drie kwartalen achtereen) dient de financiering plaats te vinden met lang geld. Door deze situatie is de gemeente genoodzaakt om langlopende leningen aan te trekken.

Renterisiconorm, kasgeldlimiet en schatkistbankieren

Voor de beheersing van de financiële risico's bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen wordt gebruik gemaakt van de instrumenten uit het Treasurystatuut en van de wet FIDO.

Renterisiconorm

Met het renterisico wordt bedoeld op het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten als gevolg van wijzigingen van het rentepercentage op geldleningen en gelduitzettingen. Bij de beoordeling van dit risico wordt gebruik gemaakt van de kasgeldlimiet en van de renterisiconorm. De wet FIDO geeft door middel van de renterisiconorm aan hoe hoog deze renteverhogingen gedurende een boekjaar mogen zijn. Deze norm is een percentage (20%) van het begrotingstotaal voor het betreffende begrotingsjaar. De norm mag in een begrotingsperiode niet worden overschreden. In de onderstaande tabel is de renterisiconorm voor de gemeente becijferd. Uit deze tabel blijkt dat de gemeente de renterisiconorm in 2021 en de daaropvolgende jaren niet overschrijft.

Berekening renterisiconorm		2021	2022	2023	2024
Rente herziening	1.	0	0	0	0
Aflossing	2.	7.928	7.928	3.928	3.928
Renterisiconorm (1 + 2)	3.	7.928	7.928	3.928	3.928
Renterisiconorm	4.	35.531	35.531	35.531	35.531
Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	5a.	27.603	27.603	31.603	31.603
Overschrijving renterisiconorm (3>4)	5b.				
Berekening renterisiconorm 2021					
Begrotingstotaal 2021	4a.	177.098			
Vastgesteld percentage regeling	4b.	20%			
Renterisiconorm 2021	4.	35.420			

Bedragen x € 1.000

Primaire begroting 2021 Gemeente Heerhugowaard

Kasgeldlimiet

Om een grens te stellen aan korte financiering, dat wil zeggen een rentetypische looptijd tot één jaar, is in de Wet FIDO de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. De gemiddelde korte financiering (de netto vlottende schuld) dient per drie maanden getoetst te worden aan de kasgeldlimiet. Hiertoe wordt het gemiddelde genomen van de korte financiering per aanvang van de drie kalendermaanden in een kwartaal. Het doel van de kasgeldlimiet is om het risico van rentefluctuaties voor kort lenen te beperken.

De gemeente Heerhugowaard heeft de kasgeldlimiet de eerste twee kwartalen van 2020 overschreden, maar is het derde kwartaal van 2020 binnen de kasgeldlimiet gebleven. De kasgeldlimiet bedraagt voor 2021 € 15 miljoen.

Berekening kasgeldlimiet	
Begrotingstotaal 2021	177.098
Vastgesteld percentage regeling	8,50%
Kasgeldlimiet 2021	15.035

Bedragen * € 1.000

Schatkistbankieren

Het Rijk heeft schatkistbankieren zonder leenfaciliteit verplicht gesteld voor gemeenten. Dit heeft namelijk een positief effect op de omvang van de overheidsschuld (EMU-schuld). Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden, waaronder gemeenten, al hun liquide middelen en beleggingen aanhouden in de Nederlandse schatkist bij het ministerie van Financiën en niet langer financiële geldmiddelen en vermogen bij private partijen buiten de schatkist houden.

Gemeenten mogen hun overtollige financiën tot een bepaald bedrag buiten de schatkist van het Rijk aanhouden. Voor gemeenten met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000,-. Voor de gemeente Heerhugowaard bedraagt het drempelbedrag in 2021 € 1.325.000,-. Wanneer de gemeente verwacht in een kwartaal gemiddeld meer overschotten te hebben dan € 1.325.000,-, dient een gedeelte tijdelijk bij het Rijk te worden ondergebracht. In 2020 heeft de gemeente regelmatig gebruik gemaakt van het verplichte schatkistbankieren.

Rentetoerekening

Artikel 13 van de BBV schrijft voor dat de paragraaf Financiering inzicht moet geven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. In onderstaande tabel vindt u deze gegevens.

Rentetoerekening Begroting 2021	
Saldo externe rente lasten en baten	-1.549.000
Rente over eigen vermogen	-1.753.141
Totale netto rentelasten op taakveld Treasury	-3.302.141
Doorbelaste rente naar grondexploitaties	470.000
Doorbelaste rente naar activa	2.904.518
Renteresultaat op taakveld Treasury	72.377

Bedrijfsvoering

De overheadfunctie is dienstbaar aan de gemeente als geheel.

Bij de ontwikkeling van de organisatie hoort dat overhead het directe proces ondersteunt. Daarmee is overhead een onlosmakelijk deel van de organisatie. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- effectief en efficiënt ondersteunen van de realisatie van de beleidsprogramma's;
- rechtmatig uitvoeren van het beheer en beleid;
- transparant inzicht in de omvang en samenstelling van de overhead.

De overheadfunctie wordt vanaf 2020 uitgevoerd door de werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard.

De kernpunten op het gebied van bedrijfsvoering zijn:

1. HRM.
2. Juridische kwaliteit.
3. Informatievoorziening en automatisering
4. Budgetcyclus en risicomanagement.
5. Communicatie

Organisatieontwikkeling 2021 en verder

De basis voor de nieuwe werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard is in het bedrijfsplan beschreven. Een werkorganisatie met een moderne en innovatieve dienstverlening. Vanuit deze werkorganisatie wordt sinds 1 januari 2020 gewerkt aan het voorbereiden van een bestuurlijke fusie. Het fusieproces doet een tijdelijk extra beslag op de beschikbare ambtelijke capaciteit. Naast het fusieproces zal de normale dienstverlening op orde moeten blijven.

Extra middelen zullen nodig zijn. Zowel voor het fusieproces als het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen. Het is van belang dat de ambities in de pas blijven lopen met de beschikbare middelen.

Datagedreven werken

Onze ambitie is om maatschappelijke en organisatorische vraagstukken met behulp van data aan te pakken. Voorbeelden van vraagstukken zijn het verbeteren van dienstverlening, bestrijding van ondermijning, de energietransitie en woningbouw. Bij de aanpak van deze vraagstukken gebruiken wij de beschikbare data om de gemeente in staat te stellen meer doelgericht, vollediger en adequaat beslissingen te nemen. Om dit te bereiken zal worden ingezet op een verdere ontwikkeling van datagedreven werken binnen de organisatie en specifiek op een verdere professionalisering van het Datalab.

Personeel en organisatie

Op 1 januari 2020 is de werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard van start gegaan. Het bestuur van de Werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard legt haar eigen begroting aan de raad voor om een zienswijze in te dienen. De begroting wordt daarna door het bestuur van de WLH vastgesteld. Deze begroting behelst met name de personeelskosten, ICT en kosten van huisvesting. Hier zullen ook de personele cijfers in worden verantwoord.

De verschillende vakgebieden binnen HR zijn van start gegaan met de harmonisatie van de werkprocessen. Dit vraagt naast de reguliere dienstverlening extra inzet van het personeel. De corona-crisis zorgde voor een extra uitdaging die snel en innovatief door de werkorganisatie is opgepakt. Thuiswerken is vooralsnog de nieuwe norm geworden. Alleen de noodzakelijke bedrijfsprocessen vinden nog op locatie plaats.

In 2021 gaat HRM zich richten op de volgende opgaven:

- het verder professionaliseren van P-control en het HR ontwikkelcentrum;
- uitvoering geven aan de personele aspecten van de bestuurlijke fusie;
- het maken van een verdiepingsslag in de fijnstructuur van de werkorganisatie;
- in samenwerking met financiën opzetten van een dashboard met (financiële) kengetallen;
- het doorontwikkelen van het HR beleid en personele regelingen/arbeidsvoorwaarden.

Organisatie	WLH	Heerhugowaard	Langedijk
Begroting	2021	2021	2021
Aantal fte's	583	392	191

Alle medewerkers (behalve bestuur en griffie) zijn in dienst van de WLH. Hierdoor is fysiek onderscheid naar kosten de gemeente Langedijk of de gemeente Heerhugowaard maken niet meer mogelijk. In bovenstaande tabel wordt het aantal fte voor Heerhugowaard en Langedijk op basis van verdeelsleutel getoond.

verzuim	realisatie	realisatie	begroting	begroting	begroting
	2017	2018	2019	2020	2021
Verzuimpercentage	4,67%	4,96%	3,50%	3,50%	3,50%
Meldingsfrequentie	0,7	1,0	1,0	1,0	1,0

Juridisch

Juridische kwaliteit

Juridische kwaliteitszorg heeft tot doel om op het juridische taakveld tot verbetering van de bedrijfsvoering (thans in de WLH ondergebracht) te komen. De vakafdelingen in de WLH hebben hierin een eigen verantwoordelijkheid en waar nodig vindt ondersteuning vanuit de centrale afdeling BJZ plaats. In 2020 is in de WLH begonnen met accounthoudersgesprekken tussen BJZ en de vakafdelingen. Daarin wordt periodiek overleg gevoerd over risico's en actiepunten. In 2021 wordt dat verder uitgebouwd, met als doel de organisatie in de opmaat naar de herindeling juridisch in control te hebben en te houden als onderdeel van integrale control.

Bij het ontwerp en aanpassen van regelingen wordt gezorgd dat juristen vooraan in het proces hun rol hebben. Bestuurlijke stukken worden inhoudelijk getoetst om te monitoren waar extra aandacht en scholing gewenst is. Ook de bezetting van de juridische functies blijft een aandachtspunt. De adviezen en bevindingen van de commissie bezwaarschriften vormen een belangrijke toetssteen voor de juridische kwaliteit van de organisatie.

Integriteit

Integriteit binnen de ambtelijk en bestuurlijke wereld is een belangrijk goed. In de WLH krijgt dit onderwerp nadrukkelijk de aandacht, voortbouwend op de ervaring en ontwikkeling van de afgelopen jaren. Verschillende regelingen, protocollen en werkwijzen van de twee gemeenten zijn in 2020 reeds geharmoniseerd.

- Er worden verbeteringen aangebracht bij de processen Inkoop & Aanbesteding en Werving en Selectie. Deze verbeteringen zullen (uiterlijk) 2021 zijn gerealiseerd.
- Een nieuwe ambtelijke gedragscode en sanctiebeleid wordt eind 2020 aan het bestuur WLH aangeboden en dat zal ook het startpunt zijn voor bewustmaking van de normen vanaf 2021.

- Instrumenten zoals morele oordeelsvorming (7-stappen-methodiek) blijven gebruikt worden als hulpmiddel om tot moreel juiste afwegingen te komen. Nieuwe medewerkers zullen in deze methodiek worden getraind en in het inwerkprogramma wordt ook aandacht besteed aan de gedragscode en het voorkomen van ondermijning.
- De gedragscodes voor burgemeester en wethouders zal vorm krijgen in het deelproject harmonisatie van het project bestuurlijke fusie.
- De raad zal vanuit de griffie in 2021 een nieuwe gedragscode ter vaststelling voorgelegd krijgen (raadseigen producten).

ICT en informatiebeveiliging

Informatievoorziening

Voor 2021 heeft I&A een belangrijke en grote veranderopgave in te vullen. De integratie van de vele applicaties is randvoorwaardelijk voor een geslaagde bestuurlijke fusie van Langedijk en Heerhugowaard. De nieuwe gemeente Dijk en Waard kan dan per 1 januari 2022 van start met passende I&A functionaliteit en dito ondersteuning. De aanpak hiervan op hoofdlijnen is verwoord de roadmap I&A 2020 – 2022. Naast de I&A-activiteiten voor de realisatie van de bestuurlijke fusie bevat de roadmap ook projecten voor de invoering van de Omgevingswet, het verbeteren van de Dienstverlening, het inrichten Zaakgerichtwerken en professionaliseren van Gegevensmanagement. Totaal bevat de roadmap circa 100 projecten uitgevoerd in 5 sporen; Dienstverlening, Fusie, Zaakgerichtwerken, Omgevingswet en Gegevens. De kosten voor het uitvoeren van deze projecten zijn gedekt in de begrotingen van Langedijk en Heerhugowaard.

Naast alle projecten zal de I&A-beheerorganisatie van de WLH met de focus op de bestuurlijke fusie haar processen en organisatie-inrichting verder professionaliseren.

De markttrend is dat veel nieuwe software nog uitsluitend in een Cloud variant beschikbaar is. Hierop wordt verder ingezet. Contractmanagement en regievoering op projecten zal een prominentere positie krijgen binnen I&A, hierop worden verbeterlagen uitgevoerd.

Informatiebeveiliging & Privacy

De informatiebeveiligingsaanpak is er enerzijds op gericht om de weerbaarheid van de organisatie te vergroten en anderzijds op het bevorderen van de weerbaarheid van inwoners en ondernemers tegen cybercrime. Zoals de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid immers heeft vastgesteld heeft

de digitale dreiging een permanent karakter en kunnen cyberincidenten leiden tot maatschappij-ontwrichtende schade. Onze ambitie is om de risico's op de drie pijlers van informatiebeveiliging (beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid) te beheersen. Voor het vergroten van de weerbaarheid van de organisatie is het in de eerste plaats van belang dat basismaatregelen zijn getroffen die eerste barrières opwerpen tegen aanvallen, schade beperken en herstel eenvoudiger maken wanneer incidenten zich toch voordoen. Deze basismaatregelen zijn opgenomen in de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO), waarbij op basis van risicomanagement passende maatregelen dienen te worden bepaald. Het bevorderen van de weerbaarheid van inwoners en ondernemers is opgenomen in de Kadernota Integrale Veiligheid 2019-2023.

De aandacht voor privacy gaat hand in hand met die voor informatiebeveiliging. De privacywet die in 2018 in werking is getreden, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), heeft het immers al in de naam opgenomen: gegevensbescherming. De maatregelen om die (persoons-)gegevens te beschermen komen voort uit de BIO.

Voor 2021 zullen de geprioriteerde beveiligingsmaatregelen worden geïmplementeerd die worden vereist vanuit de BIO. Onderdeel hiervan is het verder vergroten van de kennis en vaardigheden bij alle medewerkers middels een gemeentebreed bewustwordingsprogramma op het gebied van informatieveiligheid en privacy.

Budgetcyclus en risicomanagement

Onderzoeken ex artikel 213 a van de Gemeentewet

In 2003 is de 'Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Heerhugowaard' vastgesteld. Deze verordening verplicht het college tot het periodiek verrichten van onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur. Het gaat hierbij dus om zelfonderzoek. Tot op heden is onze aanpak dat de beperkt beschikbare onderzoekscapaciteit 'slim' wordt ingezet. Dat houdt in dat we geen separate onderzoekstrajecten opstellen, maar aanhaken bij trajecten die om andere redenen, bijvoorbeeld bestuurlijke prioriteit of kwaliteitsverbetering, toch al voorgenomen zijn.

Communicatie/ Participatie / Actief Burgerschap

Inleiding

De verhoudingen tussen inwoners, instellingen en overheid zijn veranderd. De gemeente bouwt aan relaties om meer ruimte te kunnen geven aan maatschappelijke initiatieven. De inwoners voelt zich meer betrokken en staat centraal.

De afdeling communicatie ondersteunt de organisatie om verbinding te blijven leggen met de inwoners. Visie en beleid goed overbrengen naar de buitenwereld is hier onderdeel van. Een consistent en duidelijk verhaal naar buiten, zodat de inwoners weten welke keuzes de raad en het college hebben gemaakt en wat de beoogde doelen zijn.

Participatietrajecten

Grote trajecten zoals het komen tot een visie Centrumwaard, het aardgasvrij maken van de Rivierenwijk, worden ondersteund door de afdeling. Dit naast kleinere, maar zeker net zo belangrijke trajecten als bijvoorbeeld het plaatsen van de juiste speeltoestellen en het aanleggen van een skatebaan.

Bestuurlijke fusie

In het traject naar de fusie speelt communicatie haar rol: communicatie over de fusie, ondersteunen bij het maken van een strategische visie, ontwikkelen van een nieuwe huisstijl en begeleiden van de participatietrajecten rondom verschillende onderdelen van de fusie, zoals het kernenbeleid.

Intern

Daarnaast heeft communicatie een adviserende en ondersteunende rol bij de organisatieontwikkeling. Er wordt meer ingezet op interne communicatie om de saamhorigheid te versterken na de ambtelijke fusie en de integrale samenwerking te verbeteren.

Verbonden partijen

Inleiding

Deze paragraaf bevat een nadere beschouwing op de verbonden partijen. Met verbonden partijen worden publiek-, of privaatrechtelijke organisaties bedoeld waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Een gemeente heeft een financieel belang wanneer deze middelen ter beschikking stelt die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/ of als financiële problemen bij verbonden partijen kunnen worden verhaald op de deelnemende gemeente.

Overeenkomstig artikel 15 van het BBV bevat deze paragraaf een visie van het college op de verbonden partijen in relatie tot de doelstellingen zoals zijn opgenomen in de begroting 2020 van de verbonden partijen. Voorts treft u in deze paragraaf (eveneens conform artikel 15, BBV) voor elke verbonden partij onder meer nadere informatie aan over:

- de voorgenomen (beleids-)resultaten;
- de beleidsmatige ontwikkelingen bij iedere verbonden partij;
- het gemeentelijk financieel belang in iedere verbonden partij.

De bepalingen en richtlijnen uit de vernieuwde Notitie Verbonden partijen (oktober 2016) van de Commissie BBV gelden sinds het begrotingsjaar 2018.

Kader

Gemeenschappelijke regelingen voeren beleid en beheer uit op gemeentelijke terreinen. Er wordt voor een gemeenschappelijke regeling gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen dan wel niet doeltreffend kan uitvoeren. Wettelijke voorschriften zijn ook een belangrijke reden voor het vormen van een gemeenschappelijke regeling. De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort uit de van oudsher maatschappelijke belangen die door deze vennootschappen worden nagestreefd.

Op 23 februari 2016 heeft uw raad de kadernota ‘Verbonden partijen’ (RB2016-137) vastgesteld. In de kadernota zijn spelregels uitgewerkt die gelden voor de verschillende fasen (oprichting, beheersing, evaluatie en beëindiging) van een verbonden partij.

Op grond van artikel 35 van de ‘*Wet gemeenschappelijke regelingen*’ worden de raden in de mogelijkheid gesteld om bij de ontwerpbegroting van de gemeenschappelijke regelingen een zienswijze naar voren te brengen.

In het licht van het vorenstaande willen we het onderzoek “Grip op verbonden partijen”, dat de Rekenkamer Heerhugowaard op verzoek van uw Raad uitvoert, ook benoemen. Deze is nog niet in uw raad besproken.

Visie van de gemeente op samenwerking

Cruciale vraag bij het aangaan van samenwerkingsverbanden is: Waarom is bestuurlijke samenwerking eigenlijk nodig? Het antwoord op deze vraag is de publieke meerwaarde. De taken kunnen soms binnen de kaders van de wet efficiënter, effectiever met meer expertise en burgersvriendelijk in een samenwerkingsvorm worden georganiseerd. Aan realisatie van publieke meerwaarde kunnen meerdere redenen ten grondslag liggen, zoals kosten verbonden aan publieke taken, specialistische kennis die nodig is voor de uitvoering van die taken, gemeentegrenzen die worden overschreden en versterking van de bestuurskracht richting andere partijen.

Verbonden partijen kunnen daarbij worden ingezet als instrument voor het behalen van gemeentelijke doelstellingen als de voor- en nadelen van dit instrument gunstig uitvallen ten opzichte van de voor- en nadelen van andere uitvoeringsinstrumenten.

Ook kunnen verbonden partijen worden ingezet als instrument voor het behalen van in het collegeprogramma of de programmabegroting opgenomen maatschappelijke doelstellingen.

Verbonden partijen kunnen worden aangegaan op diverse beleidsterreinen.

De gemeente werkt alleen regionaal samen als dit in termen van resultaten voor de gemeente meerwaarde heeft. Slechts in die gevallen waarin sprake is van een wettelijke verplichting tot samenwerking, wijkt de gemeente af van dit principe.

Beheer verbonden partijen

Met het op afstand zetten van één of meerdere taken van de gemeente Heerhugowaard in verbonden partijen, moet de gemeente het toezicht op verbonden partijen inrichten. De ene verbonden partij brengt meer risico's met zich mee dan de andere partij, waardoor het benodigde toezicht per verbonden partij verschilt.

Een van de beheersinstrumenten voor de verbonden partijen betreft het periodiek inventariseren van de risico's. Hiermee is in de loop van 2016

gestart. De risico-inventarisatie wordt uitgevoerd aan de hand van een vragenlijst waarin de risico's worden beoordeeld op 7 deelgebieden:

Omgeving

Welke ontwikkelingen (wet- en regelgeving, afzetmarkt) worden vanuit de omgeving verwacht die van invloed zijn op de verbonden partij?

Politiek bestuurlijk belang

Wat is de invloed van de organisatie op de politieke en maatschappelijke omgeving. In hoeverre is de verbonden partij afhankelijk van de (financiële) bijdrage vanuit de deelnemers in de verbonden partij?

Governance

Hoe is de directie/bestuur van de verbonden partij ingericht? In hoeverre ontvangt de deelnemer van de verbonden partij tijdig signalen vanuit de organisatie en wat is de mate van invloed die een deelnemer op de organisatie kan uitoefenen?

Financieel belang

Hoe is het financiële (meerjaren)perspectief voor de verbonden partij?

Organisatie

In hoeverre is de verbonden partij (organisatorisch) in staat om snel te anticiperen op ontwikkelingen, staat ze open voor aanbevelingen vanuit de deelnemers en voert ze andere taken uit, naast de taken die voortvloeien uit de oprichtingsakte van de verbonden partij?

Control en kwaliteit

In hoeverre is de administratieve organisatie en interne controle binnen de verbonden partij op orde? En hoe is de controlefunctie gepositioneerd binnen de organisatie en is ze een stabiele factor?

Flexibiliteit In hoeverre is de organisatie (financieel) in staat snel te anticiperen op ontwikkelingen?

Gemeenschappelijke regelingen

Cocensus			
Bestuurlijk			
Vestigingsplaats	Hoofddorp		
Openbaar belang	Het uitvoeren van de werkzaamheden met betrekking tot de gemeentelijke belastingen.		
Vertegenwoordiging	Het bestuur is samengesteld uit een Dagelijks Bestuur (DB) en een Algemeen Bestuur (AB). Het DB vergadert vijf keer per jaar. Twee van deze vergaderingen worden opgeschaald tot een AB-vergadering, met name om de Jaarrekening en de Begroting vast te stellen. Wethouder B. Fintelman is lid van het Dagelijks Bestuur.		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 200	31-12-2019	€ 205
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 4.176	31-12-2019	€ 7.540
Resultaat 2019	€ 99		
Bijdrage 2021	€ 895		
Overig			
Risico's	Bezwaren ingediend door de No Cure No Pay bureaus		
Ontwikkelingen	Nieuwe centrale huisvesting per 1 april 2021; Invoering nieuwe waarderingssystematiek op basis van vierkante meter in plaats van kubieke meters in 2021 ten behoeve van aanslagoplegging 2022; Mogelijke voorstellen vanuit Rijk voor herziening belastingstelsel: denk aan introductie ozb gebruikers woningen; Ontwikkeling SOR: Samenhangende Objecten Administratie: basisadministratie waarin alle subadministratie (BAG, WOZ,BGT, Kadaster e.d) zijn ondergebracht		

GGD Hollands Noorden

Bestuurlijk

Vestigingsplaats	Alkmaar		
Openbaar belang	<p>De GGD Hollands Noorden</p> <ul style="list-style-type: none"> - bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord. - bewaakt door de gezondheidsrisico's en -onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden. - beschermt tegen bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting. - bevordert individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van de gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg. <p>Deze doelstelling leidt tot de volgende hoofdtaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ondersteuning van gemeenten bij realisatie en uitvoering van lokaal gezondheidsbeleid; -uitvoering van wettelijk opgelegde taken zoals: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, jeugdgezondheidszorg, publieksvoorlichting en gezondheidsbevordering. 		
Vertegenwoordiging	De raad van elke deelnemer wijst een lid van het algemeen bestuur aan. Wethouder A.M. Groot is namens Heerhugowaard lid van het algemeen bestuur.		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 241	31-12-2019	€ 1.600
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 12.542	31-12-2019	€ 15.448
Resultaat 2019	€ 1.373		
Bijdrage 2021	€ 2.172		
Overig			
Risico's	<p>Het Coronavirus heeft naar verwachting ook gevolgen op de organisatie en de begroting van de GGD HN voor 2021. Er moet rekening gehouden worden met extra kosten voor de uitvoering van de wettelijke taak op het gebied van infectieziektebestrijding en de maatregelen om de uitvoering van de reguliere (en kritische) GGD processen te borgen. De verwachting is dat ook in 2021 inkomsten uit bijvoorbeeld reizigersvaccinaties gaan dalen.</p> <p>Het rijk heeft toegezegd om Corona-gerelateerde kosten die de GGD maakt te vergoeden. Omdat daarbij op voorhand niet helder is wat hier precies onder valt, heeft het Algemeen Bestuur van de GGD besloten tot de vorming van een bestemmingsreserve corona van €</p>		

	284.000 onder voorwaarde dat deze alleen bedoeld is voor de kosten als gevolg van de coronacrisis die niet of niet geheel door het rijk worden vergoed en dat een eventueel positief saldo van deze reserve op 31 december 2021 terugvloeit naar de gemeenten.
Ontwikkelingen	De GGD kiest met de nieuwe indeling van de programmabegroting 2021 in focuslijnen voor een integrale werkwijze. De focuslijnen zijn: 1) Gezond opgroeien, 2) Gezond ouder worden, 3) Meedoen naar vermogen, 4) Gezonde leefomgeving. Speerpunten waar de GGD HN in 2021 op inzet zijn onder meer: Versterken van de ketenzorg rond het thema Veilig Thuis, Versterken van de participatie van ouderen in lokale netwerken rond preventief ouderenbeleid, het project Supranet Community / 113 online, gericht op suïcidepreventie, preventie van psychische kwetsbaarheid en versterken van weerbaarheid en levenslust, bouwen van een netwerk van partners rond omgevingsvraagstukken (gezondheidsbeleid, sociaal domein, ruimtelijke ordening)

Halte Werk			
Bestuurlijk			
Vestigingsplaats	Alkmaar		
Openbaar belang	Het uitvoeren van de Participatiewet en daaraan verwante regelingen, waaronder inkomensondersteuning en schuldhulpverlening.		
Vertegenwoordiging	Het bestuur wordt gevormd door één collegelid per gemeente. Wethouder B. Fintelman is de vertegenwoordiger van Heerhugowaard.		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 0	31-12-2019	€ 0
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 6.493	31-12-2019	€ 5.389
Resultaat 2019	€ 16		
Bijdrage 2021	€ 3.266		
Overig			
Risico's	<p>De pilots 'Mens in beeld', 'Vergroten mogelijkheden vergunninghouders' en 'Uitwisseling van kennis en ervaring en creëren van doorzettingsmacht rond een integrale aanpak in complexe zaken' moeten uitwijzen wat de meerwaarde is van een gezamenlijke werkwijze. Berenschot geeft aan dat deze bedrijfsmatige voordelen er zeker zijn en daarom gaat de samenwerking door.</p> <p>Veel zelfstandig ondernemers doen een Tozo-aanvraag. Ook neemt het aantal aanvragen voor bijstandsuitkeringen toe, maar re-integratie ligt grotendeels stil. De impact van de corona-maatregelen op Halte Werk is groot. De maatregelen rondom het Coronavirus hebben impact op de uitvoeringskosten. Halte Werk zal deze kosten doorbelasten aan de deelnemende gemeenten, i.v.m. het niet hebben van eigen vermogen. Weliswaar krijgt de gemeente een vergoeding vanuit het rijk maar het is nog onduidelijk of dat voldoende is om alle gevolgen op te vangen.</p>		

Ontwikkelingen	<p>De ontwikkelingen zijn als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In 2021 wordt een businessplan uitgewerkt om tot het beste scenario van uitvoering van de participatiewet te komen. Dit betreft een verdergaande regionale samenwerking Halte Werk, de BUCH werkorganisatie en het WNK. De samenwerking moet leiden tot een toekomstbestendige en robuuste infrastructuur voor de uitvoering voor alle taken op het gebied van werk&inkomen, minimabeleid, schuldhulpverlening, WerkgeversServicepunt, re-integratie en begeleiding naar/bij werk; 2. Halte Werk zal een aantal nieuwe wetgevingen per 1/1/2021 uitvoeren; de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Breed offensief, Nieuwe wet inburgering; 3. De dienstverlening van het jongerenloket wordt verder geïmplementeerd om te komen tot een integrale aanpak voor kwetsbare jongeren van 16 tot 27 jaar. Dit is een regionaal project;
----------------	---

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)			
Bestuurlijk			
Vestigingsplaats	Hoorn		
Openbaar belang	Het gezamenlijk uitvoeren van milieutaken in het samenwerkingsgebied.		
Vertegenwoordiging	Deelnemers zijn de 19 gemeenten uit de kop van Noord-Holland en de provincie Noord-Holland. Er is een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Wethouder A.M Groot zit in het algemeen bestuur en ook in het dagelijks bestuur.		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 2.595	31-12-2019	€ 3.142
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 4.118	31-12-2019	€ 4.966
Resultaat 2019	€ 32		
Bijdrage 2021	€ 662		
Overig			
Risico's	De risico's die onderkent zijn betreffen: Geen evenementen door corona-effecten; Vertraging van locatieontwikkelingen; Geen steun voor de visie; Bependingen door regelgeving Stikstof-PFAS; Calamiteit bij grote evenementen; Onvoldoende vertrouwen in GAB/RNH; Faillissementen – dubieuze partners		
Ontwikkelingen	Geen specifieke ontwikkelingen te noemen.		

Recreatieschap Geestmerambacht

Bestuurlijk

Vestigingsplaats	Haarlem
Openbaar belang	- het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van openluchtrecreatie; - het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; - het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op deze functies.
Vertegenwoordiging	Het algemeen bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van aan de regeling deelnemende gemeenten. Heerhugowaard wordt vertegenwoordigd door (DB lid) wethouder A.M. Groot en (AB lid) wethouder J. Does
Rechtsvorm	Openbaar lichaam
Financieel	x € 1.000

Eigen vermogen 01-01-2019	€ 8.318	31-12-2019	€ 7.370
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 245	31-12-2019	€ 205
Resultaat 2019	€ 0		
Bijdrage 2021	€ 119		

Overig

Risico's	Onderkende risico's: Geen evenementen door corona-effecten; Vertraging locatieontwikkelingen; Geen steun voor de visie; Beperkingen door regelgeving Stikstof-PFAS; Calamiteit bij grote evenementen; Onvoldoende vertrouwen in GAB/RNH; Faillissementen – dubieuze partners
Ontwikkelingen	Te verwachte ontwikkelingen 2021: Transitieplan Geestmerambacht uitvoeren en het verder (door)ontwikkelen van Geestmerambacht, de Groene Loper en het Park van Luna op basis van de vastgestelde visie (2020); In het kader van Natuurnetwerken Nederland het in HAL-verband verder uitwerken van de regionale routestructuren. Om daarmee de balans te borgen tussen natuur- en recreatieontwikkeling; Verduurzamen van het beheer en extra inkomsten realiseren, onder andere via permanente locatieontwikkelingen; Bestuurlijke fusie Heerhugowaard en Langedijk en het ontwikkelen van een nieuwe toezichthouderstructuur. Bereiken van een structureel financieel evenwicht.

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Bestuurlijk

Vestigingsplaats	Alkmaar
Openbaar belang	Het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historisch bronnenmateriaal en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar te maken voor een breed publiek
Vertegenwoordiging	Het algemeen bestuur bestaat uit zoveel leden als het aantal deelnemers aan deze regeling. Wethouder B. Fintelman zit namens gemeente Heerhugowaard in het algemeen bestuur.
Rechtsvorm	Openbaar lichaam
Financieel	x € 1.000

Eigen vermogen 01-01-2019	€ 303	31-12-2019	€ 422
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 1.325	31-12-2019	€ 976
Resultaat 2019	€ 135		
Bijdrage 2021	€ 202		

Overig

Risico's	<p>De volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden 2. Risico's bij ontwikkeling e-depotvoorziening 3. Risico op gevolgen corona-crisis <p>Het Regionaal Archief beschikt over voldoende weerstandsvermogen om de huidige risico's voor 2021 te dekken, maar voor de periode erna is het niet duidelijk of voldoende weerstandsvermogen aanwezig is.</p>
Ontwikkelingen	<p>Het project e-depot verloopt volgens planning en het streven is om binnen enkele jaren alle bij de GR-aangesloten overheden hierop aan te sluiten.</p> <p>Heerhugowaard is samen met Langedijk en Den Helder bezig om de videotulen van de raads- en commissievergaderingen via een pilot in het e-depot op te slaan. Het doel is dat een duurzame archivering van deze permanente te bewaren archiefbescheiden verzekerd is.</p>

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Bestuurlijk

Vestigingsplaats	Alkmaar
Openbaar belang	Minder leed en schade door een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie.
Vertegenwoordiging	De raad van elke deelnemer wijst een lid van het algemeen bestuur aan. Burgemeester A.B. Blase is namens Heerhugowaard lid van het algemeen bestuur.
Rechtsvorm	Openbaar lichaam

Financieel

x € 1.000

Eigen vermogen 01-01-2019	€ 5.010	31-12-2019	€ 5.327
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 53.311	31-12-2019	€ 51.688
Resultaat 2019	€ 486		
Bijdrage 2021	€ 3.291		

Overig

Risico's	<p>De gemeenschappelijke regeling is financieel afhankelijk van een rijksbijdrage en de bijdrage van de deelnemende gemeenten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden 2. Risico's bij ontwikkeling e-depotvoorziening 3. Risico op gevolgen corona-crisis
----------	---

Ontwikkelingen	<p>Het coronavirus heeft voor het boekjaar 2020 en mogelijk ook voor het jaar 2021 een nog niet in te schatten (financiële) impact op de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio zal haar capaciteit en financiële middelen in eerste instantie blijven toeleggen op de uitvoering van haar primaire taak voor de brandweer, ambulancezorg, risico- en crisisbeheersing, GHOR, de meldkamer en zorg en veiligheid en de kritische bedrijfsvoeringsprocessen.</p> <p>Begin 2021 zal meer duidelijkheid zijn over fase 1 Brandweer 360. Brandweer 360 is een project van de VR met een geheel nieuwe kijk op brandweezorg. Het wordt een transitie van de repressieve kant naar de preventieve kant. Dit zal vragen om een andere inzet en competenties van personeel. Maar ook een mogelijk andere inzet van middelen zoals voertuigen en kazerne invulling.</p> <p>Fase 1 omvat het gebied dat bediend wordt door in ieder geval de posten Langedijk, Koedijk, Heerhugowaard Centrum en De Noord en Obdam. Bij deze posten speelt een aantal vraagstukken zoals het dichtgaan van de post Langedijk door herbestemming van het gebouw, de beperkte toegevoegde waarde van de post Koedijk en de personele bezetting en operationele invulling bij een aantal van de overige posten.</p> <p>Het is van belang dat de gemeente voor de bouw van de nieuwe brandweerkazerne samen optrekt met de VR. Indien de gemeente een eigen keuze wil maken over de plek en de uitvoering dan komen de kosten voor rekening van de gemeente.</p>
----------------	---

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI)

Bestuurlijk

Vestigingsplaats	Alkmaar		
Openbaar belang	De gemeenschappelijke belangen van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling te behartigen met betrekking tot een doelmatige en milieu hygiënisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen. De VVI is aandeelhouder van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC) en bezit 529 aandelen.		
Vertegenwoordiging	Het Openbaar Lichaam Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten: Alkmaar, BUCH, Heerhugowaard, Langedijk en Wormerland. De VVI is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC). HVC is in eigendom van ca. 44 gemeenten en 6 waterschappen. Van de in totaal 2.914 uitgezette aandelen zijn er 484 stuks in bezit bij de VVI gemeenten. De gemeente Heerhugowaard beschikt over ca. 85 aandelen ad € 45,45. Het aantal aandelen wijzigt jaarlijks, omdat toewijzing van aandelenpakketten plaatsvindt op basis van het aantal inwoners van de VVI-gemeenten. Het bestuur is samengesteld uit een Dagelijks Bestuur en een Algemene Raad. Wethouder A.M. Groot is lid van het dagelijks bestuur.		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 24	31-12-2019	€ 24
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 1.760	31-12-2019	€ 847
Resultaat 2019	€ 0		
Bijdrage 2021	€ 2.116		

Overig

<p>Risico's</p>	<p>Het risicoprofiel van de VVI is laag. De verbintenis en verplichtingen tussen de gemeente en de VVI zijn beperkt in (financiële) omvang. Dit maakt uittreden en verder gaan als kleine zelfstandige aandeelhouder van HVC tot een reële mogelijkheid. De kracht van de VVI zit in het verbinden van deelnemers en het faciliteren van het platform dat dit mogelijk maakt. De deelnemers zijn zelfstandig in hun beleidskeuzes.</p> <p>De VVI heeft geen personeel in dienst. Ondersteuning wordt bij HVC ingehuurd. De financiële bijdrage vanuit de gemeente Heerhugowaard aan de VVI (als organisatie) is beperkt (ca. € 6.500 per jaar).</p> <p>Het feit is wel dat de VVI aandeelhouder is van HVC. Hier zitten financiële verplichtingen aan vast (via ballotageovereenkomst). Zo staan aandeelhouders gezamenlijk garant voor de exploitatie van HVC door onderlinge verrekening van een eventueel nadelig saldo, op het moment dat het eigen vermogen niet langer toereikend is (art. 7 van overeenkomst).</p> <p>De aandeelhouders staan garant voor de leningen van HVC en de door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgestelde financieringsstructuur (art. 9 van overeenkomst).</p> <p>Van een hoofdelijke garantstelling per aandeelhouder is sinds eind 2017 geen sprake meer. Iedere aandeelhouder staat garant naar rato van de aandelen.</p> <p>Alle gemeentelijke aandeelhouders (aandeelhouder A) staan op deze manier samen garant voor een leningen totaal van 650 miljoen (stand 2020)</p> <p>Over de uitstaande leningen wordt jaarlijks 1% provisie afgedragen aan de aandeelhouders.</p> <p>Dit wordt via de VVI verdeelt naar rato van het aantal inwoners.</p>
<p>Ontwikkelingen</p>	<p>"Afval is grondstof" en de "circulaire economie" zijn zaken die in 2021 binnen de VVI en HVC verder worden doorgevoerd. De beleidsinmenging van de VVI binnen de gemeente is zeer beperkt. Binnen de begroting / kadernota is één algemeen doel opgenomen "het behartigen van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeente verkregen afvalstoffen". Er zijn verder geen meetbare grootheden of andere beleidsambities opgenomen. Via de reguliere overleggen (ambtelijk en bestuurlijk) de daaruit volgende acties wordt het algemene doel vormgegeven binnen de VVI en indien gewenst doorgezet naar de deelnemende gemeente. Een ander belangrijk onderdeel waar HVC en in die zin de VVI zich de komende jaren voor gaan inzetten en besluiten over nemen is het project "Van gas los".</p>

Werkorganisatie Langedijk en Heerhugowaard

Bestuurlijk

Vestigingsplaats	Heerhugowaard		
Openbaar belang	Het in stand houden van een gezamenlijke ambtelijke werkorganisatie van de gemeenten om voor de colleges beleid en uitvoeringsbeleid te kunnen voorbereiden en uitvoeren, waaronder mede begrepen het uitoefenen van de daartoe benodigde bevoegdheden in mandaat. Daarmee biedt de werkorganisatie een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan het bestuur en de inwoners van de gemeenten, en aan de bedrijven en instellingen in de gemeenten.		
Vertegenwoordiging	De vertegenwoordigers vanuit de gemeente Heerhugowaard in het bestuur zijn dhr. A.B. Blase en dhr. J. Does. De vertegenwoordigers vanuit de gemeente Langedijk in het bestuur zijn mevr. L.A.M. Kompier en dhr. J. Nieuwenhuizen		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 0	31-12-2019	€ 0
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 0	31-12-2019	€ 0
Resultaat 2019	€ 0		
Bijdrage 2021	€ 37.249		
Financieel belang			
Overig			
Risico's	Implementatie-en harmonisatiekosten vallen hoger uit dan de daarvoor beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk.		
Ontwikkelingen	Gedurende 2021 zullen voorbereidingen in de werkorganisatie Langedijk & Heerhugowaard om het bestuurlijk samengaan van beide gemeenten te faciliteren verder vorm krijgen.		

Werkvoorzieningsschap Noord-Kennemerland (WNK)

Bestuurlijk

Vestigingsplaats	Alkmaar		
Openbaar belang	WNK voert de gemeentelijke taak uit om mensen, die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt, te begeleiden naar duurzame re-integratie. Volgens de Wet sociale werkvoorziening biedt WNK mensen met een arbeidshandicap een passende werkplek in een zo regulier mogelijke, aan de arbeidshandicap aangepaste, werkomgeving. Die kan beschut, binnen het SW-bedrijf worden aangeboden of op een passende plaats bij reguliere instellingen en bedrijven (detachering of begeleid werken).		
Vertegenwoordiging	Het algemeen bestuur wordt gevormd door één lid per gemeente. Wethouder B. Fintelman is lid van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks bestuur.		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 71	31-12-2019	€ 0
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 4.736	31-12-2019	€ 4.994
Resultaat 2019	€ -71		
Bijdrage 2021	€ 241		

Overig

Risico's	<p>De maatregelen van corona hebben de dienstverlening onder druk gezet. Plaatsing en begeleiding bij werkgevers is lastiger. Doordat de hogere instroom van mensen zonder of weinig afstand op de arbeidsmarkt zal het moeilijker zijn mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te plaatsen.</p> <p>Voor de levering van personeelsdiensten is WNK afhankelijk van instroom van bemiddelbare kandidaten vanuit de uitkeringsbestanden van de regiogemeente, dit vereist samenwerking binnen de regio en is afhankelijk van aantal mensen wat gere-integreerd wordt. De instroom van in te zetten medewerkers is mede door corona dalende. Het niet kunnen inzetten van medewerkers bij bedrijven leidt tot minder dekking en beïnvloed het financiële resultaat. Er is geen financiële reserve over om dit op te vangen. De deelnemende gemeenten worden dan om een bijdrage gevraagd.</p>
----------	---

Ontwikkelingen	In 2021 wordt een businessplan uitgewerkt om tot het beste scenario van uitvoering van de participatiewet te komen. Dit betreft een verdergaande regionale samenwerking Halte Werk, de BUCH en het WNK. De samenwerking moet leiden tot een toekomstbestendige en robuuste infrastructuur voor de uitvoering voor alle taken op het gebied van werk & inkomen, minimabeleid, schuldhulpverlening, WerkgeversServicepunt, re-integratie en begeleiding naar/bij werk.
----------------	--

Vennootschappen en coöperaties

Alliander NV			
Bestuurlijk			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Openbaar belang	De deelname in het aandelenkapitaal van energiemaatschappijen vloeit voort uit de van oudsher maatschappelijke belangen die voor deze vennootschappen werden nagestreefd.		
Vertegenwoordiging	Gemeente Heerhugowaard heeft x aandelen van Alliander NV. Hiervoor ontvangt de gemeente vanaf 2018 jaarlijks dividend. Wethouder B. Fintelman is vertegenwoordiger voor Heerhugowaard in de algemene vergadering van aandeelhouders.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 4.129.000	31-12-2019	€ 4.224.000
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 4.216.000	31-12-2019	€ 4.567.000
Resultaat 2019	€ 255.000		
Bijdrage 2021	€ 0		
Overig			
Risico's	Geen noemenswaardige risico's voor de gemeente Heerhugowaard.		
Ontwikkelingen	Alliander NV investeert de komende jaren met name in de versterking van energienetten, om te kunnen voldoen aan de doelen uit het Klimaatakkoord.		

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) N.V.			
Bestuurlijk			
Vestigingsplaats	Den Haag		
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de inwoners uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.		
Vertegenwoordiging	Gemeente Heerhugowaard heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht tijdens de aandeelhoudersvergadering. Wethouder B. Fintelman vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.		
Rechtsvorm	Vereniging		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 4.991.000	31-12-2019	€ 4.887.000
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 132.518.000	31-12-2019	€ 144.802.000
Resultaat 2019	€ 163.000		
Bijdrage 2021	€ 0		
Overig			
Risico's	De Europese Centrale Bank heeft aan kredietinstellingen die onder haar toezicht staan een dringende aanbeveling uitgevaardigd om dividenduitkeringen op te schorten tot in elk geval 31 december 2020, dan wel dividenduitkeringen over 2019 geheel te schrappen. Achtergrond hiervan is de significante schok die de coronapandemie de economie toebrengt en de rol die voor banken is voorzien om de effecten daarvan zoveel als mogelijk te verzachten. Gezien het dringende karakter van de ECB-aanbeveling heeft de BNG Bank besloten de uitbetaling van het dividend over 2019 uit te stellen tot in elk geval na 31 december 2020. Het is en blijft de uitdrukkelijke intentie van de BNG Bank om het dividend na de genoemde datum uit te keren. Mogelijk vormt deze ontwikkeling ook een risico voor de uitkering van het dividend over 2020 in 2021.		
Ontwikkelingen	De BNG Bank zet de komende jaren verder in op duurzaamheid en stelt daarbij de publieke sector nog meer in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.		

Coöperatie Coöperatief Stimuleringsfonds Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar U.A.

Bestuurlijk

Vestigingsplaats Alkmaar

Openbaar belang De Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA) is opgericht in 2014 door de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard en het afval- en energiebedrijf HVC als een stimuleringsfonds. In de loop van 2017 hebben Uitgeest en Heiloo zich bij het fonds aangesloten. DECRA richt zich op het aanjagen van duurzame energieprojecten in de regio en het investeren van de opbrengsten in nieuwe duurzame projecten. Alle leden (gemeenten en HVC) hebben een startbedrag (voor gemeenten naar rato van het aantal inwoners) ingelegd en HVC levert daarnaast ook haar brede technologische kennis en ervaring van duurzame energieprojecten in (warmte, biomassa, wind, zon en geothermie).

Vertegenwoordiging Wethouder V.C.M. Stam vertegenwoordigt de gemeente in de DECRA

Rechtsvorm Coöperatie

Financieel x € 1.000

Eigen vermogen 01-01-2019	€ 0	31-12-2019	€ 0
---------------------------	-----	------------	-----

Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 0	31-12-2019	€ 0
----------------------------	-----	------------	-----

Resultaat 2019	€ 0
----------------	-----

Bijdrage 2021	€ 0
---------------	-----

Overig

Risico's geen

Ontwikkelingen Op dit moment zijn er geen ontwikkelingen te melden.

Heerhugowaard Sport N.V.			
Bestuurlijk			
Vestigingsplaats	Heerhugowaard		
Openbaar belang	Het beheren en exploiteren van (binnen) sportaccommodaties, voorts al hetgeen met één en ander verband houdt, alles in de ruimste zin van het woord.		
Vertegenwoordiging	De vertegenwoordigers vanuit de gemeente Heerhugowaard in het algemeen bestuur zijn dhr. A.B. Blase en dhr. B. Fintelman		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Financieel	x € 1.000		
Eigen vermogen 01-01-2019	€ 45	31-12-2019	€ 45
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 1.399	31-12-2019	€ 1.491
Resultaat 2019	€ 0		
Bijdrage 2021	€ 2.204		
Overig			
Risico's	Sport N.V. heeft vanwege de coronamaatregelen voor de sport verhuurinkomsten misgelopen. Deze worden deels gecompenseerd door de landelijke regeling Tegemoetkoming Verhuurders Sport (TVS). Sport N.V. verwacht dat aanhoudende coronamaatregelen (op 1,5 meter sporten etc.) in 2021 een negatieve invloed heeft op de baten van 2021.		
Ontwikkelingen	In 2016 heeft de gemeente samen met Sport N.V. en het Primair Onderwijs het convenant Sport, Bewegen en Gezonde Leefstijl ondertekend. Een onderdeel van dit convenant is dat via de landelijke Brede Regeling Combinatiefuncties, Sport N.V. levert combinatiefunctionarissen sport aan het primair onderwijs om een kwalitatief goed bewegingsonderwijs te borgen. De combinatiefunctionarissen Sport geven gymles op de basisscholen in Heerhugowaard. Zij zijn in dienst bij Sport N.V. en vallen daarmee onder het Cao Zwembaden. Dit Cao is in verhouding tot cao Primair Onderwijs minder gunstig. Een periodieke verhoging van de combinatiefunctionarissen heeft invloed op de begroting. In 2021 wordt gekeken op welke manier de gemeente, Sport N.V. en het onderwijs het convenant Sport, Bewegen en Gezonde Leefstijl een vervolg gaan geven.		

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V.

Bestuurlijk

Vestigingsplaats	Alkmaar
Openbaar belang	Het Ontwikkelingsbedrijf is een economische aanjager in het noordelijk deel van de provincie. Het initiatief bevordert de onderlinge samenwerking binnen de regio, waardoor efficiënter aan economische doelstellingen gewerkt wordt. Het Ontwikkelingsbedrijf staat voor activiteiten in de regio met als resultaat behoud en groei van de werkgelegenheid. Een op ondernemers gerichte benadering hoort daarbij. Het bedrijf wil daarbij professioneel, dichtbij en ondersteunend acteren.
Vertegenwoordiging	De gemeente Heerhugowaard is samen met de provincie Noord-Holland, de kamer van Koophandel en de gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder van Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV. Wethouder V.C.M. Stam is vertegenwoordiger voor Heerhugowaard in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap

Financieel

x € 1.000

Eigen vermogen 01-01-2019	€ 1.089	31-12-2019	€ 877
Vreemd vermogen 01-01-2019	€ 2.562	31-12-2019	€ 2.133
Resultaat 2019	€ -212		
Bijdrage 2021	€ 102		

Overig

Risico's	Op dit moment zijn er geen actuele risico's te melden
Ontwikkelingen	Op dit moment zijn er geen actuele ontwikkelingen te melden

Grondbeleid

Inleiding

Op grond van artikel 16 BBV bevat de paragraaf grondbeleid tenminste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten op de grondexploitaties;
- Een onderbouwing van de winstneming;
- De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves in relatie tot de risico's van de grondzaken.

In voorliggende paragraaf wordt achtereenvolgens op de hierboven genoemde aspecten ingegaan. Daarnaast wordt ingegaan op het financieel management van grondexploitaties en wordt inzicht gegeven in de geraamde lasten en baten voor 2021 per grondcomplex.

Visie

Grondbeleid is een sturingsmiddel voor de gemeente. Het gaat bij dit beleid om het stimuleren of uiteindelijk afdwingen van gewenst gebruik van grond door de inzet van de instrumenten die de gemeente hiervoor beschikbaar heeft.

Het gewenst gebruik van grond wordt ontleend aan de doelen die zijn opgenomen in de raadsagenda, de daar in opgenomen thema's en de daaraan ten grondslag liggende beleidsnotities op het gebied van wonen, et cetera.

De werking van het grondbeleid heeft voornamelijk effect op de doelstellingen die zijn opgenomen in het raadsagenda 2018-2022. Vastgestelde datum 29 mei 2018.

De basis voor het grondbeleid ligt in de kaderstellende beleidsnota's '*Structuurvisie 2020*' vastgesteld in de raad van 27 september 2011 (RB2011-076), en de '*Bouwstenen Hoofdwegenstructuur Heerhugowaard*' en de '*Woningbehoefte*' (beiden raad februari 2004).

Uitvoering grondbeleid

De raad heeft op 24 juni 2008 de kadernota '*Grondbeleid 2008: Grond onder de voeten*' (RB2008-074) vastgesteld. In deze nota wordt achtereenvolgens ingegaan op de diverse aspecten van grondbeleid:

- Verwerving inclusief strategische verwerving;
- Tijdelijk beheer;
- Gronduitgifte, inclusief grondprijnsbeleid;
- Kostenverhaal;
- Financieel management.

In de notitie grondexploitaties 2016 en de nota faciliterend grondbeleid van de commissie BBV (maart 2016) zijn daarnaast stellige uitspraken en aanbevelingen gedaan over de grondexploitaties en de verwerking in begroting en jaarrekening. In de beoordeling van de financiële situatie hanteren accountants deze notities als kader.

In de opzet van onze grondexploitaties en de te nemen maatregelen zijn deze notities leidraad, in combinatie met de op 24 juni 2008 vastgestelde nota '*Grondbeleid 2008*' en de 26 mei 2009 vastgestelde nota '*Grondprijnsbeleid 2009: Prijsvorming op gegronde basis*' (RB2009-045).

De kaders bieden voldoende ruimte en aanleiding om naar solide en creatieve oplossingen te zoeken en om in te spelen op de wijzigende omstandigheden. Naar aanleiding van de in maart 2016 verschenen notities van de commissie BBV was de noodzaak om de 'eigen' kaders van het grondbeleid van de raad te beoordelen. De uitkomst was dat de huidige kaders voldoen.

1-01-2022 zal de Omgevingswet in werking treden. De inwerkingtreding van de Aanvullingswet Grondeigendom is eveneens beoogd op 1-01-2022. Mocht de Omgevingswet en de Aanvullingswet Grondeigendom hiertoe aanleiding geven, zal de nota 'Grondbeleid 2008 Grond onder de voeten' worden aangepast.

Grondprijsbeleid

De nota 'Grondprijsbeleid 2009: Prijsvorming op gegronde basis' is het kader voor de bepaling van grondprijzen. In deel I van deze nota zijn de methodes beschreven om te komen tot de grondprijzen en de grondprijzen voor de belangrijkste ruimtelijke functies in de gemeente. Deel II vermeldt de grondprijzen (richtprijzen) per functie. Deze wordt periodiek herzien door het college.

Uitgangspunt voor de bepaling van de grondprijzen is dat de uitgifte van gronden tegen marktconforme (grond)prijzen plaatsvindt. Het netto resultaat komt ten gunste van de grondexploitaties, producten of reserves, tenzij hierover door uw raad expliciet anders wordt besloten.

1-01-2022 zal de Omgevingswet in werking treden. De inwerkingtreding van de Aanvullingswet Grondeigendom is eveneens beoogd op 1-01-2022. Mocht de Omgevingswet en de Aanvullingswet Grondeigendom hiertoe aanleiding geven, zal de nota 'Grondprijsbeleid 2009 Prijsvorming op geronde basis' worden aangepast.

Strategische verwerving

Zoals in de nota 'Grondbeleid 2008' is weergegeven onder paragraaf 3.1.5. heeft de gemeenteraad voor strategische aankopen een financieel kader bepaald van maximaal € 2,5 miljoen.

De in het kader van deze strategische aankopen gemaakte verwervingskosten worden verantwoordt onder de materiële vaste activa (MVA).

Als de gemeenteraad een grondexploitatie of investeringskrediet als kader vaststelt, worden deze uit strategische overwegingen aangekochte gronden c.q. gebouwen, die verantwoordt zijn onder de materiële vaste activa en betrekking hebben op deze vastgestelde grondexploitatie of het vastgestelde investeringskrediet, overgeboekt van uit de materiële vaste activa naar de bouwgronden in exploitatie (BIE).

Gronduitgifte

Primair uitgangspunt bij gronduitgifte is de overdracht van het volle eigendom, echter ook de overige vormen van gronduitgifte worden in principe opgehouden.

Op 27 september 2016 is met raadsbesluit RB2016075 een aanpassing gedaan in het gemeentelijk grondbeleid waarmee gronduitgifte in erfpacht voor bedrijventerreinen mogelijk is gemaakt.

Kostenverhaal

Bij actief grondbeleid ontstaat de mogelijkheid om naast de kosten voor het bouwrijp maken van de uit te geven kavels ook de kosten voor het aanleggen en inrichten van de openbare buitenruimte en de afdracht voor 'Bovenwijkse voorzieningen' bij de marktconforme verkoopopbrengsten van bouwgrond te betrekken. De systematiek van afdracht voor de Nota Bovenwijkse Kosten is in RB2017006 d.d. 18 april 2017 vastgelegd.

In de situaties dat de gemeente geen grondexploitatie voert verhaalt de gemeente de gemaakte kosten. Dit gebeurt op minnelijke wijze (privaatrechtelijk) en als dat niet mogelijk is kan de gemeente alsnog via de 'Grondexploitatiewet' een bijdrage in de te maken en reeds gemaakte kosten afdwingen (publiekrechtelijk).

Bij ontwikkeling van gebieden als onderdeel van de 'Structuurvisie 2020' (actualisatie van het 'Structuurbeeld 2005-2015', raad 27 september 2011) of een actualisatie hiervan, zal bij de beoordeling over het toepassen van actief dan wel passief grondbeleid en het bepalen van de verwervingsstrategie ook de werking van de 'Grondexploitatiewet' worden betrokken.

Resultaat grondbedrijfcomplexen

Het BBV schrijft voor dat de presentatie van de te verwachten resultaten in de paragraaf grondbeleid dient te gebeuren tegen nominale waarde. Wanneer bij de berekening van de voorziening voor de verliesgevende grondexploitaties een andere waarderingsgrondslag wordt gehanteerd (de contante waarde), dan moet het effect hiervan op de te verwachten resultaten voor zowel de negatieve als de positieve grondexploitaties worden toegelicht.

De resultaten van de grondbedrijfcomplexen zijn in de MPG en in de jaarrekening weergegeven op eindwaarde en op netto contante waarde (NCW). De hoogte van de verliesvoorzieningen is gebaseerd op de netto contante waarde. Om deze reden worden zowel de resultaten op netto contante waarde, op eindwaarde en op nominale waarde weergegeven.

- De nominale waarde is de waarde van een post op het moment waarop de grondexploitatie is opgesteld (de actuele waarde van een post). In de nominale waarde zijn de effecten van de inflatie en rente niet verwerkt.

- De reële waarde is de nominale waarde, vermeerderd met inflatie tot het moment waarop die post gerealiseerd wordt.
- De eindwaarde van een post in de grondexploitatie is de reële waarde, vermeerderd met rentekosten dan wel -opbrengsten tot het einde van de looptijd van de grondexploitatie.
- De netto contante waarde van de eindwaarde, verdisconteerd met rente tot het moment van opstellen van de grondexploitatie of de datum van de laatste herziening.

Resultaten grondbedrijfcomplexen per 1 januari 2020:

Actief grondbeleid					
Complex	Verwachte einddatum exploitatie	Resultaat op nominale waarde	Resultaat op eindwaarde	Prognose resultaat jaarstukken 2019 NCW per 1-1-2020	Verliesvoorziening
G.735 van Foreeststraat	31-12-2020	24	24	24	
G.736 van Duivenvoordestraat	31-12-2022	427	450	424	
G.737 Stationsgebied - Gildestraat e.o.	31-12-2028	562	684	575	
G.749 Zandhorst III	31-12-2020	84	89	87	
G.763 De Horst e.o.	31-12-2020	75	69	68	
G.771 De Vaandel Midden	31-12-2029	4.884	4.522	3.709	
G.774 De Vaandel zuid	31-12-2026	221	14	12	
G.779 De Ronde	31-12-2021	492	504	485	
G.780 De Draai	31-12-2030	13.396	12.828	10.318	
G.800 HHW-Zuid (Stedelijk gebied)	31-12-2023	1.481	1.452	1.341	
G.842 Stadshart	31-12-2026	-5.901	-6.633	-5.774	-5.774
G.850 Beveland	31-12-2020	119	108	106	
Totaal		15.864	14.111	11.375	-5.774

Passief grondbeleid					
Complex	Verwachte einddatum exploitatie	Resultaat op nominale waarde	Resultaat op eindwaarde	Prognose resultaat jaarstukken 2019 NCW per 1-1-2020	Verliesvoorziening
G.753 Broekhorn	31-12-2020	0	0	0	
Totaal		0	0	0	0

Winst- en verliesneming

In eerdergenoemde nota 'Grondbeleid 2008' zijn in paragraaf 7.1.4 'Winst- en verliesneming' de voorwaarden voor het nemen van winst en verlies bij grondexploitatie opgenomen met als basis de bepalingen uit het BBV.

Deze bepalingen zijn, mede op advies van de Commissie BBV, nader uitgewerkt naar een lokale afweging tussen het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel.

In de praktijk betekent dit dat onder de volgende voorwaarden tussentijds winst kan worden genomen;

- er is sprake van een positieve boekwaarde (gerealiseerde opbrengsten zijn hoger dan gerealiseerde kosten); en
- de nog te maken kosten kunnen ruimschoots worden afgedekt door deze positieve boekwaarde.

Het verschil tussen de positieve boekwaarde en nog te maken kosten wordt als tussentijdse winst aangeduid. De tussentijdse winst wordt bepaald bij de jaarstukken.

Verwachte verliezen dienen direct ten laste van het resultaat te worden gebracht.

Risicobeheersing en scenario's

Aan het voeren van een grondexploitatie kleven risico's en planeconomie is geen exacte wetenschap. Dat maakt het noodzakelijk goed duidelijk te maken op basis waarvan een grondexploitatie is opgebouwd. Zo kan worden ingeschat hoe groot de risico's de komende tijd zijn en of er aanvullende maatregelen nodig zijn. Dit is belangrijk om te weten, omdat ze effect hebben op de balans en reservepositie en een doorwerking kunnen hebben op de exploitatiebegroting.

Het betekent dat het meest waarschijnlijk geacht scenario wordt voorgelegd aan uw raad. Dat is gebaseerd op marktanalyse, prijsontwikkeling, eigen beleidsvoornemens en van andere overheden, woningbouwprognoses en dergelijke. Hierbij worden de zogenaamde P's, Programma, Prijs, Planning, Parameters en Plaats, als waardebepalers gehanteerd. Daarnaast wordt in beeld gebracht wat de effecten zijn als één van de P's anders uitpakt. Deze scenario analyses worden in het voortraject van een herziening gemaakt.

Het resultaat hiervan is een meest waarschijnlijk geacht scenario waarin de onzekerheden zo veel als mogelijk zijn gereduceerd en onderbouwd en beïnvloedingsopties zijn benoemd.

In paragraaf B 'Weerstandsvormen en risicomanagement' is het verschil tussen de scenario's als risicobedrag opgenomen.

Indien twee scenario's op basis van de verwachtingen een even grote kans hebben zich te voltrekken wordt het verschil niet meer als risico opgenomen, maar wordt een voorziening getroffen.

Financieel management

De laatst door uw raad vastgestelde grondexploitaties vormen de kaders waarbinnen het college de grondexploitaties uitvoert. In de bestuursrapportage geeft het college inzicht aan uw raad of en zo ja voor welke grondexploitatie herzieningen nodig zijn. Dit gebeurt op basis van de voortgang en ontwikkeling in de betreffende grondexploitatie. De herzieningen worden in de eerste helft van het jaar aan uw raad ter besluitvorming voorgelegd.

De nieuw vastgestelde grondexploitaties zijn onderdeel van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG). Daarin zijn ook de actualisaties opgenomen van alle overige grondexploitaties. De MPG krijgt uw raad jaarlijks tegelijkertijd met de jaarstukken en de Voorjaarsnota ter kennisname voorgelegd.

Lasten en baten grondcomplexen

In de volgende tabel zijn de geraamde lasten en baten per grondcomplex voor 2020 opgenomen

Bedragen x € 1.000

Grondcomplex	resterende looptijd vanaf 2021	lasten 2021	baten 2021	saldo lasten/baten 2021
G.736 van Duivenvoordestraat	2 jaar	114	-	-114
G.737 Stationsgebied - Gildestraat e.o.	8 jaar	224	-	-224
G.771 De Vaandel Midden	9 jaar	263	612	349
G.774 De Vaandel zuid	6 jaar	103	2.574	2.471
G.779 De Ronde	1 jaar	16	6	-10
G.780 De Draai	10 jaar	7.013	6.982	-31
G.800 HHW-Zuid (Stedelijk gebied)	3 jaar	1.145	3.718	2.573
G.842 Stadshart	6 jaar	457	1.072	615
		9.335	14.964	5.629

Raadsagenda

Inleiding

Thema / Programma	1. Heerhugowaard inclusief en zorgzaam	2. Duurzaam wonen in Heerhugowaard	3. Heerhugowaard goed ontsloten, groen en veilig	4. Economie en werkgelegenheid	5. Heerhugowaard goed beheerd	6. Democratische vernieuwing
0. Bestuur en ondersteuning	Zorgdragen voor een toegankelijk en gastvrij Heerhugowaard				Interne organisatie	Democratische vernieuwing, kernenbeleid en centrumwaard
1. Veiligheid			Veilig HHW			
2. Verkeer vervoer en waterstaat	Zorgdragen voor een toegankelijk en gastvrij Heerhugowaard -Een goed niveau van voorzieningen	Energie neutraal Heerhugowaard 2030	Veilig HHW Bereikbaarheid HHW			
3. Economie	Zorgdragen voor een toegankelijk en gastvrij Heerhugowaard	Energie neutraal Heerhugowaard 2030	Bereikbaarheid HHW Groen HHW	Vestigingsklimaat Aan het werk		
4. Onderwijs		Energie neutraal Heerhugowaard 2030		Aan het werk		
5. Sport cultuur en recreatie	Een goed niveau van voorzieningen	Energie neutraal Heerhugowaard 2030				
6. Sociaal domein	Zorgdragen voor een toegankelijk en gastvrij Heerhugowaard Ontwikkelen effectief armoedebeleid		Veilig HHW	Aan het werk	Zorg goed besteed	

	Voorkomen en tegengaan van eenzaamheid					
7.Duurzaamheid	Zorgdragen voor een toegankelijk en gastvrij Heerhugowaard	Energie neutraal Heerhugowaard 2030	Veilig HHW Groen HHW			
8.Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	Zorgdragen voor een toegankelijk en gastvrij Heerhugowaard	Uitvoerings- plan Woonvisie Energieneutraal Heerhugowaard 2030	Bereikbaarheid HHW Groen HHW	Vestigings-klimaat	Interne organisatie	

Thema 1

Heerhugowaard inclusief en zorgzaam

Als gevolg van de verdergaande vergrijzing en individualisering van onze maatschappij zal eenzaamheid onder alle leeftijdsgroepen de komende jaren eerder toenemen dan afnemen. Tevens neemt het aantal dementerenden toe en mensen moeten langer thuis wonen. De vraag naar dagbesteding, begeleiding, huishoudelijke hulp, vervoer en woningaanpassingen zal toenemen.

Het huidige armoedebeleid is onderverdeeld in twee onderwerpen: voorzieningen voor minima en schuldhulpverlening. Voor beide onderwerpen zijn recent beleidskaders vastgesteld door de Raad en voor beide onderwerpen is een uitvoeringsagenda opgesteld. Er is echter ook een groep inwoners die door een gebeurtenis, bijvoorbeeld echtscheiding, in een armoedesituatie terecht komen, maar die niet in aanmerking komen voor de huidige voorzieningen. Ook deze inwoners willen we bijstaan en helpen.

De gemeente faciliteert en stimuleert het gebruik van passende en aantrekkelijke sport-, cultuur- en recreatievoorzieningen die toegankelijk en laagdrempelig zijn voor iedereen die er gebruik van wil maken.

Een nieuwe taak die, zoals het nu naar uitziet, per 2021 onder verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten gaat komen is het 'beschermd wonen'. Het gaat om maatschappelijke opvang van bijzondere doelgroepen die soms met grote spoed, veelal tijdelijk, dag- of nachtopvang nodig hebben. Vaak met een vorm van begeleiding. Denk aan verslavingszorg en huiselijk geweld.

Thema 2

Duurzaam wonen in Heerhugowaard

De gemeente Heerhugowaard werkt aan een toekomstbestendige duurzame stad. Duurzaamheid gaat in Heerhugowaard over meer dan energie. We werken aan een gezonde stad, voor de mensen die nu in Heerhugowaard wonen, maar ook voor de toekomstige bewoners. Een gebalanceerde groei op zowel sociaal, economisch, als ruimtelijk vlak is voor een duurzame stad cruciaal.

Om de energietransitie tot een succes te brengen, zullen we moeten samenwerken met alle stakeholders die te maken hebben met de energietransitie. In Heerhugowaard heeft de gemeente deze partijen samengebracht in het Slim Energienet Heerhugowaard. Dit is een samenwerkingsverband met als doel om de energietransitie op een slimme, duurzame manier vorm te geven.

In Heerhugowaard moet het aantrekkelijk wonen zijn voor iedereen. Het is belangrijk dat we beschikken over een divers aanbod aan woningen: betaalbare woningen voor jongeren, starters, ouderen en voldoende beschikbaarheid van woningen in de verschillende prijsklassen. Duurzaam ontwikkeld.

Een goed schoolgebouw is een randvoorwaarde om het primaire onderwijsproces goed te faciliteren. Uiteraard is er aandacht voor duurzaamheid bij het realiseren van nieuwe huisvesting. De laatste tien jaar worden alle nieuwe gebouwen voorzien van warmte-koude-opslag en zonnepanelen en zijn daarmee in beginsel 'van gas los').

Met een toenemende regionale oriëntatie zullen we beter in staat blijven ons goed te positioneren en uit te dragen wat we te bieden hebben. We werken in Regio Alkmaar en Noord-Holland Noord zo aan een toekomstbestendige, innovatieve en duurzame economie, waar vraag en aanbod naar (werk-)locaties in evenwicht zijn.

Thema 3

Heerhugowaard goed ontsloten, groen en veilig

Bereikbaarheid is een belangrijke voorwaarde voor de aantrekkelijkheid van Heerhugowaard, of het nu gaat om wonen, werken, ondernemen of bezoeken. Alle vervoersmiddelen leveren daarin hun deel: auto, openbaar vervoer en fiets. Daarbij gaat het niet alleen om toegang tot Heerhugowaard vanuit de regio, maar ook om directe, snelle verbindingen tussen regio's en om comfortabele en veilige verkeersbewegingen binnen onze gemeentegrenzen.

We richten ons zo op het bereikbaar houden van locaties die van essentieel belang zijn voor de economische ontwikkeling en de vitaliteit van Heerhugowaard, voor zowel personen- als vrachtvervoer. We zorgen voor een goede en veilige doorstroming van het verkeer binnen de gemeente en regio en we zetten ons voortdurend in voor goede verbindingen met ons omliggende regio's.

Openbaar groen draagt bij aan een gezonde leefomgeving waarin bewoners kunnen recreëren.

Groen versterkt de ruimtelijke structuur, de leefbaarheid en klimaatbestendigheid van de stad. Groen draagt bij aan sociale doelstellingen en doelstellingen op het gebied van gezondheid, biodiversiteit, luchtkwaliteit en reductie van hittestress en waterdoelstellingen.

Oplossingen voor vraagstukken op het gebied van veiligheid en openbare orde vragen in veel gevallen om een brede aanpak, zowel in het fysieke als het sociale domein. Het is daarom belangrijk dat de samenwerking tussen de diverse partners binnen en tussen deze twee domeinen goed verloopt. Deze verbindingen en samenwerkingsvormen worden steeds belangrijker voor een effectieve aanpak van maatschappelijke vraagstukken.

Thema 4

Economie en werkgelegenheid

Economische ontwikkelingen manifesteren zich op verschillende schaalniveaus en de gemeente heeft daarin een belangrijke rol. Trends en ontwikkelingen in de regio noodzaken ons voortdurend na te denken over de positie, de betekenis en de ambitie van Heerhugowaard in de regio. Van daaruit zal tactisch en strategisch naar samenwerkingen gezocht worden.

Een aantrekkelijke stad is een stad waar mensen graag wonen, bedrijven zich graag vestigen en bezoekers graag komen. Heerhugowaard zet in op een gezonde economische positie als belangrijke schakel in Regio Alkmaar, Noord-Holland Noord, goed verbonden over de weg en met openbaar vervoer met andere stedelijke regio's. Daarom is één van de doelstellingen van onze gemeente om een stad te zijn met een goed investerings- en vestigingsklimaat, dat kansen biedt voor iedereen.

Wij werken aan een duurzame, ontwikkelingsgerichte en inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen die kan werken, werkt. Daarom speelt Heerhugowaard een aanjagende, stimulerende en faciliterende rol in het accountmanagement van bedrijven.

We willen met ondernemers, bewoners en ontwikkelaars in gesprek gaan om nieuwe initiatieven een plek te kunnen geven. Het verleggen van die accenten in gebiedsontwikkeling komt enerzijds door beleid van hogere overheden: binnenstedelijk en bij ov-knooppunten ontwikkelen. Tegelijkertijd leiden behoeften in de stad zelf tot meer binnenstedelijk ontwikkelen: vergrijzing, (geclusterde) woon-zorg opgaven, langer thuiswonen, jongerenhuisvesting, een trend van kleinere huishoudens en kleinere woningen en ook de behoefte aan tijdelijke woonoplossingen. Er is nu eenmaal een grote diversiteit aan doelgroepen en leefstijlen in onze gemeente en regio.

De gemeente Heerhugowaard vindt het belangrijk om in te zetten op kwalitatief goed onderwijs, toegesneden op de behoefte van ieder kind. Daartoe wordt samengewerkt met de schoolbesturen in onze gemeente en regionale samenwerkingsverbanden binnen het onderwijs. De gemeente faciliteert en stimuleert, in samenwerking met het onderwijs, jongeren bij het behalen van een startkwalificatie voor een goede aansluiting op vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt.

Voor elke bijstandsklant wordt gezocht naar een passend aanbod. De leefsituatie van de klant is hierbij bepalend voor de integrale benadering, waarbij geredeneerd wordt vanuit de klant en zijn behoeftes. Klanten worden zo mogelijk direct verbonden aan werkgevers.

Thema 5

Heerhugowaard goed beheerd

De doorontwikkeling van onze organisatie is belangrijk gezien de voortdurend veranderende context waarin de gemeente werkt. Het vraagt om een lerende organisatie waarbinnen professionals zich blijven ontwikkelen. Soms zijn veranderingen in manieren van werken nodig. Dat is zeker het geval nu Heerhugowaard en Langedijk per 1 januari 2020 ambtelijk fuseren.

TOP dienstverlening is en blijft ons uitgangspunt. Onze professionals in de organisatie leveren dit door altijd een stap voor te zijn, door de zaken met elkaar en voor elkaar aan te pakken en uit te voeren en door het werk met passie te verrichten.

Na de transitieperiode, waarin de gemeente verantwoordelijk werd voor de Wmo, participatie en jeugd, staan we voor de opgave om een

verdergaande transformatie te realiseren. De transformatie is reeds in gang gezet. Het gaat hierbij om de verandering van de structuur en de verandering van werkwijze en houding. De komende periode zetten we sterk in op een verdere verbetering van de integrale samenwerking in onze toegang tussen jeugdhulp, Wmo, participatie en onderwijs. De integratie en harmonisatie van de Heerhugowaardse en de Langedijkse manieren van werken en benaderen geven dit een extra dimensie. Dat doen we vanuit de leefwereld van mensen en vanuit de 'bedoeling' in plaats vanuit systemen en protocollen. En vanuit de beweging: van ingewikkeld naar eenvoudig en slim organiseren.

Binnenstedelijk ontwikkelen vereist veel van een gemeentelijke organisatie, terwijl de druk op de woningmarkt toeneemt en versnelling in bouwprojecten op alle bestuursniveaus wordt uitgedragen. Al onze opgaven in bestaand stedelijk gebied zijn lastiger te realiseren in geld, organisatie en tijd. De relatie tussen wat we willen bereiken als Stad van Kansen, onze ambitie, de druk op de woningmarkt en onze rolinvulling van uitnodigende overheid, zullen de komende jaren in balans gebracht moeten worden met de ambtelijke capaciteit die beschikbaar is.

Thema 6

Democratische vernieuwing

Vertrouwen in onze samenleving en elkaars handelen vormt de basis voor democratische vernieuwing. Met de gemeenteraad is afgesproken dat we gezamenlijk dit thema vorm zullen geven. Door te luisteren ontdekken we wat de samenleving zelf kan doen en waar wij als overheid kunnen faciliteren en stimuleren.

Financiële positie

In dit hoofdstuk is het verloop van de financiële positie van de gemeente weergegeven van 2020 en de vier daarop volgende jaren.

Ingegaan wordt op:

- de baten en lasten per programma
- de meerjarenbalans
- de berekening van het EMU-saldo
- het verloop van de reserves
- het verloop van de voorzieningen
- arbeidsgerelateerde kosten van een gelijk volume

Meerjarenbalans

Op grond van artikel 20 lid 1b BBV en artikel 22 lid 1 BBV wordt in de begroting een overzicht opgenomen van de geprognosticeerde balansen van het begrotingsjaar en de 3 daaropvolgende jaren.

Bedragen x € 1.000

	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	2.251	2.165	2.082	2.000	1.923	1.845
Materiële vaste activa	140.669	149.957	166.917	174.407	173.182	165.968
Financiële vaste activa	914	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468
Totaal vaste activa	143.834	153.590	170.467	177.875	176.573	169.281
Vlottende Activa						
Voorraden	50.489	47.066	36.526	34.436	24.741	16.204
Uitzettingen met een rentetypische-looptijd korter dan één jaar	18.420	18.420	18.420	18.420	18.420	18.420
Liquide middelen	805	805	805	805	805	805
Overlopende activa	3.965	3.965	3.965	3.965	3.965	3.965
Totaal vlottende activa	73.679	70.256	59.716	57.626	47.931	39.394
Totaal activa	217.513	223.846	230.183	235.501	224.504	208.675
Vaste passiva						
Eigen vermogen	97.028	87.849	76.681	72.258	66.098	64.053
Eigen vermogen begrotingsresultaat meerjarig		82	-6.020	-4.624	-4.753	-4.542
Voorzieningen	28.370	22.660	24.093	25.208	27.610	28.647
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	47.442	98.582	120.756	127.986	120.876	105.844

Totaal vaste passiva	172.840	209.173	215.510	220.828	209.831	194.002
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	35.449	5.449	5.449	5.449	5.449	5.449
Overlopende passiva	9.224	9.224	9.224	9.224	9.224	9.224
Totaal vlottende passiva	44.673	14.673	14.673	14.673	14.673	14.673
Totaal passiva	217.513	223.846	230.183	235.501	224.504	208.675
Totaal activa						
Totaal activa	217.513	223.846	230.183	235.501	224.504	208.675
Totaal passiva	217.513	223.846	230.183	235.501	224.504	208.675

EMU-saldo

Op grond van artikel 20 lid 1b BBV en artikel 23a BBV moet het EMU-saldo worden opgenomen van het begrotingsjaar en de drie daarop volgende jaren.

Uit onderstaande tabel blijkt dat in 2021 een positief EMU-saldo van € 7,4 miljoen ontstaat. Dit betekent dat de gemeente Heerhugowaard in 2021 meer inkomsten heeft dan uitgaven (inclusief uitgaven met een kapitaalkarakter, zoals verkopen grond, investeringen en investeringsbijdragen). Ook in 2023 en 2024 is het EMU-saldo positief. In 2022 ontstaat echter een negatief EMU-saldo. Het negatieve EMU-saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door de uitgaven aan aankopen grond en het negatieve exploitatiesaldo.

Bedragen x € 1.000

EMU-saldo	Begroting			
	2021	2022	2023	2024
Exploitatiesaldo voor toevoeging aan cq. onttrekking aan reserves (BBV artikel 17c).	-10.512	-7.917	-6.452	-6.079
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	6.824	6.824	6.824	6.824
Bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	7.703	7.049	7.049	7.049
Uitgaven aan investeringen in (im)materiële activa die op de balans worden geactiveerd	-2.215	-6.505	-6.999	-50
Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	-8.648	-14.191	-7.663	-10.752
Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	21.472	19.284	18.149	16.547
Betalingen ten laste van de voorzieningen	-6.270	-5.934	-4.647	-6.012
Totaal	8.354	-1.390	6.260	7.527

Overzicht reserves

Op basis van artikel 20 lid 2 letter e is hieronder een overzicht opgenomen van het verwacht verloop van de reserves.

rubriek a: Vrij besteedbare reserves (weerstandsvermogen)

Reserve	Rekening 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
711000 Algemene Reserve	18.996	13.858	12.087	11.921	11.921	11.921
713099 Reserve NBK-deel 1 Hoofdinfrastructuur	19.345	24.658	25.227	25.169	21.329	20.938
713100 Reserve NBK-deel 2 gebouwen en overige v	3.662	2.954	2.883	2.746	2.609	2.521
713101 Reserve beheer & sociale structuur NBK2	3.018	2.619	1.569	869	519	519
713119 Grote Projecten	10.735	7.052	5.662	4.654	3.932	3.500
713123 Onderwijshuisvesting	41	27	13	13	13	13
713134 BWS en overwinstregeling	36	36	37	38	39	40
713136 Monumentenreserve	38	38	11	11	11	11
713147 Kunstgrasvelden & Accommodaties	284	238	199	162	146	130
713151 Reserve Schoolwoningen	2.644	2.315	1.986	1.657	1.328	999
713158 WMO						
713165 Impulsregeling combinatiefuncties	201	181	161	141	121	101
713168 Duurzaamheid	1.253	1.158	1.034	957	990	1.023
713172 Milleniumgemeente						
713173 IKS (co-financiering)	110					
713178 Reserve huisvesting primair onderwijs	1.525	1.271	1.387	1.503	1.642	1.642
713716 Citymarketing	6	6	6	6	6	6
713721 Reserve School en Sporthal De Draai	3.507	3.850	3.551	3.260	2.977	2.702
713724 Integrale ontwikkeling stationsgebied	523	338	53	53	53	53

713725 Kosten van toekomstige samenwerkingen	133	133	133	133	133	133
713727 Groei op het spoor	11	11	11	11	11	11
713729 Videosysteem raadszaal	70	60	50	40	30	20
713731 Actief burgerschap	68	68				
713732 Onderwijshuisvesting AZC leerlingen	440	440	440	440	440	440
713733 Reserve BYOD	621	650	630	788	817	797
713734 Reserve Arbitrage Stadshart	65	58	58	58	58	58
713735 Reserve Verduurz. gem gebouwen	200	135	135	135	135	135
713738 Reserve Middenweg Zuid	7.199	7.091	6.979	6.851	6.725	6.600
713739 Reserve De Vaandel - Heliomare	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
713740 Reserve E-depot	40	20				
713742 Reserve Vanadium	2.415	2.375	2.375	2.375	2.375	2.375
713743 Reserve Volkstuinen HHW zuid	362	357	344	331	318	305
713744 Reserve verhoogde asielinstroom	296	296				
713745 Reserve ontschot werken	13	13	13	13	13	13
713746 Reserve nieuwbouw Huygenscollege	853	60	60	60	60	60
713748 Reserve opkomstbevordering	1	1				
713749 Reserve omgevingswet	294	193	193	193	57	57
713750 Reserve Dotatie Sportvoorziening	3.216	3.079	2.942	2.805	2.668	2.531
713751 Westpoort	96	96	96	96	96	96
713754 Reserve bedrijfsvoering Sociaal Domein	21	21				
713755 Reserve voorschoolse voorziening peuters	58	58				
713756 Ontwikkeling organisatiebudget	91	91	91	91	91	91
713757 Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	50	50				
713758 Herstel dak de Vierspan	136	136				

713759 Reserve beleidswensen	1.575	1.023	621	239	239	239
713760 Reserve ecozone Broekhorn	634	611	588	565	542	519
713761 Reserve bedrijfsvoering werkvoorraad CUP	3.405	1.460	612			
713762 Reserve Expertisescentrum	602	903	1.204	1.204	1.204	1.204
713763 Reserve Motie sociale woningbouw	1.251	1.251				
713764 Reserve Projecten leefomgeving en voorz.	9.100	2.750	1.530	960	740	540
713766 Reserve Aanleg riolering Genestetlaan	26	10	10	10	10	10
713767 Reserve Uitv.organisatie Participatiewet	750	750	700	700	700	700
713768 Reserve Duurzaam economisch sociaal fonds corona (opgenomen in deze tabel om het als gelabeld geld te kunnen duiden)		2.000				
	101.016	87.849	76.681	72.258	66.098	64.053

Overzicht voorzieningen

De hieronder opgenomen tabellen, op grond van artikel 20 lid 2d en 2e, betreft het verloop van de voorzieningen zoals toegelicht/ opgenomen in de Reservekeeper 2019. De saldi betreffen de ge-prognoseerde saldi per ultimo van het betreffende boekjaar.

Ingevolge artikel 44 van het BBV worden voorzieningen gevormd wegens:

art.	lid	omschrijving
1	a	verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
	b	op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten
	c	kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren
	d	de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2		Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

Bedragen x € 1.000

Voorziening	rekening 2019	begroting			meerjarenraming		
		2020	2021	2022	2023	2024	
Art. 44, 1b te verwachten verplichtingen of verliezen	11.024	11.024	11.024	11.024	11.024	11.024	
32006 t/m 32014 Verliesvoorziening grondexploitatie	5.774	5.774	5.774	5.774	5.774	5.774	
11408 Dubieuze debiteuren	198	198	198	198	198	198	
11417 Voorziening dubieuze debiteuren Soza	1.222	1.222	1.222	1.222	1.222	1.222	
721708 Pensioenvoorz politieke ambtsdragers	3.830	3.830	3.830	3.830	3.830	3.830	
Art. 44, 1c kosten die in een volgend jaar gemaakt worden	21.452	22.660	24.093	25.208	27.609	28.647	

721703 Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.082	1.560	1.728	1.991	2.338	2.887
721724 Groot onderhoud geb in beheer NV Sport	949	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
721709 Groot onderhoud Wegen/Kunstwerken/Waterhuishouding	16.307	14.258	14.938	16.056	17.612	18.403
721710 Groot Onderhoud Openbare Verlichting	2.010	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
721715 Groot onderhoud speeloppervlakten buitensport	739	419	692	671	963	1.221
721721 Groot onderhoud bijzondere kunstwerken	365	1.423	1.735	1.490	1.696	1.136
Art. 44, 1d Bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	25	25	25	25	25	25
721716 Egalisatie afvalstoffenheffing	25	25	25	25	25	25
Art. 44, 2 Van derden verkregen middelen	175	175	175	175	175	175
721711 Voorziening egalisatie riolering	175	175	175	175	175	175
Totaal voorzieningen	32.676	32.677	32.678	32.679	32.680	32.681

Meerjaren investeringschema

Bedragen x € 1.000

Omschrijving Vervangingsinvesteringen	Jaar van investeren voor begroting 2021	Bedrag van investeren voor begroting 2021	Afschrijvingen		Afschrijvingslasten			
			termijn	vorm	2021	2022	2023	2024
Techniek serverruimte	2020	69	4	Lineair	17	17	17	17
WiFi	2020	55	4	Lineair	14	14	14	14
Monitoren	2020	41	4	Lineair	10	10	10	10
Randapparatuur	2020	28	4	Lineair	7	7	7	7
Laptops ICT	2020	15	4	Lineair	4	4	4	4
Bureau-aanpassingen monitoren 2010	2020	35	10	Lineair	4	4	4	4
Vervanging plotter	2020	13	4	Lineair	3	3	3	3
Werkplekinrichting	2021	790	10	Lineair		79	79	79
Applicaties	2021	85	4	Lineair		21	21	21
Werktuigendrager	2021	225	10	Annuïtair		21	21	21
Techniek serverruimte	2021	77	4	Lineair		19	19	19
Randapparatuur	2021	70	4	Lineair		18	18	18
Back-up project	2021	69	4	Lineair		17	17	17
Middelzware bestelwagens	2021	79	10	Annuïtair		7	7	8
Vervanging kassysteem Burgerzaken	2021	28	4	Annuïtair		7	7	7
Applicaties	2021	25	4	Lineair		6	6	6
Vergaderschermen B&W en F0	2021	25	4	Lineair		6	6	6
Gladheidsbestrijdingsmaterieel	2021	60	10	Annuïtair		5	6	6
Verkeersregelinstallatie	2021	33	8	Lineair		4	4	4
Vervanging Geomilieu	2021	8	5	Annuïtair		2	2	2
Vaatwasmachine	2021	8	4	Lineair		2	2	2
Aanbouwwerktuigen groen en sport	2021	18	10	Annuïtair		2	2	2

Materieel werf	2021	10	10	Annuïtair	1	1	1
ICT Bodemplaat	2022	1.830	4	Lineair		458	458
Gladheidsbestrijdingsmaterieel	2022	273	10	Annuïtair		25	25
werktuigendrager	2022	193	10	Annuïtair		18	18
Aanbouwwerktuigen groen en sport	2022	90	8	Annuïtair		10	11
Hoogwerker	2022	115	15	Annuïtair		7	7
Hydraulische kraan	2022	50	7	Annuïtair		7	7
Scanners	2022	16	4	Lineair		4	4
Vervanging vergaderschermen 1e fase	2023	74	4	Lineair			19
Materieel werf	2023	62	10	Annuïtair			6
Gladheidsbestrijdingsmaterieel	2023	60	10	Annuïtair			5
Verkeersregelinstallatie	2023	25	15	Lineair			2
Totaal		4.654			59	276	806
							840

Bedragen x € 1.000

Omschrijving Onderwijs	Jaar van investeren voor begroting 2021	Bedrag van investeren voor begroting 2021	Afschrijvingen		Kapitaallasten			
			termijn	vorm	2021	2022	2023	2024
Eerste inrichting basisonderwijs			20	Lineair				
Eerste inrichting voortgezet onderwijs			20	Lineair				
Eerste inrichting basisonderwijs	2021	83	20	Lineair		4	4	4
Eerste inrichting basisonderwijs	2022	33	20	Lineair			2	2
Eerste inrichting basisonderwijs	2023	33	20	Lineair				2
Eerste inrichting basisonderwijs	2024	50	20	Lineair				
Nieuwbouw 'De Nieuwe Draai' - bouwkosten	2023	5.164	40	Lineair				129
Nieuwbouw 'De Nieuwe Draai' - installatiekosten	2023	1.291	15	Lineair				86
Nieuwbouw 'De Nieuwe Draai' - gedekt in begroting								-215
Uitbreiding De Helix 3e fase - bouwkosten	2022	1.133	40	Lineair			28	28
Uitbreiding De Helix 3e fase - installatiekosten	2022	283	15	Lineair			19	19
Uitbreiding De Helix 3e fase - gedekt in begroting								-47
Totaal		8.070			0	4	53	8

Bedragen x € 1.000

Omschrijving Investering wegen	Jaar van investeren voor begroting 2021	Bedrag van investeren voor begroting 2021	Afschrijvingen		Afschrijvingslasten			
			termijn	vorm	2021	2022	2023	2024
Rehabilitatie Zuidtangent	2022	1.324	60	Lineair			22	22
Rehabilitatie Middenweg (Centrumwaard)	2022	640	60	Lineair			11	11
Rehabilitatie Basiusstraat/De Frik	2022	500	60	Lineair			8	8
Rehabilitatie Erasmussingel	2023	230	60	Lineair				4
Totaal		2.694			0	0	41	45

Omschrijving Riolering,Afval en Begraafplaats	Jaar van investeren voor begroting 2021	Bedrag van investeren voor begroting 2021	Afschrijvingen		Kapitaallasten			
			termijn	vorm	2021	2022	2023	2024
Grote veegmachine	2021	145	5	Annuïtair		28	28	29
Vrachtwagen met afzetsysteem met kraan	2021	170	8	Annuïtair		20	20	21
Rioolreinigingsmaterieel	2021	90	8	Annuïtair		10	11	11
Pick-up truck veegvuilopbouw/met laadarm	2021	72	10	Annuïtair		7	7	7
Persinstallatie	2021	45	8	Annuïtair		5	5	5
Ondergrondse inzamelmiddelen	2022	25	10	Annuïtair			2	2
Pick up truck veegvuil met laadarm	2023	60	10	Annuïtair				5
Afzetcontainers (zijbeladers) 12x	2028	0	8	Annuïtair				
Totaal		607			0	70	73	80

Arbeidsgerelateerde kosten

Het BBV schrijft in artikel 20, lid 2a voor dat inzicht wordt gegeven in de jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde kosten van een gelijk volume, waarvoor geen voorziening is getroffen.

Bijlage 1: Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde voorzieningen

Bedragen x € 1.000

	Aantal	2021	2022	2023	2024
Uitkeringen en pensioenen (voormalige wethouders)	27	241	241	241	241
Totaal		241	241	241	241

Financiële overzichten

Overzicht baten en lasten

In het navolgende overzicht van de baten en lasten 2021 zijn op basis van artikel 19 BBV ter vergelijking ook de bijbehorende cijfers voor 2019 (jaarrekening) en 2020 (actuele begroting na reeds geaccordeerde begrotingswijzigingen) opgenomen volgens de door uw raad vastgestelde programma-indeling. De cijfers van programma 0 in onderstaande tabel sluiten niet aan met het overzicht baten en lasten op programmaniveau. In dat overzicht zijn ook conform de IV3-indeling de algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorziene uitgaven opgenomen. Conform de voorschriften BBV moeten deze in de onderstaande tabel apart worden gepresenteerd.

LASTEN	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
0 - Bestuur en ondersteuning	-7.131	-4.994	-5.673
1 - Veiligheid	-5.591	-5.960	-6.203
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	-10.224	-10.991	-11.528
3 - Economie	-2.506	-1.678	-1.390
4 - Onderwijs	-6.977	-6.702	-7.052
5 - Sport, cultuur en recreatie	-15.381	-14.668	-15.212
6 - Sociaal domein	-67.193	-62.978	-69.916
7 - Duurzaamheid	-10.990	-11.314	-11.337
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	-20.284	-22.499	-22.471
Totaal lasten	-146.278	-141.785	-150.781
BATEN			
0 - Bestuur en ondersteuning	2.165	1.016	1.706
1 - Veiligheid	98	38	27
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	1.267	1.043	1.119

3 - Economie	2.195	1.088	1.088
4 - Onderwijs	729	285	317
5 - Sport, cultuur en recreatie	3.822	2.925	2.925
6 - Sociaal domein	13.990	14.126	13.544
7 - Duurzaamheid	12.676	13.285	13.474
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	16.705	20.456	20.488
Totaal baten	53.647	54.262	54.688
SALDI			
0 - Bestuur en ondersteuning	-4.966	-3.978	-3.967
1 - Veiligheid	-5.493	-5.923	-6.176
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	-8.957	-9.948	-10.408
3 - Economie	-311	-591	-302
4 - Onderwijs	-6.248	-6.417	-6.734
5 - Sport, cultuur en recreatie	-11.559	-11.743	-12.287
6 - Sociaal domein	-53.204	-48.851	-56.372
7 - Duurzaamheid	1.686	1.971	2.137
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	-3.579	-2.043	-1.983
Saldi programma's	-92.631	-87.524	-96.093
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	Rekening	Begroting	Begroting
Algemene dekkingsmiddelen	99.003	97.317	102.606
Overhead	-15.460	-14.839	-16.949

Onvoorzien	0	-75	-75
Subtotaal	83.543	82.403	85.581
Resultaat voor bestemming	-9.088	-5.120	-10.512
Mutaties reserves			
Dotaties	-9.863	-7.059	-7.220
Onttrekkingen	14.959	12.261	11.711
Totaal mutaties reserves	5.096	5.202	4.491
Resultaat na bestemming	-3.992	82	-6.020

Structureel evenwicht

Het toezicht van de provincie richt zit op het meerjarig structurele evenwicht van de begroting.

<i>Bedragen x €1.000</i>				
	2021	2022	2023	2024
Resultaat voor bestemming	-10.512	-7.298	-6.191	-5.770
Mutatie reserves	4.491	2.675	1.438	1.228
Resultaat na bestemming	-6.021	-4.623	-4.753	-4.542
Waarvan incidenteel	-745	-82	0	0
Structureel begrotingssaldo	-5.276	-4.541	-4.753	-4.542

Overzicht incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 19 BBV is het verplicht om in de raadsbegroting een overzicht op te nemen van de geraamde incidentele baten en lasten voor het nieuwe begrotingsjaar.

Bedragen x € 1.000

Bron	Nr	Omschrijving	EXPLOITATIE								
			2021		2022		2023		2024		
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
VJN217	2.3.2 G	Invoering omgevingswet									
KB2018	ER2	Raadsagenda onderzoeksbudget incidenteel									
KB2018	ER4	Projectkst implementatie informatievoorziening (incidenteel)	-200		-200						
KB2018	OV1	Ambtelijke fusie (incidenteel)	-850								
KB2018	OR2F	Deelname RIF-MBO	-25								
BEGR2019	ONB.09	Invoeren van privacywetgeving / informatiebeveiliging									
BEGR2019	BWS1	Jongerenloket 2.0	-100		-100						
BEGR2019	BWS2	Boekstart	-57		-57						
BEGR2019	BWS3	Vakantiefun	-15		-15						
BEGR2019	BWS4	Bijdrage taallessen aan ROC	-50		-50						
BEGR2019	BWS5	Hugohopper	-60		-60						
BEGR2019	BWS6	Continuering GIS-pilot 'PIM.info' voor binnenstedelijke locaties	-20								
BEGR2019	BWS7	Evenementenbudget	-50		-50						
BEGR2019	BWS8	City marketing / Economie									
BEGR2019	BWS9	VMBO on Stage	-50		-50						
VJN2019	AEF18	Vorbereiding doordecentralisatie Beschermd wonen									
VJN2019	UPRA*	Onderzoekbudget raadsagenda									
VJN2019	OBV15	Bedrijfsvoering Werkvoorraad (CUP, Sociaal, Fysiek, Impl Omg.wet	-1.050		-791						
BEGR2021		Harmonisatie raadseigen producten nieuwe gemeenteraad + verkiezingen	-60								
BEGR2021		Verkeersplan Alton	-40								

BEGR2021	AED	-30	
BEGR2021	Pilot Hugo Oord	-40	
BEGR2021	Jongerenloket		-48
BEGR2021	WMO vervoer	-53	
BEGR2021	Toezicht WMO	-83	
BEGR2021	Schuldhelpverlening	-101	
BEGR2021	Ziekgemelde leerlingen	-50	
BEGR2021	Samenwerking geautoriseerde verwijzers	-260	
BEGR2021	Vervolgpilot 10 gezinnen	-65	
BEGR2021	Passend onderwijs	-30	
BEGR2021	Indexatie grote instellingen	-155	
BEGR2021	Beschermd Wonen	-87	
BEGR2021	Startnotitie en Plan van aanpak onderwijs-arbeidsmarkt	-21	
BEGR2021	WKR eindheffing Raad/College	-57	
BEGR2021	Bestemmingsplan verbrede reikwijdte voor het stationsgebied	-127	
Totalen		-3.786	-1.421

Bedragen x € 1.000

Bron	Nr	Omschrijving	RESERVES							
			2021		2022		2023		2024	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
BEGR2019	1	Dekking begrotingstekort	1.233							
BEGR2019	2	Onttrekking reserve Beleidswensen	402		382					
VJN2019	3	Dekking begrotingstekort	356		166					
VJN2019	4	Dekking bedrijfsvoering werkvoorraad	1.050		791					
Totalen			3.041		1.339					

VJN2017 = Voorjaarsnota
2017
KB2018 = Kaderbrief
2018
BEGR2019 = Vaststelling
begroting
2019
VJN2019 = Voorjaarsnota
2019
BEGR2021 = Vaststelling
begroting
2021

Bijlagen

Uitvoeringsinformatie

Hoofdstuk			
Taakveld	Programma Heerhugowaard	baten	lasten
0 - Bestuur en ondersteuning			
010 - Bestuur	Bestuur en ondersteuning	885	-4.038
010 - Reserves	Diverse programma's	11.711	-7.220
020 - Burgerzaken	Bestuur en ondersteuning	464	-1.193
030 - Beheer overige gebouwen en gronden	Bestuur en ondersteuning	357	-442
040 - Ondersteuning organisatie (overhead)	Bestuur en ondersteuning	938	-17.887
050 - Treasury	Bestuur en ondersteuning	5.430	-3.318
061 - OZB woningen	Bestuur en ondersteuning	6.462	0
062 - OZB niet-woningen	Bestuur en ondersteuning	6.527	0
063 - Parkeerbelasting	Bestuur en ondersteuning	254	0
064 - Belastingen Overig	Bestuur en ondersteuning	94	-590
070 - Algemene uitkering/overige uitkeringen	Bestuur en ondersteuning	92.143	0
080 - Overige baten en lasten	Bestuur en ondersteuning	49	-4.445
091 - Onvoorzien	Bestuur en ondersteuning	0	-75
092 - Resultaat van rekening baten en lasten	Resultaat na bestemming	0	0

Totaal hoofdstuk 0 - Bestuur en ondersteuning		125.314	-39.209
1 - Veiligheid			
110 - Crisisbeheersing en Brandweer	Veiligheid	-27	-3.331
120 - Openbare orde en veiligheid	Veiligheid	54	-2.872
Totaal hoofdstuk 1 - Veiligheid		27	-6.203
2 - Verkeer en vervoer			
210 - Verkeer en vervoer	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.069	-10.580
220 - Parkeren	Verkeer, vervoer en waterstaat	12	-486
230 - Recreatieve havens	Verkeer, vervoer en waterstaat	38	-49
240 - Economische havens en waterwegen	Verkeer, vervoer en waterstaat	0	-413
Totaal hoofdstuk 2 - Verkeer en vervoer		1.119	-11.528
3 - Economie			
310 - Economische ontwikkeling	Economie	0	-353
320 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Economie	1.000	-944
330 - Bedrijfsloket en -regelingen	Economie	38	-55
340 - Economische promotie	Economie	50	-38
Totaal hoofdstuk 3 - Economie		1.088	-1.390
4 - Onderwijs			

410 - Openbaar basisonderwijs	Onderwijs	0	0
420 - Onderwijshuisvesting	Onderwijs	299	-5.871
430 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Onderwijs	18	-1.181
Totaal hoofdstuk 4 - Onderwijs		317	-7.052
5 - Sport, cultuur en recreatie			
520 - Sportaccommodaties	Sport, cultuur en recreatie	2.030	-5.757
530 - Cultuurpresentatie -productie -partic.	Sport, cultuur en recreatie	436	-2.787
540 - Musea	Sport, cultuur en recreatie	0	-221
550 - Cultureel erfgoed	Sport, cultuur en recreatie	0	-27
560 - Media	Sport, cultuur en recreatie	281	-2.159
570 - Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Sport, cultuur en recreatie	179	-4.261
Totaal hoofdstuk 5 - Sport, cultuur en recreatie		2.925	-15.212
6 - Sociaal domein			
610 - Samenkracht en burgerparticipatie	Sociaal domein	66	-3.699
620 - Wijkteams	Sociaal domein	0	-6.026
630 - Inkomensregelingen	Sociaal domein	13.177	-15.672
640 - Begeleide participatie	Sociaal domein	0	-3.926
650 - Arbeidsparticipatie	Sociaal domein	0	-2.435

660 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Sociaal domein	0	-938
671 - Maatwerkdienstverlening 18+	Sociaal domein	300	-8.626
672 - Maatwerkdienstverlening 18-	Sociaal domein	0	-20.045
681 - Geëscaleerde zorg 18+	Sociaal domein	0	-930
682 - Geëscaleerde zorg 18-	Sociaal domein	0	-4.880
Totaal hoofdstuk 6 - Sociaal domein		13.544	-67.176
7 - Volksgezondheid en milieu			
710 - Volksgezondheid	Sociaal domein	0	-2.740
720 - Riolering	Duurzaamheid	6.156	-5.447
730 - Afval	Duurzaamheid	7.171	-5.579
740 - Milieubeheer	Duurzaamheid	7	-286
750 - Begraafplaatsen	Duurzaamheid	140	-26
Totaal hoofdstuk 7 - Volksgezondheid en milieu		13.474	-14.077
8 - VHROSV			
810 - Ruimtelijke ordening	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	111	-3.118
820 - Grondexploitatie(niet-bedrijventerreinen)	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	18.953	-18.631
830 - Wonen en bouwen	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	1.424	-721
Totaal hoofdstuk 8 - VHROSV		20.488	-22.471
Totaal		178.296	-184.317

Kerngegevens

Omschrijving	2019	2020
A. Sociale structuur		
Aantal inwoners	56.742	57.648
waarvan:		
van 0 - 17 jaar	12.693	12.708
van 18 - 64 jaar	32.946	32.349
van 65 jaar en ouder	9.932	10.256
waarvan van 75 - 84 jaar	3.038	3.304
Aantal periodieke bijstandgerechtigden	791	798
Aantal uitkeringsgerechtigden	4.417	4.532
Aantal huishoudens met laaginkomen 1)	6.176	6.344
Aantal inwoners in werkvoorzieningschappen	161	161
Aantal minderheden	4.215	4.430
Aantal één-ouder huishoudens	1.862	1.873
B. Fysieke structuur		
Totale oppervlakte gemeente	3.999 ha	3.999 ha
waarvan:		
binnenwater (excl. ringvaart)	184 ha	184 ha
waarvan in onderhoud bij de gemeente	73 ha	73 ha

Aantal woonruimten	23.605	23.820
Gemiddelde woningbezetting	2,40	2,42
Lengte van wegen	286 km	286 km
waarvan:		
binnen de bebouwde kom	257 km	257 km
buiten de bebouwde kom/wegen buitengebied	29 km	29 km
Totale oppervlakte van wegen in m2	2.815.000 m2	2.815.000 m2
Totale oppervlakte openbaar groen in m2 2)	2.766.000 m2	2.766.000 m2
C. Financiële structuur		
Gewone uitgaven	€ 155.597.000	€ 162.043.000
per inwoner	€ 2.742	€ 2.811
per woning	€ 6.592	€ 6.803
Opbrengst belastingen 3)	€ 22.533.000	€ 23.933.000
per inwoner	€ 397	€ 415
per woning	€ 955	€ 1.005
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	€ 86.788.000	€ 89.221.000
per inwoner	€ 1.530	€ 1.548
per woning	€ 3.677	€ 3.746

Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven per 31 december	€ 147.287.000	€ 148.420.000
per inwoner	€ 2.596	€ 2.575
per woning	€ 6.240	€ 6.231
Eigen financieringsmiddelen per 31 december	€ 98.141.000	€ 85.704.000
per inwoner	€ 1.730	€ 1.487
per woning	€ 4.158	€ 3.598
Vaste schuld per 31 december	€ 80.444.000	€ 82.003.000
per inwoner	€ 1.418	€ 1.422
per woning	€ 3.408	€ 3.443

1) Cijfer wordt uit specificatie AU gehaald.

2) Exclusief oppervlakte grassportvelden 245.000 m².

3) Betreft OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Begrotingspostsubsidies

Maximaal te verstrekken subsidiebedragen 2021	Bedrag
Naam instelling	
Stichting Cool Kunst en cultuur	€ 2.233.943
Stichting Heerhugowaard A Life	€ 31.600
Stichting Bibliotheek Kennemerwaard	€ 2.031.100
Art. 1 Bureau Discriminatiezaken Noord-Holland Noord	€ 21.424
GGD Hollands Noorden	€ 276.638
Vervoersvereniging Heerhugowaard	€ 306.000
Stichting 4 en 5 mei Heerhugowaard	€ 12.000
Stichting Mixtream	€ 50.000
Stichting Den Huygen Dijck	€ 20.000
Stichting jongerencentrum Kompleks	€ 4.000
Stichting Artotheek Heerhugowaard	€ 8.057
Vereniging Humanitas	€ 102.600
Stichting Playing for Success Alkmaar	€ 10.000
Stichting Intocht Sint Nicolaas	€ 1.500
Stichting De Waaier	€ 27.500